

Nižnianske ozveny

Občasník občanov Nižnej a Zemianskej Dediny

Ročník XXXXI / číslo 1

www.nizna.sk

december 2024 - marec 2025

Odpovede starostu
na aktuálne otázky
občanov Nižnej

Viac na strane 4

Pán poslanec,
na slovíčko

Viac na strane 5

Filmfest
Nižná 2024

Viac na strane 32

Vyhlasenie
NAJ športovcov
roka 2024

Viac na strane 42

Editoriál

Úvaha o čase

Počas prechádzky v prírode som počúvala svoju obľúbenú pieseň *All the Time in the World* od hudobnej skupiny *Deep Purple*. Podobnú má vo svojom repertoári aj *Louis Armstrong*. Dvaja odlišní interpreti, dve rozdielne piesne. Zhodný emocionálny ladený podtón a ten istý atribút - úvaha o čase. Tieto dve piesne vás donúti zastaviť sa a považovať nad skutočným významom slova čas. Nad sebou a svojím životom.

Čas. Jeho spravodlivosť si nevyberá náhodných jedincov, patrí všetkým rovnako, bez rozdielu.

Bez ohľadu na to, koľko ho pred sebou máme, sme si vedomí, že čas je darom? Prijímame ho s láskou a využijeme naplno?

Prichádza jarné slnko s prebúdajúcou sa prírodou, symbolom obnovy. Blíži sa obdobie Veľkej noci, sviatky nádeje, povzbudení. Tŕňová koruna, duchovné trojdnie, veľkolepá oslava jeho završenia. Nie je toto ten pravý čas na zamyslenie? Sme nezastaviteľnou súčasťou plynúcich dní, hodín, sekúnd. Možno sme šťastní a dosiahli sme všetko, po čom sme túžili. Možno sme smutní, možno sme prežili sklamanie, alebo investovali energiu do niečoho, čo nakoniec neprinieslo výsledky.

Umelci v piesni spievajú: Sme tu so všetkým časom na svete, využime to. Nenaháňajme sa za niečím, čo nám uniká, žime tu a teraz.

Ak sme šťastní, nech nám to vrhá. Ak sme smutní alebo sklamaní, vykročme vpred iným smerom. Cíťme hodnotu prítomného okamihu.

Daniela Gondová,
šéfredaktorka

Fašiangy 2025

Ani sme sa nenazdali a už sme v kolektívoch FS Oravan a Oravan senior začali vnímať, že po Novom roku nasleduje ďalšie obdobie, kedy si milovníci folklóru a tradícií prídu na svoje v podobe príchodu Troch kráľov a v období fašiangov, ktoré sa končia „onou škaredou“ Popolcovou stredou.

„Fašiangy, Turíce, Veľká noc príde, kto nemá kožuška, zima mu bude. Ja nemám, ja nemám, len sa tak trasím, dajte mi slaninky, nech sa napasím.“ S touto a ešte inými fašiangovými melódiami a piesňami sme sa v obidvoch kolektívoch pripravovali na posilovratné oslavy, keď končí zima a postupne sa začína jarné obdobie.

Tieto oslavy majú korene už v 9. storočí, v období Veľkej Moravy. Dlho sa používal názov mjasopust, dnes ich poznáme pod menom fašiangy (z nemeckého slova *vast-schane*). Dnes už vieme, že ich sprevádzali rôzne zvyky spájané s magickou mocou. Ľudia sa obliekali do masiek, ktoré mali okrem zábavy aj ochranný význam. Čím bola maska strašidelnejšia, tým mala väčšiu moc a ľudia verili, že zlí duchovia a démoni sa vyplašia a nebudú ich viac obťažovať. Najznámejšie boli zvieracie masky: turoň, či býk alebo vól, koza a tiež medveď. Ľudia hodovali, jedli a pili na svadbách, mládež chodila v sprievodoch po dedine z domu do domu s dobropríaním, začo dostali výslužku či pohárik. Typickým jedlom boli vyprázané šišky, slaninka či údené rebrá, všelijaké zabíjačkové dobroty. Najveselšie oslavy boli posledné tri dni – ostatky, ktoré sa začínali obyčajne v nedeľu a vyvrcholením bol tradičný fašiangový sprievod masiek a symbolické pochovávanie basy. Bol to vždy sviatok, keď bolo dokonca povolené porušovať zaužívané spoločenské pravidlá.

Hovorili im tiež „šalene alebo ostatky“.

Aj preto sa naše kolektívy rozhodli zachovať tieto tradície, spríjemniť a pripomenúť si fašiangovú atmosféru, a to nielen slávnostným programom v Dome kultúry (DK), ale tiež uskutočniť fašiangový sprievod v uliciach v Nižnej.

Bolo to veľkolepé, takmer všetci členovia obidvoch folklórnych súborov sa v rôznych maskách a fašiangových odevoch prezentovali po uliciach Nižnej – postupne sa otvárali okná našich spoluobčanov, vzbudzovali sme aj pozornosť náhodných okoloidúcich.

Celá táto oslava vyvrcholila večerným fašiangovým programom v kinosále DK, v ktorej sa tiesnilo plné hľadisko zvedavých nadšencov folklóru. Tí si samozrejme nenechali ujsť príležitosť opäť vidieť a zažiť neskutočnú atmosféru, interpretačné schopnosti a kumšt členov folklórneho súboru. A veru, bolo sa na čo pozerat. Návštevníci s veľkým potleskom a uznaním reagovali na jednotlivé časti programu, umeleckú tvárnosť niektorých nestarnúcich členov FS Oravan senior. Scenár programu, jeho dramaturgia, ako aj samotná príprava zdobila celý fašiangový sobotný podvečer. Po jeho skončení bolo cítiť a vidieť na tvárach odchádzajúcich spokojnosť našich fanúšikov, že tento večer bol opäť veľkolepý. Uznanie za to patrí všetkým tým, ktorí sa o to zaslúžili. Poďakovanie mieri predovšetkým ku všetkým účinkujúcim, organizátorom, obci Nižná a kultúrnej komisii, členom Jednoty dôchodcov za vynikajúce šišky - všetkým tvorcom tohto vydareného večera.

Kiežby tieto tradície zostali stále s nami a v nás, pretože všetci fanúšikovia folklóru

Pokračovanie na str. 3

Vážení občania, ponúkame možnosť spolupodieľať sa na tvorbe novín tým, že sa s nami podelíte o výnimočné príbehy ľudí, opíšete svoje podnety, návrhy a iné. Už teraz sa na vaše príspevky tešíme, lebo prispejú ku kvalite a hodnote novín. Príspevky zasielajte na sfredaktor@nizna.sk. Podmienky uverejnenia príspevkov: Text s nadpisom a menom autora textu (v prípade titulu uveďte aj ten) v dokumente word. Fotografie posielajte v čo najlepšej kvalite s rozlíšením 300 dpi. Uzavierka príspevkov do najbližšieho čísla je **16. júna 2025**. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravy príspevkov, najmä textov, v ktorých sa vyskytujú vulgárne slová, osočujúce údaje, gramatické chyby) a ich krátenie. Redakcia tiež nezaručuje uverejnenie neaktuálnych článkov, informácií a nekvalitných fotografií.

(red)

Dokončenie zo str. 2

žijúci v Nižnej a jej okolí to potrebujú, spoľiehajú sa na nás a tešia sa z nich. My, členovia FS Oravan, sa už dnes tešíme na ďalšie stretnutie s našimi priaznivcami pri ďalších príležitostiach, pri krásnych spevoch, hudbe a tancoch.

Za tento sobotňajší deň a večer si musíme tiež vziať úctu a poďakovanie aj samým sebe za to, že sme opäť dokázali to, čo aj v minulosti – prispeli sme k vzájomnému udržiavaniu fašiangových tradícií v našej obci. Ďakujeme.

Ján Homola

Po večernom programe nasledovala až do polnoci veselá zábava s Miroslavom Gálom.

O čom rokovalo obecné zastupiteľstvo

November 2024

V. zasadnutie Obecného zastupiteľstva v Nižnej sa uskutočnilo 12. novembra 2024.

V úvode Mgr. Rastislav Dravecký, zástupca firmy DSI DATA, prítomným predstavil návrh na rozšírenie vysokorychlostných optických sietí v lokalite Malá Orava. Vysvetlil, že technicky jediným riešením, ako aj finančne najvýhodnejším, je možnosť využiť už existujúce stĺpy verejného osvetlenia a rozhlasu. Poslanci OcZ a stavebná komisia vydajú k uvedenému záväzné stanovisko.

Za komisiu verejného poriadku vystúpil Mgr. T. Šándor a uviedol, že na uliciach Matúškova a Hattalova študenti neprispôbujú svoju jazdu miestnej komunikácii a nedodržiavajú dovolenú rýchlosť. Navrhol osadiť dopravné značenie - obytná zóna. Ďalším problémom je, že občania parkujú na miestnej komunikácii na ulici Sama Chalupku, a tým spomaľujú dopravu. Navrhol osadiť dopravné značenie - zákaz stáť. Starosta vysvetlil, že v budúcnosti sa v lokalite plánuje výstavba chodníka, a tým by sa mohol problém vyriešiť.

Poslanci zobrali na vedomie Výročnú správu Obecného sociálneho podniku Nižná, schválili Správu o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti ZŠ s MŠ Nižná a ZUŠ Vendelína Habovštiaka Nižná za školský rok 2023/2024.

Schválili aj Všeobecne záväzné nariadenie (VZN) obce Nižná č.3/2024, ktorým sa mení VZN č.2/2021 o výške príspevku a spôsobe jeho platby na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti obce Nižná.

Schváleniu predchádzala diskusia, v ktorej riaditeľ ZŠ s MŠ Nižná Mgr. Ľubomír Ivan zdôvodnil zvýšenie poplatkov v školskom klube z 12 na 15 eur a v MŠ z 15 na 20 eur. Od budúceho roka budú školy a škôlky financované zo štátneho rozpočtu a nie prostredníctvom samosprávy. Z toho dôvodu nie je známe, s akým finančným príspevkom môžu školské zariadenia rátať. Starosta povedal, že na zasadnutí Združenia miest a obcí sa do-

hodli, že si dajú spoločnú informáciu o výške poplatkov v jednotlivých obciach. Tak v Nižnej prispôbili tieto poplatky iným obciam. Prednosta ešte doplnil, že v iných obciach rodičia platia aj režijné náklady na stravovanie.

OcZ zobralo na vedomie: A/ Správu nezávislého audítora pre štatutárny orgán a obecné zastupiteľstvo - Audítorská správa individuálnej účtovnej závierky za rok 2023 a B/ Správu nezávislého audítora pre štatutárny orgán a obecné zastupiteľstvo konsolidujúcej účtovnej jednotky za rok 2023.

Hlavná kontrolórka Ing. Zuzana Žáková informovala o kontrole dodržiavania základnej finančnej kontroly na faktúrach a zmluvách v Obecnom sociálnom podniku Nižná. OcZ zobralo na vedomie Správu hlavnej kontrolórky o výsledku kontroly č.4/HK/2024.

OcZ v Nižnej schválilo Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) obce Nižná na roky 2024 – 2031.

Prednosta pripomenul, že návrh programu bol vyvesený na webovej stránke obce 11. septembra 2024 a verejnosť mala možnosť vyjadriť sa k nemu do 25. októbra 2024. Rovnako bol zaslaný aj jednotlivým komisiám na pripomienkovanie. Do 12. novembra neboli žiadne pripomienky podané.

Starosta doplnil, že (PHSR) je potrebným dokladom k budúcnému čerpaniu eurofondov, nie je záväzný a v priebehu rokov sa môže meniť a zároveň poslancov informoval o tom, že nový návrh územného plánu bude na obec doručený do 30. apríla 2025.

Na zastupiteľstve v septembri 2024 boli schválené nájomné zmluvy, ktoré boli následne vyvesené na webovej stránke obce. Keďže žiadne pripomienky neboli podané, schválili nájom nebytových priestorov žiadateľovi: Hormed s.r.o., Nižná, v zastúpení MUDr. Gabriela Horňáková, konateľ na účely prevádzkovania chirurgickej ambulancie na dobu neurčitú za nájomné podľa schváleného sadzovníka, t.j. hlavný priestor: 19 eur/m² /rok, sklad: 16 eur/m² /rok a ostatný priestor: 9 eur/m² /rok - dôvod hodný osobitného zreteľa.

V súlade so zákonom o majetku obcí aktualizovali sadzbu nájomného za užívanie

betónových garáží (s.č. 1088, ul. Závodná a s.č. 149, pri starom obecnom úrade) za nájomné vo výške 6 eur/m² /ročne.

Občianskemu združeniu ZOEE schválili nájom priestorov medzi budovou ZŠ s MŠ Nižná a hrádzou rieky Orava a zastavanú plochu a nádvorím pri MŠ Orliče na dopravnom ihrisku na realizáciu podporeného projektu z kapitoly Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR na podporu regionálneho rozvoja s názvom Tretie ihrisko. Účelom podporeného projektu je vytvorenie podmienok na voľnú hru so zameraním na všeobecnú pohybovú gramotnosť na dobu určitú – 5 rokov s trojmesačnou výpovednou lehotou za nájomné vo výške 1 euro/ročne - dôvod hodný osobitného zreteľa.

OcZ schválilo aj kúpnu zmluvu, na základe ktorej Obec Nižná odkúpi od Okresného úradu Žilina pozemok parc. KN-E č. 2837 - orná pôda o výmere 1911 m² v celosti za kúpnu cenu v sume 25 600 eur.

Po dlhšej rozprave poslanci OcZ zobrali na vedomie: A/Návrh Všeobecne záväzného nariadenia obce Nižná na rok 2025 o dani z nehnuteľností B/ Návrh Všeobecne záväzného nariadenia obce Nižná na rok 2025 o miestnych daniach C/ Návrh Všeobecne záväzného nariadenia obce Nižná na rok 2025 o poplatku za komunálny odpad.

A/Vo VZN o dani z nehnuteľností sa oproti predchádzajúcemu nič nemení.

B/ V návrhu VZN o miestnych daniach oproti predchádzajúcemu VZN navrhli zmenu, ktorá sa týka umiestnenia prenosného zariadenia na chov včiel (kočový voz, včelín, úle) vrátane primeraného oplotenia na zabezpečenie pred divokou zverou – 0,25 eur/m² /rok a určili najmä obecné pozemky v k.ú. Zemianska Dedina: parcela č.1547, parcela č.1068, parcela č.697. Poslanci sa zhodli, že do návrhu bude doplnené maximálne 100 m² plochy a sadzba za nájom sa zmení na 1 euro/m².

C/ V roku 2024 sa náklady odvozu odpadu zvýšili o 10 percent oproti roku 2023 + zákonný poplatok za uloženie tony odpadu na sumu 22 eur za tonu (v roku 2023 bola

Pokračovanie na str. 4

Dokončenie zo str. 3

18 eur za tonu), čo predstavovalo navýšenie cca 22 percent. Do úvahy zobrali aj nárast sadzby DPH v roku 2025 o 3 percentá z 20 percent na 23 percent. Na žiadosť hlavnej kontrolórky uviedol prednosta porovnanie nákladov a výnosov na likvidáciu komunálneho odpadu: obec dopláca z vlastných finančných prostriedkov približne 50 000

eur. Z tohto dôvodu sa poslanci OcZ zhodli na zvýšení poplatku o 20 percent.

Diskutovali aj o žiadostiach občianskych združení a organizácií o dotácie. V tomto roku bolo možné doručiť ich na OcÚ do 31. októbra a komisie OcZ mali možnosť vyjadriť sa k nim do 15. novembra.

Prednosta navrhol v smernici upraviť termíny podávania žiadostí o dotácie do 15. ok-

tóbra a komisiám umožniť vyjadriť sa do 30. októbra.

Po rozprave o prijatých žiadostiach o finančný príspevok sa poslanci zhodli a schválili finančný príspevok na rok 2025 pre Klub dôchodcov Nižná, Slovenský Červený kríž MS Nižná a pre Miestnu organizáciu zdravotne znevýhodnených občanov a dôchodcov Nižná v sume po 300 eur.

December 2024

VI. zasadnutie Obecného zastupiteľstva (OcZ) v Nižnej sa uskutočnilo 10. decembra 2024.

OcZ schválilo Všeobecne záväzné nariadenie (VZN) č.4/2024 o dani z nehnuteľnosti, VZN č.5/2024 o miestnych daniach a VZN č.6/2024 o poplatku za komunálny odpad. Ich plné znenie je zverejnené na webstránke obce.

Poslanci zobrali na vedomie Stanovisko hlavnej kontrolórky k návrhu rozpočtu obce Nižná na roky 2025 - 2027, Návrh rozpočtu obce a Návrh programového rozpočtu obce na roky 2026 a 2027 a následne schválili Rozpočet obce Nižná na rok 2025 a Programový rozpočet obce Nižná na rok 2025.

Hlavná kontrolórka predniesla plán kon-

trolnej činnosti, ktorý bol poslancom vopred zaslaný. OcZ schválilo plán kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky na I. polrok 2025

Prednosta predniesol predbežne určený plán zasadnutí OcZ v roku 2025, a to v termínoch: 18. februára, 29. apríla, 17. júna, 9. septembra, 11. novembra a 9. decembra 2025. Určené termíny, prípadne ďalšie termíny zasadnutia sa môžu meniť, resp. dopĺňať či rušiť podľa okolností.

V bode Rôzne predložil prednosta žiadosť A. Hlavaja o zrušenie členstva ako predsedu kultúrnej komisie z pracovných dôvodov ku 31. decembru 2024. Na základe jeho žiadosti bol za člena komisie kultúry zvolený Martin Žuffa s účinnosťou od 1. januára 2025.

Starosta obce oboznámil poslancov, že sa plánuje obnova kultúrneho domu v Zemianskej Dedine. V prvom rade je po-

trebné vyhotoviť projektovú dokumentáciu z vlastných finančných prostriedkov, ktorá je podmienkou pre čerpanie eurofondov a prednosta informoval o plánovanej zmene územného plánu. Vyzval poslancov, aby sa aktívne podieľali na riešení infraštruktúry v Nižnej.

Diskutovali aj o ďalšom postupe pri predaji starého MNV. Táto téma bola uzavretá tým, že na najbližšie zasadnutie OcZ bude pripravená nová obchodná verejná súťaž na predaj budovy s príslušným pozemkom.

Starosta informoval, že na futbalovom štadióne bude vybudovaný kultúrno-spoločenský pavilón a oznámil, že na obnovu bytového domu č. 777 zo štátneho fondu rozvoja bývania bude vyhotovená projektová dokumentácia. Projekt zaplatia nájomcovia, ktorým sa to započíta v nájme.

(red)

Odpovede starostu na aktuálne otázky občanov Nižnej

Prečo bola štúdia na projekt pre územné rozhodnutie Krivé Hony a Urbanistická štúdia Krivé hony na rokovaní OcZ navrhnutá na vyradenie z účtovnej evidencie?

Uvedené štúdie zastavanosti predpokladali proklamovanú dohodu medzi obcou a cirkvou. Po vysporiadaní vzájomných vlastníckych vzťahov pri dome smútku sme obidve strany dohodli na prejavu záujmu na budúcej spolupráci pri územnom plánovaní v rámci katastrálneho územia. Teda doslovne, ak by obec potrebovala vo verejnom záujme vybudovať napríklad miestne komunikácie na cirkevných pozemkoch, tak by cirkvi bola ústretová. Toto sa však v budúcnosti už neudialo, a preto uvedené štúdie stratili ako investičný náklad opodstatnenie. Preto sa to z investícií vyradilo. Návrhy sa však nevyhodili doslova do koša, lebo časti štúdií slúžia a sú podkladom pre iné rozmiestnenia zastavanosti v uvedenej lokalite.

V akom štádiu sa nachádza žiadosť spoločenstva vlastníkov bytov Hattalova 1020 o dlhodobý prenájom obecného pozemku na umiestnenie tepelného čerpadla?

Obecné zastupiteľstvo si dalo dôkladne preskúmať dopady na životné prostredie, hlavne čo sa týka hlučnosti a prípadných vibrácií. Komisia výstavby preverí všetky doklady a postúpi uvedenú žiadosť na schválenie naspäť obecnému zastupiteľstvu.

V akom štádiu je vybudovanie kanalizácie a vodovodu na Sihoti?

Začali sme budovať spolu s Oravskou vodárenskou spoločnosťou už v minulom roku z vlastných financií. Prišla však Oravská výzva a obec podala obnovenú žiadosť na čerpanie európskych fondov cez envirofond. Neboli sme úspešní. Ale v tomto čase očakávame ešte dve etapy podobných výziev a sme pripravení podať náš projekt nanovo. Čo sa týka napríklad sumy za dielo vodovod a kanalizácia na Sihoti, ide o sumu cca cez 2 milióny eur.

Kedy bude realizovaná rekonštrukcia osvetlenia v starej kolónii?

Obecné zastupiteľstvo schválilo vypracovanie projektovej dokumentácie v rozsahu: - jednodupňová projektová dokumentácia pre povolenie v rozsahu pre realizáciu stavby modernizácie verejného osvetlenia v rámci projektu Modernizácia verejného osvetlenia obce Nižná. Zámerom projektovej dokumentácie je posúdenie súčasného stavu verejného osvetlenia a vypracovanie projektu výmeny svietidiel za nové modernejšie s lepšími svetelnotechnickými parametrami a systémom riadenia.

Taktiež schválilo čerpanie finančných prostriedkov na celkovú výstavbu verejného osvetlenia v najstaršej a najporuchovejšej časti Nižnej formou úveru z envirofondu v sume cca 250 tisíc eur.

Čo sa plánuje s ulicou Hamuljakova?

Ulica je ulicou. Je priechodná a prejazdová, aj keď má vážne chyby krásy z dôvodu nedohody s niektorými vlastníckymi susednými pozemkami. Aj napriek tomu sme začali popri sieťach postupne budovať aj verejné osvetlenie a obecný rozhlas. Kriticky však musím povedať, že ani na to nebola jednoznačná vôľa všetkých okolitých vlastníkov. Ťažko sa robí v obmedzenom priestore a ešte ťažšie, keď niekomu chcete dobre a on to z rôznych dôvodov nechce.

Je možné prihlásiť sa na trvalý pobyt na ulici Pri Mlyne?

Ulica existuje. Takže ak stavba spĺňa všetky zákonom stanovené podmienky, tak určite áno. Obec aj všetci jej občania budú povdační, ak sa všetci občania bývajúci v Nižnej aj prihlásia na trvalý pobyt v nej. Aby sme zbytočne neprichádzali o finančné prostriedky zo štátu, ktoré sú určené na rozvoj obce a služby poskytované všetkým obyvateľom v nej žijúcich.

Prečo sa pre obecný úrad znížili podielové dane?

Pre obce sa novelou zákona od 1. januára 2025 mení výška výnosu dane z príjmov územnej samosprávy zo 70,0 % na 55,1 % (vplyv materských škôl a vplyv konsolidácie), čo znamená pre obec nižšie príjmy do rozpočtu.

Pokračovanie na str. 5

Dokončenie zo str. 4

Povedzte nám niečo o plánovanom kultúrno-spoločenskom pavilóne na futbalovom ihrisku.

Tento pavilón má slúžiť návštevníkom priestoru štadióna. Budú v ňom verejne prístupné sociálne zariadenia a priestory pre účastníkov všetkých kultúrno-spoločenských a športových podujatí. Výstavbu tohto objektu sprevádzali nemalé problémy. Ale po rokoch sa podarilo dospieť k nejakému, myslím, dobrému výsledku. Pltnický deň už bude využívať nové priestory naplno. Zároveň

sme dostali nejaké peniaze aj na nový bufet pri „gulášovisku“. Na tom sa pracuje v súčasnej dobe. Starý posluží už iba na uschovanie malého náradia na prevádzku štadióna.

V akom štádiu je vybudovanie Domo-va sociálnych služieb?

Keď budete čítať tieto riadky, tak by malo byť vydané stavebné povolenie. Potom sa prihlasujeme do výzvy. Rozpočet je okolo 4 milióny eur.

Aké projekty ešte chystáte?

Pripravili sme obnovu Kultúrneho domu v Zemianskej Dedine, obnovu základnej ško-

ly vrátane výmeny strechy a zateplenia nezateplených častí budov. Chceme dokončiť obnovu priestorov Technických služieb. Podávame žiadosť na rozšírenie a dobudovanie kolumbária na cintoríne. Malý projekt sa týka aj techniky na zbernom dvore. Ako napríklad Traktory a prídavné zariadenia. Podali sme projekt na nové ihrisko na Malej Orave. Zo štátneho fondu rozvoja bývania chceme opraviť bytovku 777, ktorá vykazuje vážne stavebné nedostatky od samého začiatku uvedenia stavby do užívania.

(red)

Pán poslanec, na slovíčko

Obec Nižná zverejnila v nadväznosti na uznesenie OcÚ v Nižnej č.10/2025 zo dňa 18. februára 2025 obchodnú verejnú súťaž na budovu starého obecného úradu s príslušným pozemkom.

Otázka pre poslancov

Aký je váš názor na priebeh tejto verejnej súťaže a na čo by mali byť vysúťažené finančné prostriedky použité, ak bude súťaž úspešná?

Milan Seman

Považujem odpredaj bývalého obecného úradu za legitímny. Využitie finančných prostriedkov v prípade úspešného odpredaja by som navrhoval na rekonštrukciu športovísk, napr. ihriska s umelou trávou pri základnej škole, ihriska na Malej Orave a na vybudovanie detských ihrísk.

Ing. Ondrej Tuka

Budova starého obecného úradu je pre obec nepoužiteľná a nepotrebná. Finančné prostriedky získané z predaja sa budem snažiť adresovať do nových investícií potrebných pre obec.

Andrej Brčák

Zatiaľ je to už tretia po sebe vyhlásená verejná súťaž, tentokrát bez stanovenia minimálnej kúpnej ceny. V súčasnosti ešte nevieme určiť, či bude úspešná a aké budú vysúťažené finančné prostriedky. Dôležitá je aj skutočnosť, že je zadefinované, čo môže a nemôže prípadný záujemca v zmysle platného územného plánu obce Nižná na danej parcele vybudovať. Predmet súťaže je určený ako plocha existujúcej občianskej vybavenosti a služieb, prípustná je aj obytná funkcia a v rámci plôch je možnosť dimenzovať aj parkovacie a odstavné plochy. Nepripúšťa hlučné, nehygienické prevádzky a prevádzky náročné na dopravu. V súčasnosti sú samo-

správy, ktoré sa najviac podieľajú na verejnej konsolidácii podfinancované, čiže prípadné finančné prostriedky nám určite pomôžu. Je toho veľa, na čo by sa dali použiť, ale určite by bola rozumná investícia do infraštruktúry ciest, chodníkov, parkovísk a siete verejného osvetlenia.

Agáta Ličková

Na obecnom zastupiteľstve sme rozhodli o predaji starého obecného úradu (bývalá budova MNV aj s pozemkom) formou verejnej súťaže, nakoľko je budova zastaralá a nespĺňa svoj účel. Pevne verím, že sa nájde investor a budovu aj s pozemkom odkúpi. Finančné prostriedky, ktoré získame z odpredaja starého MNV, by sa mohli použiť na zateplenie budovy zdravotného strediska, poprípade by sa mohli využiť aj na rozšírenie parkovacích miest v obci.

Mgr. Roman Kašuba

Obec Nižná vyhlásila obchodnú verejnú súťaž na predaj starého obecného úradu spoločne s príslušným pozemkom a to už tretí raz. V prípade úspešného vysúťaženia by financie, ktoré v nej obec získa, mala využiť v prvom rade na zveladenie svojho majetku, na ktorý nedostane finančné prostriedky z iných fondov. Mám na mysli hlavne priestory štadiónu, objekt zdravotného strediska, domu služieb, obecného úradu a podobne.

Martin Žuffa

Predaj budovy a pozemku starého obecného úradu som ako poslanec inicioval ešte v roku 2021. Som rád, že sa napriek všetkým byrokratickým prekážkam podarilo v minulom roku otvoriť verejnú obchodnú súťaž. Viem, že v Nižnej sú dva tábory ľudí. Jeden tábor je ten, čo schvaľuje predaj tejto polorozpadnutej budovy, ktorá ničí vizuálny vchod do obce pri hlavnom

ťahu a druhá, ktorý tento predaj neschvaľuje a iniciovala by radšej investíciu do budovy. Predaj je rozhodne ekonomickejšou voľbou, nakoľko obec peniaze na rekonštrukciu a vybudovanie (trebárs sociálnych bytov nemá). Na druhej strane môže získať z predaja tejto budovy a pozemku a získané peniaze investovať. Ako poslanec obecného zastupiteľstva budem hlasovať za každý dobrý nápad, kde peniaze investovať. Mojm návrhom je použiť tieto peniaze na rekonštrukciu a zateplenie fasády (strechy), vchodu nášho zdravotného strediska.

Dušan Záhorec

Ako vieme, predaj budovy sa trochu natahuje a ja dúfam, že sa už do tretice podarí budovu s pozemkom predat. Samozrejme, finančné prostriedky získané z majetku obce treba obratom použiť na rekonštrukciu a modernizáciu majetku obce.

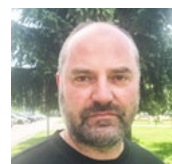
Anton Hlavaj

Finančné prostriedky z predaja obecného majetku, ak bude verejná súťaž úspešná, by sa mali využiť efektívne, podľa priorít obce a s dôrazom na maximálnu využiteľnosť investície pre čo najväčší počet obyvateľov obce. Na opravu miestnych komunikácií, vybudovanie parkovacích miest, detských ihrísk, rekonštrukciu obecných nehnuteľností.

Ján Mišík

Na úpravu novej časti cintorína, keďže nám dochádzajú hrobové miesta. Treba vybudovať chodníky, prístupovú komunikáciu a parkovisko.

Ján Bolibruch

Nie som celkom stotožnený s odpredajom nehnuteľného majetku, akékoľvek.

(red)

Objektívom fotoaparátu

Práca Obecného sociálneho podniku , s.r.o. v období od decembra 2024 do marca 2025. Fotodokumentácia čiastočne zobrazuje, čomu sa zamestnanci podniku v danom období venovali. Svojou činnosťou výrazne prispeli k zlepšeniu estetického vzhľadu našej obce.

Zimná údržba miestnych komunikácií

Úprava verejných priestranstiev

Rozšírenie parkoviska pred OcÚ

Osadenie vodomernej šachty, zateplenie budovy TS

Odstránenie skládky stavebného odpadu na poľnej ceste (Ostrvka)

Opilovanie stromov na Matúškovej ulici

Opilovanie stromov na Mierovej ulici

Štiepkovanie spílených stromov

Údržba verejných lavičiek

Osadenie dopravných značiek

Udržiavacie práce - WC pre psov

Rekonštrukcia pivnice - budova Technické služby

Hrobové miesta

Nakoľko došlo k digitalizácii cintorína a prečíslovaniu hrobových miest prosíme všetkých občanov Nižnej, Podbiela, Krásnej Hôrky a Medvedzia, ktorí majú pochovaných príbuzných na nižnianskom cintoríne, aby si vo vlastnom záujme skontrolovali stav zmluvy hrobového miesta, pretože pri rovnakých priezviskách nevieme priradiť hrobové miesto.

Informácie o hrobovom mieste si môžete overiť na mape cintorína alebo priamo na obecnom úrade v Nižnej u A. Hrnčiarovej alebo na t.č. 0917 975 108.

Poplatok za vývoz komunálneho odpadu na rok 2025

Poslanci Obecného zastupiteľstva v Nižnej schválili Všeobecne záväzné nariadenie o poplatku za komunálny odpad, v zmysle ktorého sú nasledovné sadzby za vývoz komunálneho odpadu:

30 eur za rok pre poplatníka bývajúcim v bytovom dome pri nádobe s objemom 1100 l s frekvenciou vývozu 1-krát týždenne.

96 eur za rok za vývoz jednej kuka nádoby (110 l alebo 120 l smetný kôš) pri rodinnom dome s frekvenciou vývozu 1-krát za dva týždne.

48 eur za rok za vývoz jednej kuka nádoby (110 l alebo 120 l smetný kôš)

pri rodinnom dome s frekvenciou vývozu 1-krát za mesiac.

17 € za rok pre poplatníka samostatne žijúceho nad 62 rokov.

Podmienky pre zníženie z poplatku za komunálny odpad na rok 2025

1. Zdokladovanie, že poplatník je študentom denného štúdia na strednej alebo vysokej škole a je ubytovaný na internáte, príp. v prenájme (tzv. potvrdenie o návšteve školy, kópia nájomnej zmluvy),

2. zdokladovanie, že poplatník je zamestnaný a ubytovaný v mieste sídla zamestnávateľa mimo obce Nižná (tzv. týždňové zmeny, práca v zahraničí),

3. zdokladovanie, že poplatník s trvalým pobytom v obci tvorí komunálny odpad mimo obce Nižná (potvrdenie o zaplatení poplatku na celý rok 2025 v inej obci).

Doklady k zníženiu poplatku za komunálny odpad prosíme doručiť na obecný úrad, príp. na e-mail poplatky@nizna.sk.

Tak, ako aj minulé roky, aj tento rok budeme zasielať rozhodnutia k zaplateniu dane z nehnuteľnosti, dane za psa a poplatku za komunálny odpad na e-mailové adresy, ktoré nám poskytnú jednotliví poplatníci. Ak má poplatník záujem o zasielanie rozhodnutí na jeho e-mail a doteraz nám ho neposkytol, môže tak urobiť telefonicky alebo e-mailom.

Harmonogram vývozu komunálneho odpadu pre domácnosti v rodinnom dome:

Termíny dvojtyždňového vývozu + separovaný zber 2025					
	Komunálny odpad			Plasty	Sklo
Január	08. 01.	22. 01.	-	09. 01.	10. 01.
Február	05. 02.	19. 02.	-	07. 02.	12. 02.
Marec	05. 03.	19. 03.	-	07. 03.	12. 03.
Apríl	02. 04.	16. 04.	30. 04.	04. 04.	09. 04.
Máj	14. 05.	28. 05.	-	07. 05.	09. 05.
Jún	11. 06.	25. 06.	-	06. 06.	13. 06.
Júl	09. 07.	23. 07.	-	04. 07.	11. 07.
August	06. 08.	20. 08.	-	07. 08.	08. 08.
September	03. 09.	17. 09.	-	05. 09.	10. 09.
Október	01. 10.	15. 10.	29. 10.	03. 10.	08. 10.
November	12. 11.	26. 11.	-	06. 11.	07. 11.
December	10. 12.	24. 12.	-	04. 12.	05. 12.

Termíny mesačného vývozu + separovaný zber 2025			
	Komunálny odpad	Plasty	Sklo
Január	29. 01.	09. 01.	10. 01.
Február	26. 02.	07. 02.	12. 02.
Marec	26. 03.	07. 03.	12. 03.
Apríl	30. 04.	04. 04.	09. 04.
Máj	28. 05.	07. 05.	09. 05.
Jún	25. 06.	06. 06.	13. 06.
Júl	30. 07.	04. 07.	11. 07.
August	27. 08.	07. 08.	08. 08.
September	24. 09.	05. 09.	10. 09.
Október	29. 10.	03. 10.	08. 10.
November	26. 11.	06. 11.	07. 11.
December	31. 12.	04. 12.	05. 12.

Uvítanie detí do života

11. decembra 2024 naša obec privítala 12 nových obyvateľov

Aktívni seniori

Výlet na Hrebienok

V marci sa 31 dôchodcov z nášho okresu zúčastnilo výletu na Hrebienok (1285 m.n. m) v Tatrách, kde sa nachádza jedinečná ľadová stavba - Tatranský

ľadový dóm. Tento, už 12. ročník dómu, je venovaný téme - pápežovi Jánovi Pavlovi II. pri príležitosti 30. výročia jeho návštevy Tatrách. V ľadovej bazilike seniori obdivovali zobrazenú Wawelskú katedrálu

a kostol sv. Vojtecha v Krakove. Počasie bolo nádherné a všetci odchádzali domov s množstvom krásnych zážitkov.

Pokračovanie na str. 10

Dokončenie zo str. 9

Jarný športový deň

Dňa 17. marca sa v Nižnej konal jarný športový deň dôchodcov, ktorého sa zúčastnilo 122 členov z celého okresu Tvrdošín. Počasie nebolo príliš priaznivé, poletoval sneh a silno fúkalo, čo však nebolo prekážkou. Tí zdatnejší absolvovali 4 km trasu cez Malú Oravu okolo vleku. Ostatní prešli približne 2 km po hrádzi - prechádzka z jednej lávky cez rieku Oravu po druhú.

Po spoločnej aktivite sa všetci stretli v Hudobnom klube Tesla Orava, kde si mohli oddýchnuť aj pri hádzaní šípok. Prevádzkovatelia klubu vytvorili pre seniorov príjemné prostredie, pripravili vynikajúci guláš, za čo im patrí veľké poďakovanie. Nálada, aj so spoločným spevom, bola naozaj vynikajúca. Poďakovanie tiež patrí všetkým, ktorí pomáhali pri organizovaní zdarného priebehu športového dňa, hlavne 52 členom JDS z Nižnej.

Seniori a umelá inteligencia

Dňa 20. marca sa v klubovni v Dome kultúry zišlo 27 seniorov. Dôvodom stretnutia bola prednáška na tému Moderná umelá inteligencia. Prednášajúci Ivan Godarsky priblížil seniorom podstatu a význam umelej inteligencie. Praktickými prí-

kladmi na počítači oboznámil prítomných, ako sa dá s umelou inteligenciou pracovať. Prednáška odprezentovaná príjemnou, zábavnou formou, mala nielen informačný charakter, ale aj oddychový podtón.

Mgr. Mária Ďurecová,
predsedníčka JDS okresu Tvrdošín

Senior párty

Výbor Jednoty dôchodcov pripravil v januári členskú schôdzu, na ktorú prišlo cca 200 členov. Pripravili sme pozvánky, sálu, občerstvenie a program schôdze. Pozvali sme aj starostu Ing. Jaroslava Rosinu pre prípad, ak by mali seniori nejaké pripomienky, otázky týkajúce sa obce, mohol im ich hneď zodpovedať.

Druhou našou aktivitou bola Senior Party, ktorá sa konala 28. februára v rotunde Domu kultúry. Tento rok sa konal už 21. ročník a radi sme na nej už tradične privítali aj seniorov zo susedných obcí.

Nelahká úloha pripadá členom výboru - „oslovujeme sponzorov“, aby nám niečím prispeli do tomboly. Vieme, že takýchto „pytačov“ chodí čoraz viac. Nemajú to ľahké ani sponzori, no nám, dôchodcom, ešte vždy niečo dajú.

Týmto by som sa chcela úprimne poďakovať všetkým sponzorom za príspevky, ktorým sa tie „naše deti v pokročilom veku“ tešili. Najviac kúpeľňovým stoličkám, barlám, aby mali čo zabúdať, karimatkám, aby mali na čom pocvičiť, masážnej vaničke, aby si ubolené nohy premasírovali, za to ďakujeme Patrikovi Jurovčikovi.

S poďakovaním nemôžeme zabudnúť ani na firmu Tomiček, s ktorou sme veľmi spokojní. I tento rok navarili, obslúžili nás, upratali a my sme sa mohli zabávať až do samého rána. Veď ako sa hovorí: Dobré deti chodia domov za vidna. Aj my sme to dodržali a skončili až nadržanom. Hneď

na druhý deň, v sobotu, sme však po krátkom oddychu slávnostné róby vymenili za pracovný odev, aby sme na podujatie Fašiangy v Nižnej napiekli z 10 kg múky cca 800 šišiek.

Božena Žuffová, predsedníčka MO JDS

Rozlúčka s rokom pri kamenných sochách a zasnežených dreveničkách

Koniec roka 2024 v krásnom vianočnom období spestrila účastníkom výletu návšteva kamenného Betlehema v Oravskom Bielom Potoku a vianočný večer v Múzeu oravskej dediny Zuberec - Brestová. Výbor Miestnej organizácie zdravotne znevýhodnených občanov a dôchodcov ho zorganizoval pre svojich členov 30. decembra.

Jediný kamenný betlehem na Slovensku sa nachádza v obci Oravský Biely Potok, ktorá svojou kamenárskou výrobou je známa od roku 1728 ako výrobca mlynských kameňov. Obec v kamenárstve preslávila rod Bielopotockých. Myšlienka obnoviť kamenársku tradíciu v obci vznikla v roku 2005, výsledkom ktorej sú medzinárodné kamenárske plenéry. V roku 2017 a 2019 v rámci tohto plenára vznikli sochy, ktoré sú umiestnené v Betleheme v blízkosti kostola. Betlehem bol posvätený v roku 2022 a je prístupný celoročne. V obci je rozmiestnených ešte niekoľko ďalších kamenných sôch.

Atmosféra vianočného večera v Múzeu oravskej dediny Brestová bola veľmi príjemná a mnohých vrátila do čias ich detstva. Prechádzka s lampášmi po zasneženej dedine s krásnymi dreveničkami v lone roháčskej prírody bola nezabudnuteľným

zážitkom. Po sviežej večernej prechádzke program pokračoval v jednej z miestnych dreveníc hodinovým posedením pri ľudovej hudbe, tanci, vianočných zvykoch a koleďach.

Alena Mereššová

Koledníci opäť v uliciach

Nižnianski chlapci sa po niekoľkoročnej pauze, za pomoci Mareka Regulého,

preniesli opäť do minulosti. Tentokrát oprášili starú Trojkráľovú hru, s ktorou

naši predkovia obohacovali sviatočné dni v celej dedine. Sviatok Zjavenia Pána sa s Trojkráľovou hrou v tomto duchu niesol už v 19. storočí a hra bola jeho neodmysliteľnou súčasťou. Na čele štvorčleného sprievodu šiel Hviezdonoš, nesúci hviezdu, za ním kráľ Gašpar, Melicher a Baltazár. Chlapci museli mať dobré herecké schopnosti a vytrénované hlasy na spev. Dnes by už nebolo možné veriť celú dedinu, a tak sa snažili potešiť veriacich pred sv. omšou v Zemianskej Dedine a v Nižnej. Aby zažili tú ozajstnú atmosféru, navštívili aj pár našich najstarších občanov.

(dg)

U pani Štefánie Žuffovej, 96 r.

U pani Terézie Kavuliakovej, 94 r.

Genius Loci – život ako rozhovor

„Umenie je prostriedok na rozhovor s ľuďmi.“ N. G. Černyševskij

Aké je umenie dôležité sme sa presvedčili na predvianočnom posedení v Rotunde v Nižnej, kde sme sa 12. decembra stretli pri počúvaní rozhovorov, umeleckých prednesov a spolu si vychutnali atmosféru pokoja zo vzájomného obohacovania sa.

Večer začal vo foyer Domu kultúry vernisážou jedinečných fotografií Jána Grešša, ktorý otvoril svoju výstavu a porozprával o fotení, o využívaní umelej inteligencie vo svojej tvorbe a previedol nás tematicky svojimi fotografiami.

„Dobrý rozhovor jednoducho prebehne a nestihneme si ani uvedomiť, že trval dve hodiny a je zrazu po ňom.“

Rozhovorom so starostom obce a s choreografom a režisérom Petrom Dedinským začalo tretie stretnutie z cyklu „Genius loci Nižnej“. Preniesli sme sa s nimi do ich vlastných príbehov, ktoré sú z Nižnej, o Nižnej. Vypočuli sme si spomienky, aj aktuálne dianie v obci. Oba ja otvorili večer príjemným rozhovorom s Prof. Evou Kollárovou, ktorá večerom sprevádzala a spojila všetkých účinkujúcich, aby nám priniesli kúsok svojich príbehov.

O hudobný doprovod sa postaral tradične Tomáš Lajmon so svojím špecifickým hudobným prejavom, v ktorom sa spája sila ducha a jemnosť hudobných motívov jeho autorských piesní. Pridala sa k nemu Daniela Iskrová svojím podmanivým spevom a doplnila tak atmosféru pokojného večera.

Poetické pásmo tento krát svojimi rozhovormi a prednesom vyplnili Karol Hanulák, Eňa Jakubovičová, Mária Habovštiaková, Jana Černá a Anna Kadučáková, ktoré vniesli do programu jemnosť, radosť z poézie v nádhernom prednese.

O tom, že mať nadaného a múdreho učiteľa je tiež umenie nás presvedčil svojím výstupom Miloš Kázik. Jeho slovo je plné múdrosti a ducha, ktoré by sme radi odovzdávali našim deťom.

Krásu v tvorivosti vyučovania študentov Spojenej školy predviedli v jednoduché, no zaujímavej podnetnej a tvorivej prezentácii Jana Krúpová a Monika Barčáková. Dozvedeli sme sa ako sa dá využiť umenie ako prostriedok k vyučovaniu jazyka, koľko veľa sa ním dá povedať, čomu nás učí a ako otvára jednotlivé zákutia kultúr národov, ktorých jazyk sa snažíme naučiť.

Váženým hosťom Prof. Kollárovej bol Milan Bujňák so skvelým prejavom, ktorý

nám porozprával, čo pre neho znamená Nižná a v čom mu učarovala.

Atmosféru po celý čas spríjemňovala jemná výzdoba a nasvetlenie Rotundy. Celkový dojem bol už zahriaty očakávaním Vianoc a ich čara. Miestna komunita si zaslúži podobné programy, ktoré v sebe nesú tradičného ducha vzdelanosti, príjemného a inteligentného rozhovoru.

Ako spomenul Milan Bujňák, postavy z pozvánky (obrázok) vyzerali na začiatku večera, akoby kráčali smerom od nás do dialky, ale na konci tohto pásma sa nám skôr zdalo, že kráčajú ku nám. Tak aj my, diváci, všetci zúčastnení sme sa tešili na rozhovory jeden s druhým v závere programu. S radosťou sme spolu podiskutovali, zjemnení poéziou a hudbou sme si našli to, čo sa nám páčilo najviac a obohatili sa vzájomne o rozhovory, ktoré sa nám zo životov v rýchlosti vytrácajú a predsa tak veľa znamenajú.

(ejr), Foto: Miroslav Slosiar

Záver roka 2024

Mikuláš so svojimi pomocníkmi navštívil 5. decembra 2024 deti v Nižnej a priniesol im sladké prekvapenia

Vianočné trhy v Nižnej

V nedeľu, 15. decembra 2024, v čase od 13.00 do 20.00 hodiny vyžarovali priestory nášho Domu kultúry atmosféru blížiacich sa Vianoc. Trhy zamerané na ľudové remeslá prilákali do vestibulu a rotundy veľa ľudí. Návštevníci mohli v množstve stánkov obdivovať šikovnosť výrobcov, poprípade nájsť chýbajúci darček pod stromček. Handmade, šité výrobky, šperky, obľátky, patchwork, vianočné ozdoby, ikebany, košíky, svietniky, tkané koberce, mydlové

výrobky, drevené ozdoby, obrazy, keramické suveníry, detské drevené kufríky, med, včelie produkty, sladké dobroty, mäsové výrobky, boli toho jasným príkladom.

Sviatočnú náladu dotvárala vôňa vianočného punču, remeselné pivo, zázvorka či čučoriedkovica.

Vianočné trhy sprevádzal bohatý kultúrny program, v ktorom vystúpili Nižňan-ska muzička a Deti Nižnej Vsi, spevácka zložka súboru Oravan Senior, kapela Úsvit,

Heligonkári a Deti z Nižnej a Orkiestra Deta OSP Mszana Dolna z Poľska.

Nedeľné decembrové popoludnie žilo tradíciou, hodnotou ručnej práce, kultúrou, vzájomnými stretnutiami a rozhovormi.

Podakovanie za zdarný priebeh Vianočných trhov patrí všetkým, ktorí sa na ich príprave a realizácii podieľali. Obecnému úradu a hlavne kultúrnej komisii pod vedením Daniely Štecovej.

(dg)

Ostražica v znamení Troch kráľov

Trojkráľový výstup na Ostražicu, tradičné podujatie, ktoré sa koná každý rok 6. januára, sa opäť niesol v dobrej nálade. Začiatok výstupu bol naplánovaný o 13.00 hod. spred kostolov sv. Gála v Nižnej a sv. Joachima a sv. Anny v Zemianskej Dedine. Na vrchole Ostražice, dominanty Nižnej, sa okolo 13.45 hod. stretlo vyše 65 Nižnancov a Zemanov. Počasie bolo chladné, ale príjemné. A hoci snehu nebolo veľa, vystačil na postavenie snehuliaka, ktorého účastníci pomenovali ako „štvrtého kráľa“. Príjemné popoludnie sa nieslo v družnej debате spojenej s opekačkou, pri ktorej nechýbali tradičné dobroty. Toto stretnutie je každý rok skvelou príležitosťou na posilnenie vzťahov medzi obyvateľmi Nižnej a Zemianskej Dediny.

(red)

Pafková 2025 - tento rok „na sucho“

V roku 2007 skrsla nám v hlavách dlhoročných kamarátov myšlienka vdýchnuť tomuto podujatiu novú tvár, ale v starých črtách. Generácia rodičov a starých rodičov, ktorí to roky mali pod palcom, nás začala opúšťať a úroveň akcie sa pomaly ale isto strácala. Tak sme sa toho chopili my, vtedy ešte mladí a plní elánu. Od tohto roku sa vždy po uplynutí vianočných sviatkov a po uvítaní nového roka pustíme do príprav tejto, dovoľm si tvrdiť, obľúbenej zimnej akcie. Ináč to nebolo ani tento rok. Nachystanie dreva, vyčistenie a úprava okolia chaty, príprava už tradičných súťaží sú úkony, ktoré je potrebné vždy starostlivo pripraviť. V spolupráci s technickými službami našej obce bola čiastočne vyplanírovaná podlaha výdajného pultu pri samotnej chate. Všetko sme mali pripravené, len jedno tento rok veľmi chýbalo.

Za tie roky, čo organizujeme túto akciu, bol toto prvý ročník bez snehu. Ten naozaj chýbal a hlavne deťom. Nebolo v našich silách vytvoriť šmyklavku a tradičnú figurínu

Pafkáča, a tak spraviť deťom väčšiu radosť. Napriek tomu bolo pre nás príjemným prekvapením dosť hojná účasť.

Skupinky priateľov, známych, susedov, mladých aj starších rýchlo zaplnili okolie chaty. Už tradičná kapustnica s chlebíkom či hlt medoviny prípadne čaju každému určite dobre padlo. Kvalitu a množstvo nechávam na posúdenie každého účastníka. Robili sme všetko, čo bolo v našich silách, no nedá sa vždy všetkým vyhovieť. Samozrejme, že nemôžem opomenúť súťaže pre malých aj dospelákov, ktorí si zmierali sily v pílení dreva, hode klátom a v preťahovaní lanom. Menovať víťazov nebudem, lebo vyhrali všetci, ktorí sa zúčastnili a nebáli sa siahnuť niekedy až na dno svojich síl.

Cesta dolu do dediny aj vzhľadom na počasie nebola taká náročná, ako po iné roky. Ťažké a unavené nohy účastníkov sa tentokrát nezabávali do závejov snehu a ani sa nešmýkali na zľadovatenej ceste. Záver

Pokračovanie na str. 15

Dokončenie zo str. 14

akcie sa prvýkrát konal v hudobnom klube Tesla Orava. Hudba a tanec sa ušiel každému, kto chcel a vládal, s gulášom to však trochu nevyšlo. Myslím, čo sa týka počtu porcií, nie chuti. Nejdeme hľadať príčinu, prečo všetci nemali, ale môžem slúbiť, že do budúcnosti si už na počty dáme pozor a spolu s majiteľom to na rok vyladíme.

Čo dodať na záver? Patrí sa hlavne poďakovať všetkým, čo nám pomohli, či už finančne alebo materiálne a v neposlednom rade vám, ktorí ste prišli a udržali spolu s nami túto tradíciu naďalej živú.

Dúfajme, že o rok to už nebude „na sucho“. Tešíme sa na február 2026.

Za tím Pafkáčov Mária Chrenka

Cesta siedmich krížov Prechod chotárom v Zemianskej Dedine

V poslednú nedeľu pred pôstom sa v Zemianskej Dedine uskutočnila krásna akcia s názvom Cesta siedmich krížov, ktorú zorganizoval farský úrad s dobrovoľníkmi. Počasie nám prialo – slnečný deň umocnil výnimočnú atmosféru duchovného putovania.

Na začiatku prechodu pán farár rozdal všetkým účastníkom brožúrky, do ktorých bolo potrebné zbierať nálepky krížov. Tie sme získavali pri každom zo siedmich zastavení na trase. Spoločne sme prešli približne 4 kilometre miernym tempom, čo umožnilo pohodlnú účasť všetkým vekovým skupinám.

Podujatie pritiahlo nielen obyvateľov Zemianskej Dediny, ale aj návštevníkov z okolia. Medzi účastníkmi boli rodiny s deťmi, mladí ľudia aj starší obyvatelia. Pri každom kríži sme sa na chvíľu zastavili, vypočuli si krátke rozprávanie o jeho histórii či význame a spoločne sme sa presúvali k ďalším krížom.

Cesta viedla krásnym chotárom, čo znamenalo, že sme prechádzali cez polia a lúky, pričom nechýbalo ani blato a úsek, kde bolo potrebné prejsť cez rieku po vopred pripravených skalách. Napriek tým-

to prírodným prekážkam sa nikto nenechal odradiť a všetci, od najmenších detí až po najstarších účastníkov, prešli trasu úspešne a s úsmevom na tvári.

Po absolvovaní celej trasy sme sa presunuli do kultúrneho domu, kde na nás čakalo príjemné občerstvenie v podobe teplého čaju a tradičných šišiek. Po krátkom oddychu sme sa zapojili do pripraveného programu s pánom farárom.

Najmenších potešila hra Ukazovanie biblických postáv, kde deti napodobňovali známe postavy z Biblie a ostatní há-

dali, o koho ide. Nasledovala interaktívna hra Hádaj miesto na obrázku a nájdi ho na mape, ktorá preverila znalosti a orientačné schopnosti účastníkov. Celé popoludnie sa nieslo v duchu veselých aktivít pre deti a na záver bolo pre ne pripravené premietanie rozprávky v podobe malého kina.

Cesta siedmich krížov bola nielen krásnym duchovným zážitkom, ale aj príležitosťou na spoločne strávený čas v prírode a v kruhu priateľov a rodiny.

Lucia Žuffová, MBA

Novodobé páračky Dámsky večer v Zemianskej Dedine

Dedina sa pomaly ponárala do zimného podvečera, keď sa do miestnej kultúrnej sály začali schádzať ženy rôznych vekových kategórií. Od malého dievčatka, ktoré ešte nechodí do škôlky, až po staršiu pani, ktorá si už užíva dôchodok. Bola to sobota podvečer a myšlienka zorganizovať večer

iba pre ženy, aby vyplý z každodenných rutín, sa konečne stala skutočnosťou. Prvý ročník Dámskeho večera začal klasikou spojenou so zimnými večermi, a tak sme ho nazvali Novodobé páračky.

Ženy prichádzali s úsmevom na tvári, tešiť sa na chvíľu oddychu a príjemného

stretnutia. Po celom dni plnom povinností si konečne mohli vychutnať čas pre seba, bez zhonu a stresu. Každá si našla svoje miesto a miestnosť sa rýchlo naplnila priateľským šumom rozhovorov a smiechom.

Pokračovanie na str. 16

Dokončenie zo str. 15

Staršie ženy, ktoré kedysi samy páračky zažívali, sa ujali vedenia. Ich ruky, skúsené rokmi práce, začali opatrne trhať jemné perie a mladším vysvetľovali, ako na to. „Dôležité je mať trpezlivosť,“ usmiali sa a ukázali dievčatám správny pohyb prstov. Dievčatá s nadšením sledovali, ako sa chumáčky peria rozplývajú v ich dlaniach.

Počas párania peria sa rozprúdili rozhovory. Preberali sa spomienky na minulé časy, rozprávali sa veselé príbehy z mladosti i skúsenosti zo súčasného života. Každý mal čo povedať a každý si rád vypočul múdrosti iných. Smiech a šum rozhovorov sa niesol miestnosťou, až kým neprišiel čas na občerstvenie.

Na stole sa objavili dobroty, ktoré priniesla každá účastníčka. Voňali domáce koláče a tradičné kysnuté buchty. Nechýbal ani teplý čaj, ktorý príjemne zohrial a doplnil útulnú atmosféru. Pri spoločnom stole sa ďalej rozprávali príbehy, ktoré ešte viac posilnili atmosféru spolupatričnosti.

Záver večera patril tradičnému kvízu, tentoraz venovanému ľudovým tradíciám.

Otázky preverili znalosti o starých zvykoch, pranostikách a slávnostiach. Bolo vidieť, že niektoré mladšie dievčatá mali medzery, no staršie ženy rady doplnili chýbajúce informácie a pri každej odpovedi sa znovu otvorila nová téma na rozprávanie. Keď sa večer chýlil ku koncu, miestnosťou sa niesol príjemný pocit spolupatričnosti. Staré tradície

sa na chvíľu ožili a spojili generácie. Každá z prítomných si odniesla zážitky a nové poznatky, ktoré si so sebou ponesie ešte dlho.

Takéto chvíle dokazujú, že tradície sa dajú zachovať aj v dnešnej dobe – stačí len chuť, dobrá nálada a ochota deliť sa o svoje skúsenosti.

Lucia Žuffová, MBA

Klepanie a rapkanie počas Veľkonočného trojdnia

Hoci sa nám to môže zdať nemožné, viaceré historické pramene uvádzajú, že korene veľkonočného klepania siahajú až do pohanských čias. Naši predkovia v tomto období verili, že rušivý zvuk alebo hluk rapkáčov a klepáčov zastraší demónov, ktorí mohli ohroziť ich úrodu. A zároveň mali odháňať negatívnu energiu. Teraz však preskočme pár storočí a postavme sa pevnými nohami na územie už kresťanské, zúrodnené tvrdou prácou sv.Cyrila a sv.Me-toda.

Vieraci si pripomínajú čas, keď Kristus trpí, umiera a je pochovaný. Preto veľa prejavov, ktoré predtým prinášali radosť a slávnosť, zamĺkne. Je to tzv.pôst uší. Ide

predovšetkým o organ a zvony. Počas svätej omše Zeleného štvrtku zvony skutočne utichnu. Ľudia hovoria o zviazaní zvonov. Predkovia vravievali, že zvony „odleteli do Ríma“ pre požehnanie od pápeža. Iným významom rapkania bolo symbolické vyhánanie Judáša Iškariotského, ktorý zradil Pána za tridsať strieborných. Hluk a lomoz nám majú tiež pripomínať krik, besnenie a neludské správanie davu k Pánovi Ježišovi počas jeho cesty na Golgotu.

Klepanie bolo výsadou chlapcov, ktorým sa hovorilo trakári alebo klapotári. Chodievali po dedine a klepotaním zvolávali ľudí k modlitbe a na bohoslužby. Klepať sa chodilo od večera Zeleného štvrtku až do vigílie

Bielej soboty, kedy zvony na znak Kristovho zmŕtvychvstania od radosti opäť slávnostne zvonili.

S určitou dávkou hrdosti však môžeme konštatovať, že u nás v Zemianskej Dedine je tradícia klepania stále živá. Chlapci ráno pred šiestou hodinou kráčajú na začiatok dediny, aby o šiestej vyrazili smelo vpred za zvuku klepáčov a rapkáčov. Pri soche Božského Srdca Ježišovho a pri kríži smerom do Lazu zastanú, krátko sa pomodlia a s úctou všetci naraz zaklepujú. Následne pokračujú až k poslednému domu. Klepaním v Zemianskej Dedine zvolávajú obyvateľov k modlitbe Anjel Pána podľa zaužívaného času o šiestej, dvanástej a devätnástej hodine.

Na klepanie používajú klepáč vyrobený z dreva. Ten sa skladá z rukoväte, ozvučenej drevenej dosky a dvojsmerného kladivka. Na rapkanie zase rapkáč. Je tiež drevený, poväčšine zdobený ornamentom. Skladá sa z držadla, ozubeného kolesa a pružného plátku.

Čo dodať na záver. Povzbudzujme deti k uchovávaniu tradícií. Najmä tých hodnotných. Ak počas trojdnia natrafíte na malých klapotárov, stíšte sa vo svojom srdci a myslou sa primknite k trpiacemu Spasiteľovi. On je znamením Lásky, ktorá išla až na kríž. Nech nás myšlienka na ukrižovaného Krista vytrhne z našej ľahostajnosti. Lebo ľahostajnosť je opakom lásky.

Alena Bolibruchová

Háčkované ako umenie a vášeň

V Nižnej je veľa šikovných žien, ktoré sa tejto záľube venujú. Jednou z nich je aj talentovaná Beáta Ragulová. Požiadali sme ju o rozhovor a takto nám v krátkosti priblížila svoju prácu s háčikom: „Háčkované je pre mňa jednoducho potešenie a relax.“

Presný pôvod vzniku tejto ručnej práce nie je známy. Niektoré teórie ho datujú do stredovekého Egypta, či Blízkeho východu, alebo dokonca Južnej Ameriky. Do podoby, v akej ho poznáme dnes, sa však dostalo postupným vývojom. V súčasnosti existujú nielen rôzne techniky háčkovania, ale aj rôzne druhy materiálov. Hotové originálne háčkované výtvy môžu skrášľovať interiér, ako aj byť súčasťou moderného dizajnu.

Niečo o sebe...

Poznám veľa šikovných žien v našej obci a netuším, ako som sa tu ocitla práve ja, no ďakujem za príležitosť. Som obyčajná 55-ročná žena pochádzajúca z Podbiela. Do Nižnej sme sa presťahovali v roku 2000 už ako mladá rodina s dvoma úžasnými deťmi. Mám rada turistiku, milujem prácu na záhrade a ručné práce.

Kedy ste začali háčkovať?

Od malička som bola vedená k ručným prácam. Moja maminka mala trpezlivosť naučiť mňa a moje sestry všetko, čo vedela, takže amatérske šitie, štrikovanie, vyšívanie a háčkované sú mi známe už dávno. Intenzívne som ale začala háčkovať až cez ťažšie životné obdobie. Na-

ozaj je pravda, že háčkované je najlepší liek na depresiu. Musíte sa plne sústrediť na to, čo robíte a počítať. Taktiež si tým úžasne cibríte trpezlivosť a rýchlejšie prejdú aj dlhé zimné večery.

Čo vás inšpirovalo k tvorbe?

Bola to prosba o háčkované ozdoby na vianočný stromček. Pri hľadaní inšpirácie na internete ma zaujali aj háčkované hračky a ich rozmanitosť. Neuveriteľné, čo všetko sa dá vyčarovať háčikom. Nedalo mi to a musela som to vyskúšať.

S akými materiálmi pracujete?

Najčastejšie pracujem s vlnou YarnArt jeans (45% akryl, 55% bavlna) alebo Himalaya dolphin baby (100% polyester). Používam ale aj rôzne priadze a iné druhy vlny podľa typu výrobku. Na oživenie hračky používam napr. bezpečnostné oči, rôzne drôtky na tvarovanie, nožteky a pod.

Čo najradšej háčkujete a prečo?

Najradšej háčkujem hračky. Veď čo je krajšie ako radosť a úsmev v očiach detí? Je to však pre mňa aj výzva, či dokážem splniť očakávania. Niekedy je to len množstvo malých kúskov, ktoré až pracným zošíváním dostanú svoju finálnu podobu. Rada však tvorím aj ozdoby na stromček,

ktoré ľuďom skrášľia sviatky. V každom kúsku je aj kúsok mňa, cez ktorý si ma ľudia môžu pripomenúť.

Máte svoj obľúbený výtvy?

Obľúbený je pre mňa každý, ktorý sa podarí. Všetky hračky majú svoje osobitné čaro. Niektoré sú jednoduché, niektoré zložitejšie, niektoré som háčkovala už mnohokrát, pretože sú obľúbené a niektoré sú jedinečné kúsky na želanie.

Aké máte odozvy na vašu prácu?

Myslím si, že ľudia sú s mojou prácou spokojní a veľmi ma teší, keď mi pošlú fotky, keď vidím, ako moja tvorba robí niekomu radosť, alebo zdobí niekoho príbytok. Je to pohladenie pre dušu a žijem a tvorím s tým, že tu aj takýmto spôsobom niečo pekné po mne zostane. Kým mi slúžia ruky a oči, chcela by som sa tomu venovať aj naďalej.

Tento článok by mohol byť inšpiráciou pre tých, ktorí majú záujem o ručnú prácu, ale zároveň aj motiváciou objaviť v sebe skrytý talent. Veď uháčkovať niečo pre svoje potešenie, alebo ako darček môže byť veľmi príjemný pocit.

(dg)

Stopy komunitného centra ZOE a materského centra Dupajda

Každá pozitívna stopa sa v dieťati zachová a formuje ho počas života, aj keď si to neuvedomujeme.

Komunitné centrum (KC) sa teší z úspechov, spolupráce a formovania osobností. Okrem toho, že v materskom centre Dupajda sa „vyhralo“ množstvo detí, ktoré sú dnes už vysokoškólakmi, dospelákmi, aj po 20-tich rokoch stále prináša možnosti pre mnohých z našej obce.

LEGO krúžok

Tento rok sa naši chlapci z LEGO krúžku prvýkrát zúčastnili súťaže First Lego League – najväčšej svetovej súťaže v robotike a programovaní pre deti a mládež. Po dňoch tvrdej práce (často viac ako 10 hodín denne!) sa v regionálnom kole nestratili, získali ocenenie Vychádzajúce hviezdy a veľkú pochvalu za bojovnosť, odhodlanie a šikovnosť riešení. Ale videli aj, aká veľká je konkurencia. Ich staré verzie robotov nestačili na presnosť a výkon, ktoré sú v tejto súťaži dôležité. Ak chceme posunúť náš tím na vyššiu úroveň a konkurovať tým najlepším, potrebujeme nové a výkonnejšie robotické súpravy. First Lego League je medzinárodná súťaž, kde musia tímy zvládnuť: robot Game – naprogramovať autonómneho robota na splnenie rôznych misií, inovačný projekt – riešiť reálne problémy pomocou kreatívnych nápadov, tímovú prácu – spolupracovať a efektívne komunikovať, základné hodnoty – učiť sa, rešpektovať, spolupracovať a hrať fair-play. Lego programátorský krúžok prebieha v priestoroch KC ZOE každý utorok večer.

Spolupráca s ORFIKLUB-om

Za posledné obdobie sme sa znova tešili využitiu priestorov našimi amatérskymi

filmármi z miestneho Orfiklubu. Mali sme tu školu strihu pre malých aj veľkých filmárov a v novom roku sme sa stretli na spoločnej po-kapustnici, aby sme si zhodnotili rok a potešili sa vzájomným stretnutiam. Filmový krúžok aktuálne prebieha v obecnom úrade, ale stále sa tešíme vzájomnej spolupráci a kooperácii pri akciách. Deti filmového krúžku postupne prechádzajú teóriu, vyskúšajú si rôzne techniky v praxi a postupne si natočia vlastný film. S filmami sa zúčastňujú súťaží a darí sa im aj vyhrávať.

Aktivity pre najmenších, maminky a budúcich rodičov

V materskom centre stále prebiehajú obľúbené hudobno-pohybové aktivity pre najmenších s maminkami, kde si môžete vychutnať montessori herničku, kreatívne dielne, či spoznať radostnú cestu rodičovstvom.

V intervaloch tu prebiehajú kurzy prípravy na materstvo s názvom Budem mamou. Budem mamou – pôrod je jednou z najvýznamnejších udalostí v živote nielen pre mamy, ale aj pre ich partnera. Je prirodzené, že s blížiacim sa termínom sa objavujú otázky a obavy: Zvládneme to? Bude všetko v poriadku? Ako sa postaráme o naše dieťatko? Predpôrodná príprava v našom materskom centre vám pomôže cítiť sa istejšie a pripravené. Skúsene odborníčky vás prevedú témami pôrodu, dojčenia, starostlivosti o bábätko, ale aj partnerského života po pôrode. Kurz zahŕňa 8 stretnutí – prvá časť sa venuje pôrodu a dojčeniu, druhá starostlivosti o novorodenca a vzťahom po narodení dieťatka. Okrem cenných informácií získate aj podporu od žien, ktoré prežívajú rovnaké obdobie. Stretnutia prebiehajú v príjemnej atmosfére a sú priestorom na vaše otázky a diskusiu.

Po stopách veľkých šeliem Oravskou Magurou

Prepadnúť stopárskemu inštinktu je nádherná záľuba. Študent odboru Ekológia a životné prostredie na Přírodovědecké fakulte Univerzity Palackého v Olomouci Daniel Jandura v rámci svojho študijného výskumu zorganizoval so svojimi priateľmi a známymi spoločnú „stopovačku“ – monitorovaciu akciu v Oravskej Magure. Predmetom stopovania boli vlk, rys a medveď.

Účastníci sa stretli v priestoroch KC ZOE v sobotu 25. januára o 7.00 hod. ráno. Dozvedeli sa, ako stopy rozoznať a aj ako ich správne dokumentovať. Potom si rozdelili trasy a vyrazili na pol dňa do terénu. Každý zmapoval pridelené územie.

Pokračovanie na str. 19

Dokončenie zo str. 18

Podvečer sa všetci znova stretli, vyhodnotili monitoring a vychutnali si prednášku nadšencov z českého Hnutia Duha Šelmy (<https://www.selmy.cz/>), ktorí monitorujú šelmy v Česku a aj v pohraničných oblastiach so Slovenskom. Prednáška bola veľmi podnetná a mladším účastníkom sa najviac páčili výnimočné zaujímavé zábery získané z českých lesov.

Výsledkom stopovania bolo nájdenie niekoľkých stopných trás vlka a taktiež sa nám prvýkrát vlk ukázal aj na fotopasci.

Podobné akcie sa v budú v budúcnosti opakovať, cieľom je vytvoriť stálu skupinu aktívnych ľudí, ktorým záleží na zvieratách a spoločne zmapovať ich život, ich počet a vyhodnotiť štatistické výsledky. Tieto aktivity sú spojením zdravého životného štýlu, pobytu v prírode, pohybu (trasy majú od 10 – 30 km), utužovaniu priateľstiev a známostí s ľuďmi, ktorí sa zaujímajú o podobné veci, sú krásnym spojením ľudského potenciálu, tajomstiev oravskej prírody a obyvateľov jej lesov.

Veľké poďakovanie patrí KC ZOE, pretože priestory boli 100 percentne využité a nádherne poslúžili na prípravu stravy, oddych účastníkov, prednášku aj zabave-

nie mladších detí v knižnici. Vďaka patrí aj každému z účastníkov stopovania – dobrovoľníkom za ich čas, ochotu, skúsenosti a dobrú náladu.

V budúcnosti by skupina stopárov rada prizvala aj deti, ktoré majú záujem o prírodu a pomohli im naučiť sa v lese rozoznať základné stopy, spoznať čo všetko v našich lesoch rastie a spoločne sa učiť chráneniu nášho najväčšieho bohatstva – prírody okolo nás.

V komunitnom centre stále hľadáme dobrovoľnícke posily, naozaj vás potrebujeme! Plánujeme prednášky, v lete koncerty a letné kino a jednorázové akcie. Pridajte sa k organizácii, alebo vyskúšajte vlastnú aktivitu. Radi vás privítame, aby sme spoločne ďalej tvorili priestor, ktorý zanecháva stopy. Pozitívne stopy v deťoch a ich rodinách.

Tešíme sa na vás!

Janka Tuhá a Evka Jandurová

Kde mám okuliare?

Zabúdanie je prirodzenou súčasťou ľudskej mysle. Denne sa naučíme a zabudneme milión vecí. Niekedy cielene, niekedy proste zabudneme. Niekedy vytesníme. Je to tak trochu ako úložný priestor, ktorý sa väčšinou premazáva podľa vlastných pravidiel.

Týždeň mozgu, ktorý sa tento rok vrátil do Paríža, bol tento rok v týždni od 10. do 16. marca. Je to globálna iniciatíva zameraná na šírenie povedomia o význame a vedeckom poznávaní mozgu medzi verejnosťou. Funguje už od roku 1996 a je to skvelá príležitosť naučiť sa viac o jeho fungovaní, o tom, ako ho udržať zdravý, aké pokroky sa dosiahli v oblasti jeho výskumu. Ako môžeme my prispieť k vlastnému duševnému zdraviu, čo vôbec nie je samozrejmosťou. Je to týždeň workshopov, prednášok, výstav a konferencií.

Odborníci hovoria, že mozog nie je sval, ale správa sa tak. Čo znamená, že ak ho netrénujeme a nenamáhamo, on to sám neurobí. Nevytvorí z ničoho neuróny, ktoré mu pomáhajú ostať v činnosti. Potom nie je problém, ak tie stratené okuliare nájdete na krku. Alebo vo vlasoch. Alebo v obývačke pri novinách. Problém to začne byť, keď ich niekto iný nájde v chladničke, a my ho obviníme, že nám ich schováva.

Laicky povedané: mozog riadi celého človeka. Má tri vrstvy. Prvé dve sú tie prapôvodné. Potreba jesť, piť, prežiť. Tretia vrstva je všetko to, čo sa naučíme.

Od prvého úsmevu cez všetky informácie o svete a na svete. Naučíme sa, alebo by sme aspoň mali, selektovať informácie, ku ktorým sa denne dostávame, pretože ich je naozaj veľa a rôznych a z každej strany. Absorbujeme všetko, a nie je isté, čo nám v hlave ostáva. Ak ju plníme spomienkami, zážitkami, stretnutiami s priateľmi, kinom, občas nejakou zbytočnou informáciou, ak ho potrápime občas tak nepohodlnou matikou, alebo naučením sa nejakého textu, nie je to na škodu. Veľkou hrozbou sú sociálne siete. Koľko času dokážete „preskrolovať“? Bez pohybu. Tu trpí už len.

Mozog riadi takmer celé telo. Potahuje nitkami, aby sme dokázali fungovať. Sú to už podvedomé veci. Dýchanie. Kladenie nohy pred nohu. Poškrabanie sa po nose, keď nás svrbí. Mávnutie rukou, aby sme zahnali otravný hmyz. Zvrátenie obočia, keď sa nám niečo nepáči. Rozšírenie svaly musculus risorius, ktorý spôsobuje úsmev. Mozog riadi milióny situácií, keď si ani neuviedomujeme, že niečo robíme. Podáme

ruku priateľovi. Pohladíme dieťa. Oblečieme sa do konkrétnej farby. Robíme to často bez premýšľania. Pochopiť, ako funguje, prečo si ne/pamätá to, čo chceme, ale niektoré veci ne/zabudne, nie je naša parketa. To necháme vedcom a odborníkom. Skúsme urobiť len najviac pre to, aby ostal zdravý a činný čo najdlhšie. Neznamená to, že máme od rána do večera „krížiť lúšťovky“. Nemusíme hneď riešiť jadrovú fyziku. Nemusíme sa učiť Hviezdoslava. Riešiť sudoku o polnoci lavou zadnou už nie je tréning mozgu, len vyplňanie prázdnych políčok. Udržiavať mozog zdravý je dennodenná činnosť. Od spomienok, cez rôzne logické hry, učenie sa nových vecí, písanie rukou, kvôli jemnej motorike možno stojí za to zahrať sa na popolušku a oddeliť hrach od šošovice. Každá činnosť, ktorá nás prinúti používať ho, je dobrá. Nevie, ako vy, ale my sme mali takú hru: búchať sa po hlave a hľadiť sa po bruchu. Znie to zvláštne. Ale... skúste to.

Veronika Záhorcová,
predsedníčka MO SČK

Nahlas a čo najrýchlejšie vyslovujte farbu slova, nie písaný text

**čierna biela žltá šedá oranžová červená
modrá ružová zlatá fialová**

TESLA Orava a jej plány do budúcnosti

Cieľom majiteľa a investora hudobného klubu TESLA Orava, Martina Púčaťa, v spolupráci s prevádzkovateľom Andrejom Brčákom, bolo vytvoriť miesto, ktoré bude Nižňancom pripomínať históriu ich obce, no zároveň im poskytnúť priestor, kde sa budú stretávať a zabávať s priateľmi. Podnik funguje od 15. novembra 2024. Vyspovedala som Martina Púčaťa, aby sme sa o podniku dozvedeli viac.

Martin, ako sa zatiaľ darí klubu, si spokojný s návštevnosťou? Prichádzajú viac mladí či starší?

Klubu sa darí výborne hlavne cez víkendy. Usporiadávame množstvo rôznych podujatí. Hudobný klub si obľúbili návštevníci starší než 30 rokov, občas prídu aj trochu mladší, ale pod 18 rokov takmer žiadni (iba

v prípade nedeľnej kávy, keď nás navštívi rodina s deťmi).

Ako často a aké typy akcií sa konajú v podniku pre verejnosť?

Zo začiatku sa konali akcie takmer každý týždeň. Prevažne sa tu konajú koncerty, resp. tanečná zábava, ale veľmi úspešnou akciou je aj premietanie filmov pre pamätníkov TESLA Orava, a to každý mesiac v spolupráci s ORFI klub Nižná. Cez týždeň nás navštevuje šípkarsky klub TJ Nižná, ktorý tu usporadúva ligu a turnaje. Raz mesačne nás navštevujú tanečníci Salsa a latino Orava. Konali sa u nás aj nasledovné akcie: prednáška o zdravotvede AcuTreemed, workshop Ponit ART – maľovanie na plátno, premietanie koncertu na plátno, tradičná klobásková súťaž, stretnutie dôchodcov Slovenska, súťaž amatérskej filmovej tvorby Cineama.

Aké hudobné kapely tu doteraz vystupovali? Boli to kapely z okolia?

V novembri otvárala klub nižňianska kapela GOLF a potom nasledovali oravské kapely: Lazareth, EMGE band, Buggies, Delirium, The Lampions, Raz-2-Try. Hrala u nás aj hudobná skupina Cascabel z Brezna. Vystupovali u nás tiež interpreti: Robo Hulej, Natália Žuffová, Dušan Serek, zabávala nás ľudová muzika Oravan s ta-

nečníkmi, country kapela Arva Grass a konala sa tu aj bubenická show špičkových oravských bubeníkov.

Konali sa v TESLA Orava už aj súkromné akcie?

Samozrejme, v TESLA Orava sa konali už aj súkromné akcie. Niektorým návštevníkom sa klub zapáčil natoľko, že si dopredu objednali narodeninovú oslavu, koncoročné posedenie, školské stretnutie bývalých spolužiakov, ba dokonca aj firemné posedenie.

Aké podujatia sa chystajú v klube počas roka 2025?

Keďže sme hudobný klub, pripravujeme prevažne koncerty a tanečné zábavy. Budeme pokračovať s premietaním filmov s ORFI klubom. Plánujeme urobiť poriadnu atmosféru pri premietaní MS v hokeji na plátno, určite usporiadame rôzne prednášky a veľa iných zaujímavých akcií, ktoré nemôžeme prezradiť, keďže sú ešte v pláne. Keď nás však budú ľudia sledovať na facebookovom profile, určite sa dozvedia aktuálne informácie pripravovaných akcií. Bude to pestrý celoročný program.

Plánuješ v blízkej budúcnosti zaviesť nejaké novinky/zaujímavosti?

Novinka, ktorú chystáme, je rozšírenie ponuky pochutín, aby si návštevníci vychutnali okrem dobrej muziky, vína či piva aj dobré jedlo. Ďalšou novinkou bude vonkajšia terasa s preliezkami pre deti, ktorú plánujeme zrealizovať do letných dní (ak stihneme). Noviniek bude určite viac, no niektoré sa budú realizovať až na jeseň. Nechajme sa prekvapiť. Prajeme si, aby si toto „kulturné centrum“ obľúbili nielen domáci, ale aj ľudia zo širšieho okolia.

Ďakujem Martinovi za odpovede a prajem mu veľa spokojných hostí, ktorí budú nižňiansky hudobný klub navštevovať pravidelne.

Ing. Zuzana Floreková, Martin Púčať

Indické Himaláje - cestou pod horu

**Pokračovanie z č. 3/2024
(Nakuknutie do Tibetu)**

Stále sa nachádzame v severnej Indii v provincii Ladakh, vo východnej časti hornatého Kašmíru. Približne týždeň krásneho počasia využívame na získavanie nutnej aklimatizácie na vysokohorské prostredie. Podnikáme jedno až dvojdnové túry ďalej od mesta Leh, vystupujeme na kopce a sedlá medzi nimi, pohybujeme sa stále vo výškach značne nad 4 000 m, najvyšší kopec mal 5 470 m. Všetky tieto túry sa tu dajú absolvovať „suchou nohou“, pretože v týchto podmienkach hranica trvalého snehu a ľadu začína až od 5 500 - 5 600 metrov. Terén je všade rovnaký - skalnatý, niekedy suťovitý až prašný, príroda nehostinná, bez väčšej vegetácie, len sem-tam skromný trsík trávy s učupeným kvietkom. Zo živočíchov sme videli len niekoľkokrát preletieť osamelého vtáka vysoko nad krajinou. Jednoducho vysokohorská púštna krajina, poskytujúca veľmi slabé podmienky pre rozvoj akejkoľvek flóry a následne aj fauny. Také sú indické Himaláje, v mnohom sa podobajú juhoamerickým Andám.

Získavaniu aklimatizácie sme sa už viac nemohli venovať, čas súril, bolo sa treba pomaly vyberať k „nášmu“ kopcu. Až ten ukáže, či tá naša príprava bola dostatočná, tam sa už oklamať nedá nič. Prišiel deň balenia - výstroj, výzbroj, potraviny..., všetko do veľkých batohov a expedičných sudov a tie zas na chrbty húževnatých menších koníkov, bez pomoci ktorých by sme sa nezaobišli. Cesta do základného tábora (base camp) trvá dva dni. Začína sa vo výške približne 3 600 m. Ide sa kaňonovitou tiesňavou lemovanou strmými skalnými stenami, niekedy sa troška otvára do širšej doliny, dole nevelká riečka

Vo výške okolo 4 100 metrov sa nám ukázal kúsok nášho kopca

sa smerom hore len stenčuje a stenčuje. Prechádzame popri osamotených hospodárskych usadlostiach. Posledné nachádzame vo výške približne 3 900 m. Práve na dvore mláčia ťažko dopestované obilie, rachotiaci mláťačky na dieslový pohon, akú pamätajú už len naši dedovia. Pozývajú nás na občerstvenie. Turistov tu až tak veľa nechodí, ale predsa sa tu občas zatúlajú, podobne ako my. Ponúkajú nás čajom a múčnymi plackami (čapátí), pridajú dokonca marhuľový džem. Sú to veľmi skromní a srdeční ľudia. Za pohostenie im nechávame nejaké peniaze, sú vďační za každú rupiu. Spýtal som sa na záchod (skôr zo zvedavosti, ako z nutnosti). Zaviedli ma k malému drevenému prístrešku - vnútri v hlinenej podlahe malá diera siahajúca do neznáma. Mal som pocit, že je dvojposchodový - v kúte hromada hliny so zapichnutou lopatkou. Skrátka čistá ekológia a navyše ani jedna muchu.

Postupový tábor sme rozložili vo výške 4 200 m, nevelká lúčka s nízkou riedkou

Kláštor Thikse Gompa, pohľad z vnútorného nádvorja

Pohoda v základnom tábore, výška 5 045 metrov

trávičkou, okrajom zurčiaci potôčik, vôkol pokoj a ticho, nikde ani človečika. Bolo treba rýchlo niečo zjesť, zaliezť do spacákov a snažiť sa troška pospať. Druhý deň postupujeme bližšie k hore. Terén sa dvíha, odkrývajú sa výhľady na okolité, už biele vrchy a hlboké doliny. Naberáme výšku a niečo popoludní sa rozkladáme v základnom tábore pod „našou“ horou v nadmorskej výške 5 045 metrov. A ako to vlastne všetko dopadlo?

Ladislav Ďuroška, ml.

Pokračovanie v ďalšom čísle novín

Základná umelecká škola

Hudobná nádielka ZUŠ Vendelína Habovštiaka

V predvianočnom a novoročnom období pripravila Základná umelecká škola Vendelína Habovštiaka sériu výnimočných koncertov, ktoré priniesli radosť, pokoj a hudobné potešenie pre všetkých milovníkov umenia

Adventný koncert v Habovke

Adventný koncert v rímskokatolíckom kostole Sedembolestnej Panny Márie v Habovke otvoril sériu hudobných podujatí. Koncert sa konal 8. decembra hneď po pobožnosti a priniesol nádhernú atmosféru očakávania Vianoc. Žiaci a pedagógovia školy sa predstavili sólovými i komornými vystúpeniami. Vrcholom koncertu bolo vystúpenie Komorného sláčikového orchestra ZUŠ V. Habovštiaka s hosťom Milanom Horňákom, ktoré dojemne prepojilo duchovnú a umeleckú stránku adventného obdobia.

Vianočný koncert v Nižnej

O niekoľko dní neskôr (17. decembra) sa v kinosále Domu kultúry v Nižnej konal Vianočný koncert, ktorý bol oslavou nielen hudby a tanca, ale aj dramatického umenia. Program bol pestrý, zahŕňal klasické aj moderné skladby v podaní klaviristov, huslistov, flautistov, gitaristov a spevákov. Tanečný odbor sa predstavil sólovým tancom, ako aj vianočne ladenými choreografiami mladších a starších tanečníčok. Žiaci literárno-dramatického odboru sa zahrli zase na „bubákov“. Program už tradične uzavrela detská ľudová hudba Ostrvka koledami Vítajme Kráľa nebeského a Keď sa Kristus rodí. Vystúpenia žiakov rôznych vekových kategórií vytvorili

jedinečnú mozaiku vianočnej radosti, pričom diváci mohli oceniť nielen technickú zručnosť účinkujúcich, ale aj ich umelecký prejav. Koncert bol krásnou príležitosťou na stretnutie žiakov, učiteľov a rodín v predvianočnom období.

Novoročný koncert v Habovke

Posledným zo série koncertov bol Novoročný koncert (27. januára) v Kultúrnom dome v Habovke, kde má ZUŠ V. Habovštiaka elokované pracovisko. Počas večera sa predstavilo množstvo mladých talentov s pestrým repertoárom. Program otvorili mladší žiaci tanečného odboru s choreografiou Snehuliaci, po ktorých nasledovali sólové vystúpenia na klavíri, flaute, gitare, husliach či akordeóne. Striedali ich ďalšie ta-

nečné čísla, celkovo sa tanečníci z Habovky predstavili v šiestich choreografiách. Okrem sólových vystúpení zahrála aj detská ľudová hudba Ostrvka, konkrétne pásmo ľudových piesní z Oravy. Starší žiaci tanečného odboru uzavreli koncert dynamickým tancom Christmas Rock and Roll, ktorý rozprúdil energiu v sále. Prítomní diváci odchádzali s úsmevom a dobrou náladou, plní hudobných dojmov a očakávania nových umeleckých zážitkov v roku 2025.

Séria koncertov ZUŠ Vendelína Habovštiaka opäť potvrdila vysokú umeleckú úroveň školy a odhodlanie pedagógov i žiakov prinášať radosť prostredníctvom hudby. Tešíme sa na ďalšie krásne vystúpenia v budúcnosti.

Organové koncerty s Milanom Horňákom

Budú to už bezmála tri roky, kedy Komorný sláčikový orchester ZUŠ V. Habovštiaka nadviazal spoluprácu s organistom Milanom Horňákom. Hoci pracuje ako lekár na chirurgickom oddelení nemocnice v Trstenej, nájde si čas aj na tento kráľovský nástroj, ktorý pôvodne aj študoval na konzervatóriu v Žiline a na VŠMU v Bratislave. S Komorným

sláčikovým orchestrom ZUŠ V. Habovštiaka, ktorý pôsobí pod vedením riaditeľa ZUŠ Petra Kučku, odohrali už viacero spoločných koncertov. V ostatnom období to boli jesenné koncerty v Trstenej (13. 10. 2024, kostol sv. Martina) a Oravskej Polhore (24. 11. 2024, kostol Najsvätejšieho srdca Ježišového), kde zazneli skladby Pater Noster D. Bédarda a tri Koncerty pre organ a orchester G. F. Händla. Ďalej spoločne účinkovali na Adventnom koncerte ZUŠ V. Habovštiaka v Habovke, ako aj na koncerte pri príležitosti 90. výročia narodenia Vendelína Habovštiaka v koncertnej sále ZUŠ v Nižnej. Videozáznamy z koncertov je možné nájsť na webstránke školy www.zusnizna.sk

Koncert k 90. výročiu narodenia Vendelína Habovštiaka

Dňa 12. novembra 2024 sa v Základnej umeleckej škole (ZUŠ) Vendelína Habovštiaka v Nižnej uskutočnil výnimočný koncert pri príležitosti nedožitých 90 rokov tohto skromného, no veľmi činorodého pedagóga, organistu a zborníka, ktorý svojím pedagogickým prístupom formoval generácie mladých hudobníkov, ktorí aj dnes pokračujú v jeho odkaze.

Vendelín Habovštiak (1924 – 2014) sa narodil v Krivej. Po maturite na Gymnáziu v Trstenej odišiel do Bratislavy, kde študoval na Vyššej pedagogickej škole hudobnú výchovu a slovenčinu. „Skvelé hudobné základy mu dal aj veľikán Eugen Suchoň,“ hovorí súčasný riaditeľ Peter Kučka. Do Základnej školy v Nižnej prišiel v roku 1959. Keď sa v roku 1976 podarilo založiť v obci samostatnú ľudovú školu umenia, na čom mal veľkú zásluhu, stal sa jej prvým riaditeľom a pôsobil v nej takmer do dôchodku. Okrem toho viedol spevácku zložku v súbore Oravan a detský spevácky zbor. „Vendo lásku k hudbe rozdával plnými priehŕšťami. Bol to človek skromný, ale činorodý, veď až do posledného výdychu hral na organe v rodnej Krivej. Vždy vedel, že založiť v Nižnej umeleckú školu je správne rozhodnutie,“ spomína P. Kučka.

Na koncerte na úvod vystúpila spevácka zložka folklórneho súboru Senior Oravan, pričom okrem spevu piesní, ktoré kedysi spievali práve pod vedením V. Habovštiaka, si naňho zaspomínala aj slovom Daniela Iskrová. Nasledovalo vystúpenie mimoriadne talentovaného žiaka ZUŠ Milana Paľa (10 rokov), ktorý s klavírnym sprievodom Mgr. Evy

Pokračovanie na str. 23

Dokončenie zo str. 22

Šimičákovskej zahrál Koncert pre husle č. 1, a mol od J. S. Bacha. A keďže Vendelín Habovštiak bol, ako už bolo spomínané, aj organista, na koncerte nesmel tento kráľovský nástroj chýbať. Najskôr na ňom zahrála príbuzná V. Habovštiaková, Júlia Habovštiaková, ktorú práve „strýko Vendo“, ako ho volali, zasvätil do hudby, zvlášť tej organovej. Okrem hry na organe vo farnosti Tvrdošín organovú hru aj vyučuje už 22 rokov na ZUŠ I. Kolčáka v Námestove. Po Komornom sláčikovom orchestri ZUŠ V. Habovštiak, zloženom zo žiakov a pedagógov školy s hosťom Milanom Horňákom na spinete, sa pre zmenu na organe predstavil práve Milan Horňák. Aj keď pracuje ako lekár na chirurgickom oddelení nemocnice v Trstenej, občas vymení biele plášte za čierny frak a zahrá si aj na organe, ktorý pôvodne aj študoval na konzervatóriu v Žiline a neskôr na VŠMU v Bratislave. S Komorným sláčikovým orchestrom ZUŠ spolupracuje už takmer tri roky a na koncerte k 90. výročiu narodenia Vendelína Habovštiaka sa predstavil dvomi Koncertmi pre organ a orchester od G. F. Händla.

Po dlhotrvajúcom potlesku takmer plnej koncertnej sály sa obecenstvu poďakoval riaditeľ Peter Kučka a manželke Vendelína Habovštiak, pani Vierke, odovzdal portrét V. Habovštiak, ktorý vytvorila učiteľka výtvarného odboru ZUŠ Alžbeta Martof Pavčová. Kto by chcel zažiť alebo si pripomenúť veľmi priateľskú, ba až rodinnú atmosféru, ktorá vládla na koncerte, záznam nájde na stránke www.zusnizna.sk

Čarovná flauta

V dňoch 20. až 22. novembra 2024 sa v Základnej umeleckej škole Vendelína Habovštiak v Nižnej uskutočnil 23. ročník celoslovenskej súťaže v hre na zobcovej flaute a drevených dychových nástrojoch s názvom Čarovná flauta. Organizátormi podujatia boli Ministerstvo školstva SR, Základná umelecká škola Vendelína Habovštiak v Nižnej a občianske združenie PRO ARTE pri tejto škole. Súťaž prebiehala v dvoch hlavných kategóriách: hra na zobcovej flaute a hra na drevených dychových nástrojoch. V každej z nich boli súťažiaci rozdelení do viacerých kategórií podľa veku a roku narodenia. Porota zložená z pedagógov slovenských konzervatórií a ZUŠ hodnotila výkony účastníkov a určovala poradie v jednotlivých kategóriách.

Laureátkou v hre na zobcovej flaute sa stala Ema Ion z pezijskej ZUŠ E. Suchoňa, pričom titul laureát v hre na drevených dychových nástrojoch (konkrétne na flaute) získala žiačka tej istej školy, Katarína Smolková. ZUŠ V. Habovštiak zastupovali žiačky Adela Matláková (zobcová flauta) a Ela Mária Štefanová (saxofón), ktoré získali čestné uznanie. Program súťaže okrem samotných súťažných vystúpení spestril aj koncert sestier Valentovičových, Kláry a Karolíny, ktoré predviedli svoje umelecké majstrovstvo na zobcovej flaute. Ich vystúpenie bolo ocenené nadšeným potleskom publika.

Súťaž Čarovná flauta predstavuje významnú príležitosť pre mladých hudobníkov z celého Slovenska na prezentáciu svojich

schopností a získanie cenných skúseností. Pre tých, ktorí by chceli zažiť atmosféru súťaže, je k dispozícii záznam z podujatia na webstránke ZUŠ www.zusnizna.sk

Úspechy huslistu Milana Paľa

Talentovaný žiak Základnej umeleckej školy Vendelína Habovštiak, huslista Milan Paľo (10) má na svojom konte už nejedný úspech ako na slovenských, tak aj na medzinárodných súťažiach. Pod vedením pedagóga Miroslava Štefana, DiS. art. k nim nedávno pridal ďalšie dva. Dňa 8. februára sa uskutočnil v Bratislave majstrovský kurz s huslovým virtuózom Augustinom Hadelichom, jedným z najlepších huslistov súčasnosti, na ktorý sa po výbere z 80 prihlásených videí dostal práve Milan Paľo ako najmladší účastník. 5 vybraných huslistov malo možnosť zahráť pred majstrom Hadelichom, ktorý im po vypočutí ich hry venoval množstvo cenných rád a postrehov. Milana na klavíri sprevádzala Mgr. Mária Bistarová, DiS. art.

Ďalší úspech si pripísal Milan Paľo na medzinárodnej online súťaži Prime Violin, kde získal prestížne 2. miesto v silnej konkurencii v kategórii 10 až 12-ročných huslistov z celého sveta (Qataru, Indie, Rumunska a Slovenska). Na klavíri ho opäť sprevádzala učiteľka ZUŠ V. Habovštiak Mgr. Mária Bistarová, DiS. art., pripravoval Miroslav Štefan, DiS. art.

Mgr. Bohuslav Kortman

Aktivity v materskej škole

Mikuláš

V MŠ sme aj tento školský rok očakávali príchod Mikuláša. Prišiel spolu s pomocníkmi

mi anjelikom a čertíkmi. Ani tentoraz nechýbali pesničky a básničky od našich detičiek, za ktoré ich Mikuláš štedro obdaroval. Prí-

jemnú atmosféru dotvoril krásne vyzdobený interiér MŠ. Ďakujeme Mikuláš.

Pokračovanie na str. 24

Dokončenie zo str. 23

Karneval

Naše škôlky sa v čase fašiangu premenili na čarovné miesto plné princezien, superhrdinov, zvieratiek a rozprávkových bytostí. Deti si užili deň plný smiechu, tanca a zábavných hier. Nechýbalo ani sladké prekvapenie, ktoré vyčarilo úsmev na každej tvári. Ďakujeme všetkým detičkám aj pani učiteľkám a už teraz sa tešíme na ďalší rok

Korčuliarsky kurz v Altise

Predškôláci z materskej školy Nižná sa zúčastnili na týždňovom korčuliarskom kurze, ktorý sa konal od 10. do 14. marca v rezorte Altis. Tento výcvik bol vedený skúsenými lektormi, ktorí sú bývalými reprezentantmi slovenského národného hokeja. Ich cieľom bolo naučiť deti základom korčuľovania a pomôcť im prekonať strach z pohybu

na ľade. Lektori využívali zábavnú formu výučby, pričom do lekcií zapojili rôzne témy, ako sú bacily, dopravné prostriedky, vesmír a olympijské hry. Týmto spôsobom deti nielenže získavali nové zručnosti, ale aj sa učili o svete okolo seba. Počas kurzu sa deti naučili stáť na korčuliach, chodiť a bezpečne padať. Taktiež si rozvíjali motorické schopnosti a tímového ducha prostredníctvom hier a aktivít na ľade. Tento kurz bol pre predškôľakov nielen vzdelávací, ale aj nezabudnuteľným zážitkom plným radosti z pohybu.

Nižniarsky spevák 2025

V materskej škole Orliče sa v stredu 26.03.2025 konala výnimočná spevácka akcia, ktorá priniesla deťom nezabudnuteľné zážitky. Detičky sa s pani učiteľkami pripravili na prezentáciu tradičných ľudových piesní, ktoré predstavili pred detským publikom.

Akciu doplnili muzikanti, ktorí hrali na husliach, flaute a akordeóne, čo sa deťom veľmi páčilo. Zároveň pridali akcii profesionálny nádych a pomohli deťom prekonať trému. Pani učiteľky sa tiež zapojili do spevu, čo dodalo celému podujatiu rodinnú atmosféru. Na záver svojho vystúpenia sa deti tak odviazali, že ho zakončili voľným tancom, čo bolo najlepším dôkazom ich šťastia a pohody. Na pamiatku dostali medaily za odvahu a ich talent, čo im bude pripomínať dnešný deň.

Tento typ akcií nielen rozvíja hudobné cítenie detí, ale tiež upevňuje ich sebavedomie a kreativitu. Ľudové piesne a tradičné nástroje sú dôležitou súčasťou našej kultúrnej identity a ich predstavovanie deťom zabezpečuje kontinuitu kultúrneho dedičstva.

Kolektív MŠ

Základná škola

Scénické čítanie

Žiačky našej školy cestovali 22. novembra do Námestova, aby sa zapojili do 5. ročníka súťaže Scénické čítanie. A hoci sme

sa v takejto súťaži zúčastnili po prvýkrát, podarilo sa nám umiestniť v zlatom pásme a k tomu získať ešte špeciálne ocenenie za režisérsku prácu. Dievčatá pracovali s knihou Bubáci od Terezy Olhovej, ktorá sedela aj v porote a deti sa s ňou mohli v rámci besedy porozprávať. Bol to pre nás veľmi príjemný, obohacujúci a výnimočný deň.

Informatický Bobor

V dňoch 4. - 8. novembra sa uskutočnil 18. ročník medzinárodnej informatickej súťaže - Informatický Bobor. Svoje digitálne zručnosti si otestovalo 78 žiakov našej školy. Úlohy boli v tomto ročníku náročnejšie ako po iné roky.

V kategórii Drobci - 3. ročník boli úspešní: Sofia Stankovenová, Emília Šáľková, Filip Kowalski a Branko Zemlička z 3.A, Patrik Mucha, Alex Žuffa a Matyáš Žuffa z 3.B. Ka-

Pokračovanie na str. 25

Dokončenie zo str. 24

teória Bobrík mala 5 úspešných riešiteľov. Patrí k nim Adam Jandura a Alžbetka Kachút zo 4.B, Margarétka Gabaríková, Aaliyah Rose Dedinská z 5.A a Marko Žuffa z 5.B. V kategórii Benjamín bol úspešným riešiteľom Daniel Kristofčák zo 7.A. Mimoriadne výsledky dosiahli na našej škole tri žiačky: Sofia Stankovenová z 3.A s percentilom 96,35, Margarétka Gabaríková z 5.A s percentilom 93,96, Stelka Hradská z 8.B s percentilom 97,90

Ozoboty v akcii

Dňa 26. novembra 2024 sa na našej škole konal zaujímavý workshop pre dievčatá 3. a 4. ročníka, ktorý viedla lektorka z o.z. Aj Ty v IT.

Projekt sa zameriava na podporu dievčat v oblasti technológií a IT, a jeho cieľom je zaujímavým spôsobom rozvíjať digitálne zručnosti u mladých dievčat. Tento konkrétny workshop sa venoval programovaniu pomocou Ozobotov, malých inteligentných robotov, ktoré umožňujú deťom vstúpiť do sveta kódovania a logického myslenia. Lektorka workshopu najprv dievčatám predstavila Ozoboty, malé roboty, ktoré sú schopné sledovať čierne čiary na papieri a vykonávať rôzne úlohy na základe príkazov, ktoré im žiaci zadávajú prostredníctvom špeciálnych farebných kódov. Po teoretickom úvode nasledovala praktická časť, v ktorej dievčatá priamo pracovali s Ozobotmi. Lektorka dievčatám pomáhala priamo počas aktivít, ukazujúc im, ako môžu upravovať a testovať svoje kódy. Mohli si tak vyskúšať nielen tvorbu trasy pre Ozoboty, ale aj kreativitu pri dizajnovaní vlastných scén a zadaní. Okrem toho sa dozvedeli, že programovanie nie je len pre odborníkov, ale že každý z nich môže byť kreatívnym tvorcom a vymýšľať riešenia, ktoré majú praktický dopad. Týmto spôsobom si dievčatá osvojili základy algoritmického myslenia, ktoré sú nevyhnutné pre pochopenie väčšiny technológií, s ktorými sa stretávajú v každodennom živote. Z workshopu odišli s pocitom úspechu a nadšenia pre ďalšie možnosti, ktoré im svet IT a technológií ponúka.

Micro:bity

V našej škole sa uskutočnil v tomto školskom roku už tretí workshop organizovaný v spolupráci so spoločnosťou AjTy v IT, ktorý viedol lektor Richard Podhorský. Bola to skvelá príležitosť pre žiačky 6. ročníka, aby sa zoznámili s interaktívnym svetom mikropočítačov a základmi programovania.

Lektor predstavil micro:bit – malý programovateľný mikropočítač, ktorý umožňuje žiakom rýchlo sa naučiť základy programovania.

Po teoretickej časti workshopu si žiačky vytvorili svoje vlastné projekty, ako napríklad hod kockou, zobrazenie mena, hru - kameň, papier, nožnice.

Žiačky sa počas dvoch vyučovacích hodín naučili základy programovania pomocou jednoduchého vizuálneho programovacieho jazyka - rozhrania Microsoft MakeCode, ktoré im umožnilo rýchlo pochopiť princípy logiky a cyklov. Programovali v blokoch.

Na záver si žiačky zdieľali svoje nápady, diskutovali o projektoch a dostali tipy na ďalšie experimenty s micro:bitom.

Divadelné predstavenie Škola základ života

Dňa 10. decembra sme navštívili s deviatkami Divadlo: J. G. Tajovského vo Zvolene.

Hra z dávnych školských čias priniesla do hľadiska nespútanú živelnú energiu študentov gymnázia. Stretnutia kantorov a študentov počas vyučovania vytvárali humorné situácie, spievali a hrali známe piesne, ktoré dotvárali dianie v triede. V hre sa vynímali vzťahy žiakov ku učiteľom a učiteľov k žiakom – úcta a rešpekt. Veľa sme sa nasmiali, ale aj poučili.

Vianočná pošta 2024

Aj v tomto školskom roku sme sa už po ôsmykrát zapojili do Vianočnej pošty pre seniorov. Jedná sa o krásny celoslovenský projekt, ktorého cieľom je potešiť starkých z domovov seniorov ručne písanými vianočnými prániami. Pohľadnica je pre mnohých z nás iba obyčajným kusom papiera, ktorý po prečítaní rýchlo upadne do zabudnutia, no pre osamelých seniorov je darom nevyčísliteľnej hodnoty. Preto sme sa s našimi piatakmi rozhodli, že spojíme príjemné s užitočným a zorganizovali sme si triednu súťaž o najoriginálnejšie pránia. „Odborná“ porota v zložení ôsmakov vybrala z každej triedy tri najkrajšie pohľadnice, ktoré boli odmenené špeciálnymi darčkovými kupónmi. Tie sme následne doplnili milými vianočnými veršíkmi a s dobrým pocitom sme ich odoslali do ZpS a ZOS Láskavé dlane v Prievaloch a do Denného stacionára v Snine. Pevne veríme,

že pestrofarebné obrázky vykúzlili úsmev na tvárach seniorov a vrúcne pránia ich zahriali pri srdiečku. Touto cestou sa chcem veľmi pekne poďakovať všetkým žiakom z 5.A a z 5.B, že sa bez zaváhania zapojili do tejto milej akcie a spoločne sme strávili nielen príjemný predvianočný čas, ale aj vykonal dobrý skutok.

Celoslovenská výtvarná súťaž KROJ

Pri príležitosti 110. výročia narodenia výtvarníčky Márie Medveckej bola organizovaná výtvarná súťaž s názvom Kroj. Do súťaže bolo prihlásených okolo 200 výtvarných prác z rôznych regiónov Slovenska. Zapojili sa do nej aj naši štvrtáci. Udelených bolo pätnásť cien, medzi nimi špeciálna cena. Tú za svoju výtvarnú prácu získala aj naša Dominika Sirotová. Veľmi sa z toho tešíme.

Kultúrna a náboženská prechádzka mestom

Dňa 31. januára 2025 sa žiaci 7. a 8. ročníka našej školy vydali na exkurziu do historického mesta Prešov. Cieľom exkurzie bolo spoznať nielen kultúrne a historické pamiatky tohto mesta, ale aj navštíviť tri chrámy rôznych vierovyznaní. Prvou zastávkou bola návšteva františkánskeho kláštora a kostola sv. Jozefa. Ranobarokový kostol s dvoma vežami, ktorého história siaha do 14. storočia, spravujú františkáni od 17. storočia až dodnes. Po návšteve kostola sme sa presunuli do kaplnky Všetkých svätých, ktorá je relikviárom 471 blahoslavených a svätcov. Ďalšou zastávkou bol grécko-katolícky katedrálly chrám sv. Jána Krstiteľa, kde si žiaci prezreli krásne fresky zobrazujúce fragmenty zo života Jána Krstiteľa a kaplnky, v ktorých

Pokračovanie na str. 26

Dokončenie zo str. 25

sú v sarkofágach uložené pozostatky dvoch blahoslavených biskupov - o. Vasilu Hopka a o. Pavla Petro Gojdiča. Po návšteve chrámu sa žiaci vybrali na prechádzku mestom. Videli sme najstaršiu zachovanú budovu mesta – konkatedrálu sv. Mikuláša z 13. storočia, evanjelické lýceum, na ktorom vyštudoval náš oravský rodák Pavol Országh Hviezdoslav právo i pamätnú tabulu s menami 24 nevinných prešovských mešťanov a zemanov, ktorých dal pred kolégiom potupne popraviť generál Caraffa z Neapola v roku 1687. Následne sme pokračovali popri vodnej veži Kumšt do židovskej ortodoxnej synagógy. Zastavili sme sa aj pri pamätníku viac než 6000 obetiam holokaustu z Prešova a jeho okolia. Žiaci sa dozvedeli veľa o tradíciách, zvykoch a histórii tejto komunity, ako

aj o významných historických udalostiach, ktoré sa spájajú so židovskou kultúrou mesta. Poslednou zastávkou exkurzie bol Solivar, kde žiaci nahliadli do histórie a tradície ťažby soli v regióne Šariš. Exkurzia do Prešova bola pre žiakov skvelou príležitosťou spoznať fragment histórie, kultúry a náboženských tradícií tohto krásneho mesta.

Okresné kolo Biblickej olympiády

Tento rok sa Biblická olympiáda niesla vo veľmi dobrej atmosfére. Súťažili sme z vybraných kníh Svätého písma: Kniha Exodus 1.-24. kapitola, Žalm č. 23 a Evanjelium podľa Matúša. Spoločnou témou bolo Povolanie k slobode a jednote s Pánom. Pri niektorých úlohách sme sa poriadne zapotili, ale iné sme hravo zvládli. Touto cestou sa chceme poďakovať učiteľke Vierke Tukovej, ktorá s nami absolvovala proces prípravy. Našla si na nás čas a odovzdala nám svoje vedomosti. My sme ju občas potrápili ťažkými otázkami, na ktoré vždy múdro odpovedala. Táto súťaž nám dala veľa dobrého do života. Nadviazali sme nové priateľstvá a poriadne sme sa zabavili. Ďakujeme Pánu Bohu za ľudí, ktorí zorganizovali a pripravili už 23. ročník olympiády. Odniesli sme si striebornú medailu a krásne spomienky. Už teraz sa tešíme na súťaž o rok.

Šaliensky Matko

Troja žiaci z našej školy sa 27. februára zúčastnili na okresnom kole recitačnej súťaže Šaliensky Matko. 3. miesto získal Martin Kristofčák, 2. miesto Alžbetka Mlynárčíková a na 1. mieste sa umiestnila Livka Jánošíková, ktorá nás bude reprezentovať na krajskom kole v Žiline.

Kolektív učiteľov ZŠ

Futsal

Dňa 4. decembra 2024 sa naši študenti zúčastnili krajského kola stredných škôl vo futsale, ktoré sa odohralo v novej multifunkčnej hale pri ZŠ A. Dubčeka v Martine. Turnaja sa zúčastnili víťazi regiónov Žilinského kraja, pričom sa hralo systémom každý s každým. Mal vysokú úroveň a zúčastnili sa na ňom hráči, ktorí pôsobia v najvyšších súťažiach na Slovensku. Spojená škola (SŠ) obsadila 3. miesto. Reprezentovali ju: Tobias Čiernik (I.B), Michal Hradský (II.B), Marek Kuzár (II.B), Filip Jurčo (II.C), Daniel Slovák (III.B), Eduard Šuriňák (III.B), Juraj Korčuška (III.D), Peter Vaterka (III.D), Nikolas Bakoš (IV.B), Maroš Medvecký (IV.B).

Školský stolnotenisový turnaj o majstra školy

Školské kolo v stolnom tenise sa konalo 26. novembra 2024. Do turnaja sa prihlásilo 48 študentov. Po dlhšom čase zapojili aj 3 dievčatá.

Celkové poradie: Študentky: 1. Ema Makšiová (II.G), 2. Alexandra Kurtulíková (II.G), 3. Katarína Dopaterová (II.G). Študenti: 1. Vladimír Bystričan (III.B), 2. Filip Tisoň (III.C), 3. Alexej Kanderka (II.C), 4. Pavol Glejteľ (IV.B), 5. Denis Pekarčík (III.C), 6. Aurel Surovčík (I.C), 7. Adam Brčák (IV.B)

Okresné kolo v basketbale SŠ

V Gymnáziu M. Hattalu v Trstenej sa 21. novembra 2024 konalo okresné kolo v basketbale SŠ. Zúčastnili sa ho aj študenti SŠ. Našu školu reprezentovali: Adam Kypus (I.B), Alex Harkabuz (I.D), Artúr Brišák (II.B), Kristián Domin (III.D), Pavol Glejteľ (IV.B), Tibor Fusko (IV.C), Samuel Bulož (IV.C), Adam Košťuriak (IV.C), Dušan Didek (IV.D) a Štefan Močarník (IV.D). Celkové poradie: 1. GMH

Spojená škola

Potrebuje láska pravidiel?

Túto otázku skúmali naši študenti spolu s PaedDr. Renátou Ocilkovou, ktorá vytvorila priestor na otvorenú a podnetnú diskusiu. Študenti mali možnosť spontánne vyjadriť svoje názory bez strachu z odsúdenia. Pochopili, že hoci pravidlá v láske môžu byť rôzne, vždy je dôležité pristupovať k citom druhého s úctou a rešpektom. Napriek rôznym názorom si prítomní dokázali nájsť spoločnú reč, spoločne sa zasmiať a zároveň vážne zamyslieť.

Trstená, 2. SPŠ IT Tvrdosín, 3. SŠ Nižná, 4. SOŠL Tvrdosín, 5. Gymnázium Tvrdosín.

Školské kolo šachového turnaja je za nami

Naši žiaci opäť dokázali, že aj tento šport ovládajú s prehľadom. 1. miesto získal Marko Meško, 2. Daniel Krasničan a 3. Martin Chorvát.

Pokračovanie na str. 27

Dokončenie zo str. 26

Vyhodnotenie súťaže zručnosti

Pre žiakov 1. ročníka sa uskutočnila súťaž zameraná na meranie, pilovanie, ohýbanie a vŕtanie. Žiaci preukázali šikovnosť, vysokú úroveň práce s rôznymi nástrojmi a precíznosť pri dodržiavaní správnych pracovných postupov. Cieľom bolo overiť ich technické zručnosti. Výsledky: Hrkeľ Adam (1.A), Dauda Tomáš, Holubjak Matej, Makúch Emil (1.B). Bača Rastislav, Vlžák Adam, Očkaják Matej (1.C), Kubala Šimon, Parišek Dominik (1.D), Vrabeľ Andrej, Matějčík Filip (1.J). Ďakujeme všetkým žiakom za účasť, za ich snahu a srdečne gratulujeme.

Zimná škola programovania FRI UNIZA 2025

Naši šikovní študenti sa v dňoch od 13. do 17. januára zúčastnili jedinečnej Zimnej školy programovania na FRI UNIZA. Počas podujatia mali možnosť zostaviť a naprogramovať vlastnú RC loďku, naučiť sa ovládať ju cez mobil, získať certifikát o úspešnom absolvovaní. Táto skúsenosť im otvára dvere aj k ďalším možnostiam – potenciálna šanca na prijatie na FRI UNIZA bez prijímacích pohovorov je úžasná motivácia pre ich ďalší rozvoj. Študenti získali nielen cenné vedomosti, ale aj nezabudnuteľné zážitky, ktoré ich posúvajú bližšie k úspešnej kariére v technológiách a programovaní. Veľká vďaka FRI UNIZA za túto príležitosť a skvelú organizáciu.

Divadelné predstavenie

Posledný januárový deň naši druháci vycestovali za kultúrou do Žiliny, kde zažili výnimočné predstavenie Neprebudený od Martina Kukučina. Príbeh Ondráša Machulu ich zaujal a vyvolal diskusiu o vnímaní slabších či odlišných ľudí v spoločnosti. Mnohí si uvedomili, aké dôležité je pochopiť tých, ktorí nezapadajú do bežných spoločenských noriem.

Adelka v krajskom kole ruštiny

Študentka III.G, Adela Kozáková, sa 4. februára zúčastnila krajského kola Olympiády v ruskom jazyku v Gymnázii J. Lettricha v Martine, kde si zmerala sily so študentmi z celého Žilinského kraja. Síce sa neumiestnila v top 3, no súťaž jej dala skvelú motiváciu pokračovať ďalej. Ako povedal B. Franklin: „Vzdelanie je najlepšia investícia, ktorú si môžeš dovoliť.“

Prvý ročník School Quiz súťaže je za nami

Naši študenti si zmerali sily v rôznych kategóriách – od geografie, kultúry, filmov, anagramov až po karikatúry a ďalšie zaujímavé výzvy. Táto súťaž, ktorá je známa najmä v Anglicku, priniesla veľa zábavy, ale samozrejme aj víťazov.

Školské kolo SOČ máme za sebou

Stredoškolská odborná činnosť je súťaž zameraná na 17 odborných oblastí (prírodovedné, technické, humanitné a spoločensko-vedné odbory), ktorej cieľom je podpora a vyhľadanie talentovaných a nadaných žiakov SŠ, rozvíjanie tvorivých kompetencií žiakov, kritické myslenie, odborná-teoretické vedomosti a odborná-praktické schopnosti a zručnosti. Podmienkou je písomná odborná práca a prihlásenie žiaka do súťaže on-line systémom prihláškou. Autor, resp. autori prácu obhajujú ústne pred odbornou hodnotiacou komisiou. Naši talentovaní študenti sa predviedli v rôznych kategóriách.

Elektrotechnika, hardware, mechatronika: 1. miesto: Peter Slušňák (III.C) – Rekonštrukcia elektroinštalácie v zubárskom priestore, 2. Kristián Patrik Gogolák (III.B) – Ekológia diaľnic, 3. Samuel Dvoršťák (III.B) – Elektroinštalácia v garáži, Rafael Vnenčák (III.B) – Osvetlenie/Luster, Tobias Šálka (III.B) – Bomba cez Arduino. Informatika: 1. miesto: Charlotte Kozáková (III.G) – Tvorba príspevkov na sociálne siete, 3. Nikola Kučerová (III.G) – Digitálna tvorba originálnych charakterov. Teória kultúry, umenie a odevná tvorba: 1. miesto: Alex Tomeček a Samuel Minárik (III.G) – Vlastná značka, 2. Tamara Lujza Betušťáková (III.G) – Moderná mytológia. Životné prostredie, geografia, geológia: 1. miesto: Matúš Beňuš (III.B) – Veterná elektrárňa na dome. Stavebníctvo, geodézia, kartografia: 1. miesto: Adam Jurášek (III.B) – Obkladanie. Problematika voľného času:

1. miesto: Adela Kozáková (III.G) – Šablóny v modelovaní nechtov, Samuel Šimurdiak (III.B) – Florbal.

Enersol - SK

Krajské kolo súťaže sa uskutočnilo v Martine 19. februára 2025. Súťaž je zameraná na problematiku využívania alternatívnych zdrojov energie, v oblasti úspor energie, obnoviteľných zdrojov energie, znižovania emisií v doprave, vytvára trvalý vzťah k ochrane životného prostredia. Súťaží sa v troch kategóriách určených žiakom SŠ, SOŠ a gymnázií, ktorej cieľom je podpora a vyhľadanie talentovaných a nadaných žiakov SŠ, rozvíjanie tvorivých kompetencií žiakov, odborná-teoretické vedomosti a odborná-praktické schopnosti a zručnosti.

V hlavnej kategórii získal Marek Šuriňák 1. miesto, v Propagačnej kategórii Radoslav Skurčák 4. miesto. Súťaž o využívaní alternatívnych zdrojov energie, úsporách a ekologickej doprave.

Exkurzia

Dňa 27. februára 2025 sme so žiakmi absolvovali exkurziu do Ostravy v múzeu vedy a techniky, kde sme prešli vysokopecný okruh. História priemyslu bola fascinujúca, čakali nás rôzne expozície a výstup na 80-metrovú vežu, ktorý niektorých poriadne potrápil. Táto historická riadiaca miestnosť ukázala, ako sa kedysi monitorovali a riadili výrobné procesy. Aj keď pece už nefungujú, študenti informatiky mohli vidieť, ako sa v priemysle používali počítače a automatizované systémy. Porovnanie retro technológií s modernými digitálnymi riadiacimi centrami s dotykovými panelmi, IoT a AI len potvrdzuje, ako veľmi sa technológie posunuli. Exkurzia tak ukázala, že aj informatika má v priemysle dôležité miesto.

PaedDr. Martin Tomaga a kolektív

Všetko, čo robíme s Láskou, stáva sa krásnym a požehnaným

Milá farská rodina, vážení čitatelia a priatelia!

Veľkonočné sviatky nám pripomínajú ukrižovanie, smrť a zmŕtvychvstanie Ježiša Krista, Božieho Syna. Ježišovo víťazstvo nad smrťou je víťazstvom Lásky. Ako veľmi sa žiada, aby sme týmto víťazstvom naplnili celý náš život - a nie iba tých pár dní počas najväčších sviatkov. Veríme, že Láska neumiera - Boh je živý.

Pre niekoho je Láska „len“ najväčšia sila, ktorá dokáže premieňať obyčajnosť na niečo vznešené. Pre iných ide o tvorivosť v konaní dobra, kedy tvorivosť prechádza srdcom i myslou - cez naše skutky, slová a myšlienky.

Čo pre nás znamená - naplniť život Láskou? Iste, máme mnoho skúseností s tým, že ak niečo robíme s Láskou, vtedy do toho vkladáme nielen kúsok seba, ale aj kúsok neba. To, čo by bolo bez Lásky iba suchou povinnosťou, vďaka Láske sa mení na požehnanie pre nás a pre našej okolie.

Naplniť život Láskou znamená nechať sa ňou formovať. Ona prináša nádej, pokoj, život, zmierenie, požehnanie. Naozaj, Božia Láska je tvorivá a má liečivú silu. A môžeme ju prinášať do každodenných situácií - do spôsobu, akým navzájom komunikujeme, ako sa staráme o seba a o svojich blízkych, ako si pomáhame a tým si aj navzájom žehnáme. Každý - aj malý skutok konaný s Láskou - sa počíta a je veľmi potrebný. Je pokladom a darom. Možno ani nie tak pre nás, ako skôr pre našich blízkych. Jednoducho - Láska má moc urobiť tento svet krajším. Ako veľmi sa žiada, aby sme Láskou (Ježišom) naplnili celý náš život.

Poprajme si navzájom, nech Ježišova prítomnosť a Jeho Láska k nám naplní naše srdcia a životy svetlom, krásou a požehnaním.

Prajem všetkým krásne a požehnané veľkonočné sviatky!

Tomáš Lieskovský, farský vikár

Zo života farnosti

Oficiálna návšteva študentov zo Slovinska

V dňoch od 20. do 22. februára navštívili našu farnosť slovinskí študenti z Mariboru spolu so študentským farárom Primožom Lorbekom a rehoľnou sestrou Klarou Jarc. Študenti sú súčasťou speváckeho zboru Vdih a pôsobia v študentskej farnosti pri Univerzite v Maribore. Svojím spevom sprevádzali mládežnícku svätú omšu, na ktorej sa prihovril aj otec Primož. Po svätej omši nasledovalo spoločné stretnutie s nižnianskou mládežou v Rotunde. Stretnutie bolo sprevádzané hudbou, tancom a vzájomným spoznávaním krajín. Slovinci počas svojho pobytu na Slovensku navštívili Tatranský ľadový dóm, rovnako ako aj krásy našej obce i nášho regiónu na miestach ako Ostražica, Zemianska Dedina, skanzen v Brestovej, Oravská priehrada a Klin.

Simona Kelušáková

Stretnutie birmovancov pod názvom: SRDCE

„Ak chceš, aby tvoja viera rástla, začni ju dávať.“ - táto myšlienka sa niesla celým stretnutím. Zazneli viaceré svedectvá

Návšteva študentov zo Slovinska

o tom, aké dôležité je zdieľať svoju vieru a uvažovať nad tým, ako sa Boh prejavuje v našom živote, pričom najviac sa prihovára nášmu srdcu. Unikátne podujatie svojho druhu sme začali sv. omšou a ado-

ráciou v srdci farnosti: v Kostole sv. Gála. Následne sme sa presunuli do srdca obce: Rotundy, kde sme pokračovali v skupinách a pripravenom programe.

Pokračovanie na str. 29

Jasličkové pobožnosti vo farnosti

Aktivita SRDCE

Púť do Ríma

Turnaj birmovancov vo vybíjanej

Dokončenie zo str. 28

Jasličkové pobožnosti v Zemianskej Dedine a v Nižnej

Udalosť Narodenia Božieho Syna sme si v obidvoch kostoloch pripomenuli na druhý sviatok vianočný. Krásne básne, piesne, vinše, ako aj jednotlivé divadelné predstavenia, umocnili vo všetkých prítomných radosť z najkrajších sviatkov v roku.

Farská púť do Ríma v Roku nádeje

Takmer 50 pútnikov sa v dňoch od 3.1. do 6.1. zúčastnilo krásnej púte do Ríma. Bol to mimoriadny čas aj z toho dôvodu, že Rím a Vatikán mali ešte stále nádhernú vianočnú výzdobu. Pútnici spoločne navštívili všetky pápežské baziliky, v ktorých zároveň prešli jubilejnými bránami.

Turnaj birmovancov vo vybíjanej

V prvý deň jarných prázdnin (1.3.) sa v telocvični ZŠ uskutočnil plánovaný turnaj jednotlivých skupín našich birmovancov, ktorých prišlo na turnaj takmer 70. Spoločné športové podujatie bolo jednou z viacerých aktivít, ktoré absolvujú birmovanci v rámci svojej prípravy na birmovku. Príležitosť formovať v sebe ducha fair play a spontánne povzbudzovanie upevnilo vzájomné vzťahy v rámci farského spoločenstva mladých.

Tomáš Lieskovský, farský vikár

Šport sa jej stal súčasťou života

Býva v našej obci, jej život je podobný mnohým, no v niečom predsa výnimočný. Väčšinu z neho zasvätila vzdelávaniu, športu a v súčasnosti sa aktívne venuje vytvoreniu kvalitnejšieho života seniorov. Jej neustála energia a entuziazmus sú obdivuhodné a inšpiratívne.

Máriu Ďurecovú, ženu, matku, učiteľku, bývalú riaditeľku školy, športovkyňu a v súčasnosti predsedníčku okresnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska sme požiadali o krátky rozhovor a ona nám v krátkosti priblížila svoje životné milníky.

Detstvo ste prežili v prostredí krásnej prírody a horstva Vysokých Tatier. Bol to dôvod, že sa šport stal vašou neodmysliteľnou súčasťou života?

Svoje detstvo som prežila v krásnom prostredí Vysokých Tatier v láskavej rodine. Rodičia ma viedli k pracovitosti, zodpovednosti a láske k športu.

Čo vás motivovalo k tomu, aby ste sa vydali na dráhu učiteľského povolania?

Na výbere môjho budúceho povolania sa už na Základnej škole v Tatranskej Lomnici podpísal učiteľ telesnej výchovy, ktorý nám, žiakom, dával základy vo všetkých športoch. Bol mojim vzorom a inšpiroval ma k tomu, že som sa neskôr prihlásila na Pedagogickú fakultu v Trnave s aprobáciou zemepis a, samozrejme, telesná výchova. Už vtedy som vedela, že nič iné, ako venovať sa športu, robiť nechcem.

S manželom, tiež pedagógom, ste v roku 1972 prišli do Nižnej a začali pracovať ako učiteľka v základnej škole. Vyučovali ste telesnú výchovu a zemepis. Ako si spomínate na toto obdobie?

Po skončení vysokej školy sme s manželom v roku 1972 nastúpili na Základnú školu v Nižnej, kde som začala vyučovať

zemepis a telesnú výchovu. Hneď sme sa pustili do poctivej práce. Telocvičňa ešte nebola - naša práca spočívala predovšetkým vonku, a to za každého počasia. Aj keď manžel po troch rokoch pracovne prestúpil na priemyslovku do Tvrdošíňa, s atletikou v Nižnej mi naďalej pomáhal. Spolu sme pri Telovýchovnej jednote založili žiacky atletický oddiel. S ním sme v roku 1976 vyhrali prvý pohár Československého rozhlasu. V tejto súťaži sme sa v kategórii Vidieckej školy v rámci celej vtedajšej ČSSR umiestnili 12-krát na prvom mieste. Ako odmenu

sme za tieto dlhodobé dobré výsledky dostali pozvanie do Prahy na medzinárodný atletický míting, konaný na počesť zavraždeného českého atléta a novinára Evžena Rošického. V úvodnom ceremoniáli bežalo osem našich žiakov. Okrem atletiky som trénovala aj volejbal dievčat - v roku 1978 sme boli majsterky stredoslovenského kraja.

Funkciu riaditeľky základnej školy ste vykonávali od roku 1991 do roku 1998. Určite to bolo obdobie náročné, zodpovedné, ale na druhej strane tiež zmysluplné a hodnotné. Aká bola spolupráca s učiteľským zborom a ako ste sa snažili vylepšovať kvalitu vzdelávania žiakov?

Funkciu riaditeľky som zastávala v období po zmene spoločenského zriadenia, kedy sa zmenil systém školskej výučby. Áno, bolo to o zodpovednosti. Spolupráca s pedagogickým zborom bola, myslím, dobrá. Samozrejme, nechýbali kritici, ale otvorenú a opodstatnenú kritiku som vítala, pretože ma poháňala k lepšiemu. Pre upevnenie vzájomných vzťahov, a to nielen na pracovisku, som považovala za dôležitý atribút šport. Organizovali sme rôzne učiteľské turnaje - v stolnom tenise, bedmintonu a v rámci okresu sme medzi školami hrali učiteľský volejbal. Aj na spoluprácu s rodičmi spomínam v dobrom. S vynikajúcim predsedom ZRPŠ Ing. Miroslavom Polgárom sme organizovali rôzne akcie,

Pokračovanie na str. 31

Mária Ďurecová a jej atletické nádeje pri tréningu v telocvični nižňanskej ZŠ. Zdroj: Slovenka, vydaná 26. júna 1982, z článku Plno nových nádejí, str. 14.

Jednota dôchodcov na Slovensku
udelfuje na návrh KO JDS Žilina

Cenu RNDr. Kamila Vajnorského

Mgr. Márii ĎURECOVEJ

Za dlhoročnú aktívnu prácu vo funkcii predsedníčky Okresnej organizácie JDS v Tvrdošine, za všestrannú pomoc a činnosť v Prírodovednej krajskej organizácii JDS, v prospech staršej generácie.

Dr. Michal Kotian,
predseda JDS v. r.

Bratislava: marec 2025

Jednota dôchodcov na Slovensku
Okresná organizácia JDS v Tvrdošine
800 000000, IČO: 202070004
E-mail: jds@jds.sk

Najvyššie ocenenie za prácu v rámci
JDS Slovenska

Dokončenie zo str. 30

medzitriedny rodičovský turnaj vo volejbale alebo školské výlety aj s rodičmi. Ústretovo sme ako škola vychádzali s farským úradom. Kapláni k nám chodili hrať volejbal. Pri oslave svojich 40 rokov pán farár Ján Farkašovský na oplátku pozval na faru celý učiteľský zbor. V škole tiež fungoval Det'ský parlament. Žiaci mohli do umiestnenej schránky anonymne vkladať svoje kladné, ale aj kritické pripomienky či požiadavky. Z investícií môžem spomenúť vybudovanie novej strechy na budove školy a prístavbu školy. S vďakou spomínam na Ing. Štefana Poláčika, námestníka OTF, ktorý nám na strechu vybavil od firmy OTF bezúročnú pôžičku.

Ďakujem vtedajšiemu starostovi Ing. Jozefovi Dedinskému, okresnému predsedovi SNS Ing. Jánovi Sitekovi a prednostovi OÚ Ing. Eugenovi Dedinskému, ktorí nám pomohli získať od Ministerstva školstva finančnú dotáciu na prístavbu školy.

Čo by ste odkázali súčasným žiakom a učiteľom?

Na túto otázku je dosť náročné odpovedať. Je iná doba, a úprimne, nezávidím ani učiteľom ani žiakom. Počas mojej pôsobnosti, ako učiteľky, som sa vždy snažila hľadať u žiakov skôr čo vedia, a nie čo nevedia. Pri predmetoch, ktoré som učila - zemepis a telesnú výchovu, sa to dalo. Učiteľské povolanie je poslanie. Vyžaduje si veľkú dávku obetavosti, trpezlivosti, vedomostí, ale aj lásky a porozumenia. Škola je miesto, kde sa žiaci nielen učia, ale určitým spôsobom aj formujú svoj potenciál. Škola je miesto, kde učelia formujú budúcnosť. Rada by som však v krátkosti apelovala aj na rodičov. Niektorí si školskú demokraciu

vysvetľujú po svojom. Viac vnímajú práva žiakov, menej ich povinnosti. Dnešná doba je uponáhľaná. Všetci sa sťažujeme na nedostatok času, ale čas trávený so svojimi deťmi je nenahraditeľný a komunikáciou s nimi ich, milí rodičia, môžete priučiť zodpovednosti a pracovitosti. Učiteľom aj žiakom navzájom želim, aby vždy presadzovali vzájomný tolerančný prístup. Výsledok sa časom dostaví v podobe vyformovaného charakteru osobnosti.

Šport - vaša dlhoročná aktivita

Športujem v podstate od detstva. V Tatranskej Lomnici bola prvá umelá dráha pre bežecké lyžovanie, na ktorej trénovalo československé národné mužstvo a, samozrejme, my s nimi. Počas strednej školy som sa dvakrát zúčastnila Majstrovstiev ČSSR v bežeckom lyžovaní a jedenkrát cezpoľného behu. V roku 1964, v prvom ročníku na vysokej škole, som sa na československej univerziade ako reprezentantka Slávie Bratislava v obrovskom slalome vo Vrátnej umiestnila na 6. mieste.

V rokoch 1985 - 1998 som pôsobila ako okresná metodička pre TV v celom okrese Dolný Kubín. Športu sa venujem stále. Bicyklujem, lyžujem, plávam, mám v oblube otužovanie a ešte plánujem vytvoriť skupinu otužilcov aj z radov seniorov.

Vieme, že sa aktívne zúčastňujete športových súťaží, a to nielen na Slovensku, ale aj v rámci Európy, kde ste dosiahli vynikajúce umiestnenia

Za Lyžiarsky oddiel Dolný Kubín som v Bachledovej doline v roku 2023 v súťaži Masters v obrovskom slalome získala titul majsterky Slovenska a súčasne aj titul majsterky Vyšehradskej štvorky vo vekovej kategórii 75 - 80 r.

V roku 2012 ste sa stali predsedníčkou Jednoty dôchodcov Slovenska (JDS) v okrese Tvrdošín. Aké sú vaše hlavné aktivity a aké sú najväčšie problémy, ktorým čelia seniori v tomto období v našom okrese?

V našom okrese máme päť základných organizácií, ktoré majú spolu 756 členov. 75% seniorov sú bývalí zamestnanci OTF, ktorí sa tešia každej akcii, kde sa môžu stretnúť. Moja spolupráca so všetkými predsedami základných organizácií, ako aj s predstaviteľmi samospráv, je veľmi dobrá. Náš plán aktivít JDS nadväzuje na krajský a celoslovenský. Kvôli vhodným priestorovým podmienkam sa najviac akcií koná v Nižnej, ako Senior Párty, Úcta k starším, Letné športové hry. Nižná sa dostala do povedomia Žilinského kraja, ale aj v rámci celého Slovenska. V Dome kultúry v Nižnej sme v roku 2019 a 2023 usporiadali spevacko-tanečnú súťaž, v roku 2022 v priestoroch ZUŠ Vendelína Habovštiaka krajskú súťaž v prednese poézie a prózy. V septembri tohto roku organizujeme v Nižnej celoslovenskú prehliadku v prednese poézie a prózy. V roku 2020 sme

na lyžiarskom vleku Ski Centrum Uhliská uskutočnili celoslovenskú súťaž v slalome. Táto naša aktívna práca sa odzrkadľuje aj v celoslovenských výsledkoch. Môžem napríklad spomenúť účasť spevackej skupiny Senková z Podbiela na prehliadke v Trenčíne a Pezinku, v prednese to bolí Ing. Karol Hanulák v Bratislave, Pavol Koňuch v Sabinove, Ing. Daniela Putschová v Nitre. V športe Margita Kováčová, Jozef Medvecký, Mgr. Mária Ďurecová, Elena Lepišová v Bratislave a Nitre.

Za pomoc pri uskutočňovaní všetkých akcií v Nižnej by som rada poďakovala starostovi Nižnej Ing. Jaroslavovi Rosinovi a celému výboru JDS Nižná.

Vaša rodina...

S manželom, ktorý bol tiež telocvikár, sme sa spoločne venovali športovým aktivitám. K nim sme viedli aj naše tri deti. Zo všetkých úspechov považujem za náš najväčší, že sme vychovali tri úspešné deti - Zuzku, Martina a Janku, ktorí pokračujú v našich šlapajách.

Žili sme v duchu myšlienky, ktorá je pre mňa stále aktuálna: Pohyb je to, čo ma doteraz drží nad vodou.

V marci tohto roku sa Mária Ďurecová dožila krásneho a významného životného jubilea, 80 rokov. Úprimne blahoželáme a oslávenkyni želáme veľa zdravia, šťastia, úspechov, pohody a ešte veľa neutíchajúcej energie aj v jej športovej aktivite.

Vážime si jej aktívnu prácu v JDS, pomoc druhým, jej osobné hodnoty a poslanie, ktoré sú pre mnohých motiváciou. Ďakujeme za jej osobný prínos pre našu obec, ale aj za to, že nám ukázala, ako sa dá žiť naplno a efektívne.

(dg)

Filmfest Nižná 2024

Celoslovenský festival nekomerčných filmov po obsahovej aj organizačnej stránke opäť úspešný

Účastníci Filmfestu Nižná 2024

Súťaž hodnotila porota v zložení: Dr. hab. Jadwiga Hučková, prof. UJ, Mgr. art. Tomáš Hučko ArtD., Mgr. art. Mária Vašíčková.

Hodnotiaca správa poroty

V dňoch 8. až 10. novembra sa v Kultúrnom dome v Nižnej konal celoslovenský festival nekomerčných filmov *Filmfest Nižná*. Hlavným organizátorom podujatia je miestny Orfiklub (s podporou Žilinského samosprávneho kraja, obce Nižná, Oravského kultúrneho strediska v Dolnom Kubíne a komunitného centra ZOE). Po minuloročnom úspešnom nadviazaní na tradíciu najstaršieho slovenského filmového festivalu amatérskych filmov

Oravská osmička, ktorého bohatá tradícia sa v Nižnej začala už v roku 1965, tohtoročný *Filmfest Nižná* programovo aj organizačne v plnej miere potvrdil opodstatnenie oživenia kontinuity pôvodného kultúrneho podujatia. *Filmfest Nižná* okrem toho nadväzuje aj na etablované a populárne podujatie z Liptovského Hrádku – *Rodinné video – Filmfest Hrádok* a opätovne, už po druhýkrát tak zabezpečuje jeho ďalšiu kontinuitu. Skĺbenie týchto podujatí v podobe súťaže *Filmfest Nižná* je po obsahovej aj organizačnej stránke opäť jednoznačne úspešné. Poslanie súťaže (formulované v propozíciách) sa v plnej miere naplnilo.

Z predvýberu sa do súťaže kvalifikovalo celkom 41 filmových titulov, a to v dvoch základných skupinách: autori do 19 rokov a tvorcovia vo veku nad 19 rokov. V oboch skupinách sa zúčastnil relevantný počet diel (skupina nad 19 rokov bola zastúpená bohatšie). Obe generáčne skupiny sa uchádzali o ocenenia v šiestich tematických či žánrových kategóriách. Zvolené súťažné kategórie vytvárajú veľkorysé predpoklady pre účasť tematicky a žánrovo rozmanitej filmovej tvorby v súťaži. Skladba ocenení bola zvolená dobre, umožnila porote oceniť všetky hodnotné tvorivé počiny.

Úroveň filmových diel hodnotí porota ako dobrú až veľmi dobrú, a to po všetkých stránkach – obsahovej, formálnej, technickej. Súťažné filmy boli žánrovo pestré, neraz tematicky objavné a podnetné. Úroveň tvorby porota ocenila vo svojom záverečnom verdikte, no jednotlivé tituly slovné hodnotila aj v rámci rozborového seminára, ktorý bol zároveň príležitosťou na dialóg s jednotlivými autormi. Podmienky pre prácu poroty boli počas celého podujatia vynikajúce. Rovnako bezchybná bola aj celková organizácia súťaže, ako aj technická úroveň projekcií. Vhodne zostavený program z jednotlivých súťažných blokov ako aj zo sprievodných podujatí (beseda, prednáška, výstava fotografií), s účelne projektovanými prestávkami sa podarilo dodržať.

Účastníci Filmfestu Nižná 2024

Dokončenie zo str. 32

Podoba a priebeh Filmfestu Nižná 2024 jednoznačne potvrdil správnosť a opodstatnenosť daného podujatia a zrodil tiež presvedčivé predpoklady pre jeho ďalšie pokračovanie v nasledujúcich ročníkoch.

Dr. hab. Jadwiga Hučková, prof. UJ,
predsedníčka poroty, Krakov,
12.11.2024

Systematická práca Orfiklubu, hlavne členov: Andreja Bodiho, Milana Urbanoviča, Viktora Kubalu, Juraja Vajduliaka, Petra Šrobu a Ladislava Kvaka sa prejavila vo výsledkoch tejto súťaže.

Vo vekovej skupine do 19 rokov v kategórii Film o rodine získal Patrik Bolibruch (Nižná – Zemianska Dedina) 1. cenu za film *Elvisove narodeniny*. V kat. Videoklip a experiment získali čestné uznanie Patrik Bolibruch (Nižná – Zemianska Dedina) za film *Miništranti v akcii*, Tánička Krúpová (Nižná) za film *Ovocníčky*, Lucika a Daška Kaniščáková, Patrik a Matko Bolibruch, Sonička a Tánička Krúpová za spoločný film s názvom *Potrava, otrava* (Orfiklub Nižná).

Vo vekovej skupine nad 19 rokov v kat. Portrét získal čestné uznanie Ján Greš (Nitra, dlhé roky žijúci v Nižnej) za film *Keď pieseň vonia drevom*. V kat. Film o rodine získal prvú cenu Roman Kollár z Bratislavy za film *Od narodenia k dobrodružstvám: Príbeh našej princeznej*. Tento autor sa hrdo hlási k Orfiklubu, keďže jeho starý otec Ján Kollár dlhé roky viedol Orfiklub a staral sa aj o regionálne NTT vysielanie.

V kat. Cestovanie a aktivity čestné uznanie získal Andrej Bodi (Nižná) za film *Tisíc schodov* a Ján Greš (Nitra) za film *Slony na Srí Lanke*. Ten získal v kat. Film z fotografií 2. cenu za film *Cigáni*.

Úspech mal A. Bodi aj v Čechách. Na 19. ročníku súťaže krátkého hraného filmu *Malá Šestnáctka* filmového festivalu mladej tvorby Brno (v októbri 2024) v kat. C (dospelí s deťmi) získal za film *Druhá šanca* 2. miesto a zároveň cenu diváka. Rovnako úspešný bol tento film aj

Stretnutie pri striebornom plátne s Ing. Mačičkom, CSc.

na celoštátnom festivale *Hraný amatérsky humor*, kde získal tak isto 2. miesto a tiež cenu diváka.

Ďalším bonusom pre Nižnú je organizovanie Stretnutí pri striebornom plátne v priestoroch hudobného klubu Tesla Orava. Nižná je jediná obec na Orave, kde sa takéto podujatie pravidelne koná. Prítomní majú možnosť vidieť príspevky z Regionálneho vysielania NTT (Nižná, Tvrdošín, Trstená), z 90-tich rokov minulého storočia, stretnúť sa s priateľmi, posediť pri káve, čaji, zaspomínať na „teslácke časy“ a porozprávať sa s osobnosťami amatérskeho filmu. Na stretnutí 25. februára to bol Ing. Michal Mačička, CSc., rodák z Oravy – najstarší filmový amatér na Slovensku, ktorý minulý rok oslávil 94 rokov. Pozvánky na podujatie sú uvedené na webstránke obce aj Orfiklubu, ale občania sú o akcii informovaní aj hlásením v miestnom rozhlas.

Skvelá práca členov Orfiklubu sa prejavuje nielen v organizácii súťaží, ale aj v práci s mládežou. V dňoch 19. až 21. februára 2025 sa v ZŠ s MŠ v Nižnej uskutočnil deň otvorených dverí Orfiklubu spojený s výstavou funkčnej dobovej techniky na tvorbu 8 milimetrových klasických filmov. Akciu pripravil Andrej Bodi a Viktor Kubala. Žiaci školy si po jednotlivých triedach vypočuli prednášku o po-

Ing. Mačička, CSc.

čiatkoch kinematografie, pozreli si prvý verejne premietaný film na svete a dozvedeli sa o aktivitách Orfiklubu. Najviac ich zaujala ukážka animácie pomocou mobilu s aplikáciou Stop Motion Studio. Niektorí sa hneď aj prihlásili do filmárskeho krúžku, ktorý funguje pri Orfiklube už tretí rok. Veríme, že z nich vyrastú budúci nositelia filmárskej tradície, ktorá Nižnú preslávila už v bývalom Československu.

(red)

Animácia v ZŠ a SŠ

Odkaz zbožných učiteľov

Ideme spolu
zaprášenou poľnou cestou
vyššie a vyššie...
Na vrcholec Ostražice.
Pod ochrannou strechou neba
mobilný telefón
nezakvíli,
nepočuť zlostné intrigy...
Všade
mier a pokoj.
Tak ako kedysi...
Dnes
je Sviatok svätých bratov...
S misiou
k nám
prišli.
Bože, žehnaj im...
Za sväté svetlo evanjelia,
za dotyk múdrostí,
za usilovnú prácu
pre nás,
pre všetkých.
Kristov hlas
ich viedol.
Bez nich
by sme boli
ešte
dlho – dlho
nemí.
Stojíme
pri kríži.
Nádejou zažiaril.
V slnečných lúčoch
sú spolu
s nami
mnohí
priatelia, známi.
S láskavým úsmevom,
bez masiek
na tvári.
Ako by nikdy
od nás
ani neodišli.
Boh je láska.
Toľko modlitieb a spevov...
Radosť
sa vlieva
do srdc
zhromaždených ľudí.
Medzi nimi
motýľ.
Vlastne - dieťa.
Poskakuje, poletuje...
Lieta.

Akcia vtáky

12. pokračovanie

Aj keď bol marec prvým jarným mesiacom, mrazivým nociam, ba ani dňom nebolo konca-kraja. Zimné mraky ignorovali kalendár. „Kde je jar?“ Pýtali sa ľudia aj zasnežená príroda. Ale odpovede sa nedočkali. Prameň tepleho slnka sa tentoraz Orave vyhýbali.

Meteliciam a tuhým desť, ba aj viac-stupňovým mrazom sa darilo priam kráľovsky. Na oravských kopcoch sa udomácnila dôstojná bieloba a zdalo sa, že tu ostane až do leta. Samozrejme, deti milovali sneh, a tak si neskoro zimu užívali a užívali. Príroda im ponúkala zábavnú večernú lyžovačku, sánkovačku, hokej a mnoho iných lákadiel. „To sa už nedá vydržať,“ šomrali si chlapci polohlasne na každej vyučovacej hodine. Od ôsmej až do popoludnia túžobne pozerali cez zamrznuté okná a počas prestávok sa znova a znova pripravovali na medzitriedny zápas na školskom klzisku alebo na udupanom snehu pred školou. Tam sa utužovali chlapčenské priateľstvá. Aj preto sa mladí športovci nevedeli dočkať konca vyučovania.

„Dnes nám začína astronomická jar a s ňou aj jarná rovnodennosť,“ začala vyučovaciu hodinu slovenčinárka. „Kto vie, prečo by sme sa práve teraz mali venovať knihám a to nielen učebniciam?“ „Ja, ja ja...“ Výskanie a výkriky – hlavne dievčat - bolo počuť až na ulicu. „Marec je mesiac knihy!“ Zvolala vždy aktívna Ľudka. „Ale aj... Marec poberaj sa starec...“ Pridávali sa ďalšie hlasy. „Marec bez vody, apríl bez trávy.“ „Marec poberaj sa tanec... Ha-ha-ha.“ „Výborne!“ Pochválila žiacku aktivitu učiteľka. „Viete, že kedysi, pred storočím a viac, ľudia považovali čítanie kníh za nepotrebnú vec – za leňošenie či za zbytočné márnenie času? U nás, na Slovensku, sa vtedy knihám venovali len spisovatelia, učitelia, kňazi a študenti. Boli to takzvaní vzdelanci. A tých nebolo veľa.“ „Pani učiteľka, aj my sme vzdelanci?“ Opýtala sa Ľudmila. „Raz budete vzdelancami aj vy. Teraz ste študenti. Vlastne žiaci. Ale viete mi povedať, načo sú nám potrebné knihy?“ Zdvihnuté ruky dokazovali záujem o diskusiu. „Aby sme boli múdrejší.“ „Aby sme krajšie hovorili.“ „Aby sme zažívali najlepšie vymyslené dobrodružstvá.“ „Aby sme sa naučili krajšie čítať.“ „Aby sme nepozerali dlho na telku.“ „Aby sme nehrali FIFU na konzole.“ „Aby sme sa celý deň nehrali na facebooku.“ „Dobre. Dobre.“ Slovenčinárka ani len nestačila vyvolávať žiakov. Odpovede sa valili ako voda v rozbúrenej Orave. „Mám pre vás prekvapenie,“ zahlásila, tváriac sa tajomne. „Čo by ste povedali na to, keby sme si napísali vlastnú knihu?“ V triede sa zaiskrolo zvedavosťou. „To my máme sami napísať celú knihu?“ „Ale načo? Veď si ju môžeme kúpiť... A ako ju máme napísať?“ Zaznievala otázka za otázkou. „Najprv sa skúste zamyslieť, a potom v pamäti

nájsť prírodu, s ktorou by ste sa chceli podeliť s ostatnými. Ktorú by ste chceli zvečniť. O ktorej by mali vedieť aj iné deti.“ Učiteľkine slová prerušilo nadšenie aj pochybnosti. „Super.“ „To je nápad!“ „Ale... To budeme písať až do konca školského roka...“ „Aj cez prázdniny...“ „Aj na budúci rok...“ „Uvidíte, bude to zábava.“ Povzbudzovala chlapcov a dievčatá slovenčinárka. „Myslím, že každý z vás má dosť zaujímavých príbehov alebo zábavných spomienok, ktoré si zozbierame, a potom to už nebude také ťažké. Samozrejme, že vám pri tom pomôžem.“ „Pani učiteľka, pani učiteľka, my s Miškom máme prírodu, ale nie je celkom naša.“ „Teda či je?“ Opýtala sa učiteľka. „Porozprávala nám ju jedna teta z dediny... Povedz to ty Mišo.“ Dnes Andrej, Miškov kamarát, za potlesku takmer celej triedy, prezradil viac, ako inokedy. A bola to naozaj výnimočná vec. Najčastejšie sa totiž nerozluční kamaráti z poslednej lavice takmer celú hodinu zabávali. Kreslili si obrázky, nad ktorými sa chichúňali, rozprávali sa o tom, čo budú robiť po vyučovaní, alebo sa pripravovali na niektorú z nasledujúcich vyučovacích hodín a to tak, že si pod lavicou písali – vlastne odpisovali – domáce úlohy od spolužiakov. Len aby nedostali ďalšiu poznámku do žiackej knižky. „Tak sem s ňou... Myslím s tou historikou, ktorú ste si vypočuli.“ Nabádala učiteľka žiakov z poslednej lavice. Miško sa zatváril hrdinsky, prijal výzvu a začal. „Keď sme včera vyšli zo školy, predbehli sme všetkých, aby sme boli prví na lavičke.“ Lavičkou volali drevený most, ktorý spájal brehy Oravy. „Chceli sme pozorovať labute.“ „Nie, nie! Chceli sme ich krmiť.“ Zamiešal sa Andrej. „Ale labute sme nevideli, tak sme dostali nápad... Rozhodli sme sa lavičku a kričali sme – podte, podte labute, rožok od nás dostanete. Ukážte sa labute, my vás nakrmíme. Hneď teraz vás nakrmíme.“ Keďže boli Miško s Andrejom populárni, celá trieda sa znova roztleskala. Ba bolo počuť aj kamarátske pochvaly: „To je dobré... To sa vám podarilo!“ Hneď na to pokračoval Miško. „Zrazu sme zbadali dve labute, ako vyplávali spod mosta a namierili si to rovno k ostrovčeku neďaleko pri brehu, chceli sme ísť k nim bližšie. Utekali sme preč z lavičky, ale vtedy... No povedz Andrej, ako na nás nakričala tá teta.“ Andrej začal neochotne: „Mali by ste sa hanbiť! Všetko polámete, poškodíte! Nič vám nie je sväte! Nič si nevážite!“ Miško sa nadýchol. „My sme nič nelámali, len sme chceli vidieť labute a nakrmiť ich.“ „A to sme aj tej nahnevanej tete povedali.“ Dodal Andrej a pokračoval. „A potom sa všetko zmenilo. Zrazu bola milá, lebo sme jej porozprávali, kde bývame a tiež, že sme z detského domova.“ „Hojdanie na lavičke je nielen škodlivé, ale aj nebezpečné. Mali by ste si nájsť inú hru, viete koľko ľudí už Orava

Dokončenie zo str. 34

pohltila," poučala nás. A my na to... „Ako pohltila? My sa vody nebojíme.“ Vtedy tá teta začala spomínať. „Kedysi boli iné časy. Rieka Orava bola nebezpečne hlboká, často sa vylievala z koryta a zaplavila polia aj celú dedinu.“ „A čo bolo potom?“ Spýtali sme sa. „Nuž neúroda, hlad. Ľudia strácali silu, umierali. Keď som išla so svojou prastarou mamou okolo Oravy, nikdy sa nezabudla pomodliť. Šepkala a šepkala... Otče náš, zachráň nás pred povodňami. Mária, Svätá Matka, pros za nás.“ „Aj vy sa tak modlite, keď ste blízko Oravy?“ Vyzvedali sme ďalej. „Veru, keď som bola ešte dievča, vždy som prosila o ochranu pred povodňou. Voda bola v jeseni aj na jar rozbúrená. Ej veru, každý rok narobila veľké škody. Hlavne na úrode, aj na dobytku a strašne ubližovala ľuďom. Nie raz zatopila celú dedinu, ba kde si - už ani neviem, kde to bolo, aj kostol. Vedľadostojný pán farár vtedy prišiel skoro o život, keď z kostola zachraňoval zlaté kalichy a iné kostolné vzácnosti. Moja prastará mama by o tom vedela hovoriť.“ Miško s Andrejom zmĺkli. V triede zavládlo ticho. Žiaci celý čas pozorne počúvali živé rozprávanie zo stretnutia s neznámou tetou z dediny. „A ešte nám povedala, že labute si zaslúžia pokoj. Keď ich chceme kŕmiť, máme to robiť opatrne, aby sme ich nevyplašili.“ Zahlásil Michal. „A, aaa tiež, že máme jesť chlebič sami a nehádzať ho labutiam,“ dodal Andrej. V triede to vyvolalo smiech aj krik. „Vyhrali ste! Vyhrali!“ Miško s Andrejom sa na spolužiakov spokojne usmievali. „Presne tak chlapci. Ten váš zážitok to bolo niečo no... Fantastické. Pekne ste nám ho porozprávali. Viete čo? Tento príbeh je výborný začiatok pre našu knihu.“ Pochválila svojich žiakov učiteľka. Ich rozprávanie ju vtiahlo do minulosti. V duchu si predstavovala unavených ľudí, ako v daždi a blate zachraňovali svoje deti, aby sa neutopili v rozbúrenej vode.

A hneď na to dodala: „Rieka Orava, podobne ako iné rieky, je našim bohatstvom. Nieležte nám dáva vodu, ale ovplyvňuje aj život v celom okolí, vlastne aj na celom Slovensku. Starší ľudia si ju pamätajú ako hrozbu. Mali by sme poznávať svoju minulosť. V kronikách sa hovorí, že v roku 1825 dal vtedajší náš pán farár Ján Nepomuk Drengubjak vo farskej záhrade vybudovať stĺpy troch svätých Jánov – Jána apoštola, Jána Nepomuckého a Jána Krstiteľa, ako vďaka za život. Ten istý pán farár kedysi pôsobil v neďalekej Habovke a tam prežil katastrofickú povodeň. Bolo to v auguste roku 1813. Voda Studeného potoka zaplavila dedinu. Odniesla drevený kostol a zničila faru. Pán farár Drengubjak s nasadením vlastného života zachraňoval najcennejšie predmety. Sám takmer prišiel o život. Neskôr ako kňaz pôsobil u nás. Myslím, že práve tento príbeh spomínala teta, ktorá sa s vami tak múdro zhovárala.“ Žiaci začali vzrušene debatovať. „Mohli by sme napísať aj iné príbehy o rieke Orave.“ „Alebo by sme mohli spočítat všetky ostrovčeky, pozorovať labute a kačičky, a potom o nich písať.“ „A tiež by sme sa mohli opýtať tej tetu aj iných ľudí na ich spomienky. Na všetko, čo sa dozvedeli od svojich babičiek a dedkov... A o tom písať.“ Každý chcel niečo povedať, navrhnúť... Nakoniec sa ozval Miško. „Pani učiteľka a kto vytvoril tie sochy vo farskej záhrade?“ „Som rada, že ťa to zaujíma. Sochy na kamenných stĺpoch, kríže, Božie muky sa stavali aj mimo kostolov – na cintorínoch, pri cestách, na poliach... Mali slúžiť ako prosba na ochranu pred povodňami, požiarom či rôznymi chorobami ako napríklad mor či cholera. U nás na Orave pracovali na nich majstri z Bielopotočkej kamenárskej dielne.“ Odpovedala slovenčinárka a nakoniec dodala. „Dnes sme mali zaujímavú vyučovaciu hodinu. Za to patrí vďaka Miškovi a Andrejovi. Veľmi pekne nám vyrozprávali príťažlivý príbeh zo stretnutia s neznámou tetou.“

Mávajúc
bezbrannými rukami.
Prichádza nedeľné poludnie.
Vánok
pohľadí
zarosené čelá.
V tieni Ostražice
počut
hlahol zvonov.
Anjel Pána
ohlasujú.
Len srdce vie,
kde sú jeho korene.
Vlastne...
Kde je nádej.

Margita Kuchčáková

„Myslím, že okrem potlesku si zaslúžia aj pochvalu. A samozrejme aj milý pozdrav rodičom do žiackej knižky. Výborne sa vám to podarilo.“ Usmiala sa učiteľka a pokračovala. „Zapáčil sa mi jeden z vašich návrhov. A tak naša hra napísať vlastnú knihu sa bude pekne-krásne točiť ďalej. Čo by ste povedali na to, keby sme tú múdru tetu pozvali na budúcu hodinu slohu do školy, aby nám porozprávala rôzne historky zo svojho života. Mohli by sme sa od nej dozvedieť... Napríklad ako sa staval most cez rieku Oravu, alebo niečo o pltníctve, alebo o tom ako žili ľudia v minulosti.“ „Super! To by bolo cool...“ Tak a podobne vyjadrovali žiaci svoj súhlas, vlastne nadšenie. Ba začali aj nahlas diskutovať. Zrazu chceli mať v budúcej knihe aj kresby či malby svojich príbehov. Vonku ďalej zúrili mráz a kraľovala zima, ale v triede v ten deň všetko ožilo sviežou jarnou energiou.

Mgr. Margita Kuchčáková

Kino Ostražica

Po rekonštrukcii a obnove priestorov Kina Ostražica spustila obec Nižná od 1. októbra 2024 filmovú činnosť detským predstavením Ja zloduch s účasťou 130 divákov.

Naše nižnianske Retro kino funguje približne 50 rokov s prestávkami, je spoločensko-kultúrnym miestom, kde sa stretávajú všetky vekové kategórie. Obnovením detských predstavení chceme osloviť detského diváka a prebudiť v ňom čaro a atmosféru vychutnať si film v spoločnosti rovesníkov a aj celých rodín. Dieťa si bude pamätať z detstva návštevu kina a hlavne ju strávi spoločne s rodičmi ako „nedeľný výlet“.

S premietaním pokračujeme ďalej predstaveniami pre deti každú nedeľu o 15.00 hod. a v nepravidelných intervaloch aj filmami pre dospelých divákov. Informácie o programe kina budú zverejnené na webovej stránke obce, sociálnej sieti facebook, na plagátoch alebo prostredníctvom obecného rozhlasu.

Premietame vo formáte DVD, Blue-ray, MP4. Filmy vo formáte DVD a Blue-ray sú dostupné až pol roka po premiére. Zriedkavo je možné získať premiéru nového filmu vo formáte MP4. Naša technika neumožňuje premietat filmy vo formátoch, ako premietajú oko-

lité kiná s 3D technikou. Z tohoto dôvodu v našom kine neuvidíte hneď nové filmy, čo neznamena, že nás nemôžete navštíviť a prísť tak o spoločenský zážitok, stretnúť priateľov a známych, stráviť s nimi spoločné chvíle v našom nižnianskom Retro kine. Tým, že nás navštívite, prispějete kvapkou k udržiavaniu a obnove priestorov kina a techniky a kino nezanikne.

Vstupenky na filmové predstavenia si môžete zakúpiť alebo rezervovať na sekretariáte obce Nižná (0905 650 851 - Janka Šurinová) alebo zakúpiť na mieste pred predstavením. Všetkých srdečne pozývame.

Janka Šurinová

Slovo piesňou odeté

Adventný večer piesní pesničkára a umeleckého rezbára Tomáša Lajmona a jeho hostí

Ako vznikla myšlienka zorganizovať toto podujatie?

Popri mojej práci v ateliéri zapisujem myšlienky, ktoré vychádzajú z môjho vnútorného prežívania. Občas ich prepojím melódiou a vznikne pieseň. Už ich mám viac ako päťdesiat. Ľudia, ktorí v minulosti moje piesne počuli, ma povzbudili, aby som ich zverejnil.

Podujatie Slovo piesňou odeté je mojou odpoveďou na ich výzvu. Keď vidím lepších gitaristov a spevákov, často si kladiem otázku, či som ten, čo smie. Učím sa však neporovnávať s vonkajším svetom, ale so svojím včeraškom. To mi dáva nádej pokračovať a pracovať na sebe.

Kde sa podujatie uskutočnilo a ako sa vydarilo?

Konalo sa už po druhýkrát, a to v príjemných priestoroch kaviarne hotela Arman. Vedeniu hotela ešte raz touto cestou ďakujeme za vytvorenie útulnej atmosféry a poskytnutie priestorov.

Nevedeli sme, koľko ľudí príde. Boli sme však príjemne prekvapení nielen počtom účastníkov, ale predovšetkým ich vnútornou otvorenosťou a vnímavosťou. Každý priniesol seba, a tým dal spoločným chvíľkam neopakovateľné čaro. Bolo príjemné spoznať, koľko vzácných ľudí máme v našej nevelkej obci.

Ak to mám teda zhrnúť...

Snažili sme sa spojiť ľudí bez ohľadu na ich politické názory, vierovyznanie či iné odlišnosti. Získal som skúsenosť, že ak stavíme na tom, čo nás spája a nie na tom, čo nás rozdeľuje, tak sa to dá.

Hovoríte v množnom čísle. Kto sa s vami ešte podieľal na tvorbe programu?

Svoje piesne som obotkal básňami dvoch recitátorov. Prvým bol Pavol Koňuch, ktorý svojím krásne zafarbeným hlasom predniesol úryvky zo zbierky próz Prorok od libanonského básnika Gibrana Khaliho. Vybral si jeho hlbokú a poeticky brilantnú úvahu o slobode. Ďalším doplnením boli básne majstra Milana Rúfusa, a to aj v podaní Anny Reguljovej. Z tváří ľudí bolo mož-

né vycítiť nádej, že prednesené slová a obrazy sa dotkli toho najcennejšieho v nás.

Bolo mi ctou spievať po boku týchto dvoch ľudí. Osobitne ma potešila účasť ľudí, ktorí v mojom živote mnoho znamenali a znamenajú. Mám na mysli naše panie učiteľky zo základnej školy, ale aj učiteľa slovenského jazyka zo strednej školy v Nižnej p. profesora Miloša Kázika s manželkou. A nesmiem zabudnúť na priateľov z divadielka poézie. Všetci boli pre náš večer nesmiernym obohatením. Za ich účasť osobitne ďakujem.

Boli medzi účastníkmi aj mladí ľudia? A napokon, je ešte slovo odeté do piesne či básne pre mladú generáciu zaujímavé?

Prišli ľudia celého vekového spektra. Najmladšia návštevníčka mala, odhadujem, dva roky.

Áno, súčasné technológie nás nielen obohacujú, ale často aj rozbíjajú našu pozornosť. Poézia však prináša hlbší pohľad na život. Prináša nielen dôležité odpovede, ale hlavne otázky, bez ktorých je život prázdny. Preto si myslím, že čím je doba ťažšia, tým viac vystúpia skutočné hodnoty do popredia a stanú sa opäť zaujímavé pre nás všetkých.

Plánujete podujatie zopakovať?

Veľmi radi. Ak pôjde všetko podľa plánu, stretneme sa na rovnakom mieste 11. mája o 17.00 hod. Zahrám opäť aj niekoľko nových piesní a jednou z nich bude pieseň venovaná mojej manželke za všetko, čo pre mňa i našu rodinu robí... Všetci ste srdečne vítaní.

A čo vaša rezbárska tvorba? Na čom ste pracovali v posledných mesiacoch a čo máte práve rozpracované?

Som nesmierne rád, že aj keď situácia vo svete nie je jednoduchá, stále je na čom pracovať.

Práve dorábam zložitejšiu krížovú cestu pre kostol Kokošovce. Ide o detailne stvárnené postavy vyrezané, ako tradične, do lipového dreva.

Osobitne sa teším zo sochy sv. Kataríny, ktorá zdobí námestie v obci Jasenie pri Brezne.

Socha sv. Kataríny

A do tretice, v októbri 2024 putoval od nás do Vatikánu ďalší obraz pre pápeža Františka. Jednalo sa o autorský návrh s tematikou Slovenska.

Je predo mnou mnoho krásnej práce pre ďalšie kostoly a veľmi sa na ňu teším. Verím, že ľuďom pomôže k vyššiemu duchovnému naladeniu a stane sa obohatením kultúrneho prostredia pre ďalšie roky, desaťročia, snád i storočia. Čas ukáže. No i tu platí, že v pravý čas musím každý deň ukončiť prácu a hľadať pravú mieru, aby som mohol v práci pokračovať i na druhý deň.

(red)

Krížová cesta

História Divadielka poézie

Pokračovanie z č. 3/2024

Päť zastavení s Nobelom

V kultúrnom mesačníku závodného klubu bola na 3. decembra 1987 avizovaná premiéra nového programu, nuž sme sa vedúcej divadielka, v jednej osobe scenáristky i režisérky, PhDr. Evy Kollárovej, opýtali, čo pre nás pripravili tentoraz.

Váš nový program nesie názov Päť zastavení s Nobelom. Tak trochu to zvädza k myšlienkam, že témou je technika, žeby ste prešli od literatúry k technike?

Nie, nie. Ostali sme samozrejme pri literatúre. Pravdaže so želaním a cieľom primäť našich priaznivcov k tým spisovateľom, ktorí zaujali nás. Iste si naše publikum spomenie na poéziu Maši Hafamovej, Milana Rúfusa, Sergeja Jesenina, Anny Achmatovovej a iných. Tentoraz sme však listovali v nobelovkách.

Môžete povedať konkrétne, ktoré diela ste si vybrali?

To nech je prekvapením. Prezradím však, ako to už hovorí názov večera, bude to päť zastavení so ženami, nositeľkami Nobelovej ceny.

Ako by ste formulovali pozvanie na tento určite zaujímavý program?

Ako stretnutia s piatimi ženami, ktoré boli nielen vynikajúcimi spisovateľkami a vedkyňami, ale aj pozoruhodnými manželkami a matkami. Takže sa nám práve v nich žiadalo najstť zdroje viery, že sa dá spoľahlivo realizovať tá trojjediná úloha súčasnej ženy. Boli by sme radi, keby naši priaznivci aj tentoraz prišli na stretnutie s nimi i s nami. Poteší nás pravdaže aj účasť mládeže. Program je koncipovaný ako literárno-historický, takže má aj vzdelávací charakter. Dúfame, že nebude mentorský, že zastreje svojou prirodzenosťou a bezpodmienečnou. Súčasťou večera bude aj výstavka literatúry nositeľov Nobelovej ceny, ktorú pripravuje knižnica ZK ROH a návštevníci si budú môcť v týchto dielach zalistovať.

Divadielko poézie má svojich stálych obdivovateľov a uvedením každého nového programu sa ich okruh rozširuje. Zaujímavé by bolo vedieť, čo pripravujete?

Už teraz sa tešíme na stretnutie s prvou dámou ruskej poézie Marínou Cvetajevovou a nositeľom Nobelovej ceny, znovuobjaveným básnikom Borisom Pasternakom. Radi predstavíme tých, ktorí nefigurujú v učebniciach literatúry a s ktorými sa celkom nespravodlivo slovenský čitateľ tak málo stretáva. Scenár je už pripravený a hneď po uvedení pásma Päť zastavení s Nobelom začneme pracovať na tomto programe. Bude to náš dar k Mesiacu knihy.

Mnohí vás obdivujú za to, že po pri nespočetných pracovných povinnostiach krajskej inšpektorky pre ruský jazyk na gymnáziách, sa tak zanietene a toľké roky dokážete venovať záujmovo-umeleckej činnosti. Že pre občanov Nižnej, ale i Tvrdošína a Trstenej dokážete sprostredkovať také umelecké zážitky, s akými sa človek nestretá tak často. Kde na to beriete čas i sily?

Kedysi boli v dedine šíriteľmi kultúrnych hodnôt kňaz a učiteľ. Domnievam sa, že táto povinnosť učiteľom prináleží aj dnes, hoci tí v súčasnosti nemajú záujem a potom tiež čas. Je však zle, keď učiteľovi kladú na pleciah to, čo nechce. Ak však učiteľ pre svoju obec urobí, čo sám chce a vie, je to pre neho určite radosťou. Keby ma do niečoho nútili, pravdepodobne by som to nerobila. Ale práve pre porozumenie, krásne vzťahy tých, čo s nami spolupracujú, sú tieto stretnutia pre nás všetkých obohatením. Aby som v sebe nezaprela rusistku, žiada sa mi zaciťovať Maxima Gorkého: „Keď je práca povinnosťou, život je otroctvom. Keď je práca radosťou, život je šťastím.“ A ja sa cítim šťastná, lebo robím to, čo mi prináša radosť, čo ma teší.

(cm)

Oravský Tesláč, 1987, č. 46

Brieždenie Pozvanie na premiéru Divadielka poézie

Brieždenie s podtitulom Stretnutie s umením, ktoré sa zastalo človeka, taký je názov pásma, ktoré v premiére uvedie 13. decembra 1988 Divadielko poézie ZK ROH. Pozvanie pre všetkých, ktorých umenie tohto krúžku závodného klubu zaujíma, napísala režisérka programu PhDr. Eva Kollárová.

Stretnutie s umením, ktoré sa zastalo ČLOVEKA

Zo scenára Brieždenie:

„Ešte príliš často vyberáme slová. Ako ploské kamene, ktoré vyhladila dravá rieka. Neurčíme im vek a nemajú žiadnu ostrú hranu. Na hladine nimi vyvoláme vír, ale o kúsok ďalej zapadnú v objatí najbližšej malej vlnky. Chceme slovami pohliadť svoje vlastné svedomie a ospravedlniť nedostatok odvahy k pravde. Žiaľ, dlhé roky nám viacej išlo o to, kto vyslovuje slová, než o to, čo nimi povie. Zvykli sme si na nezáväznosť slov najmä neadresnosť. Ako často na rozličných zhromaždeniach burácali slová a blesky v susednom chotári. Bol to pušný prach pre pušky bez mušky... ešte zďaleka nehovoríme jednotným jazykom. Preto sa

právom hovorí o inflácii slov. Najľahšie je osvojiť si formulky - aj tie prestavbové. Už ťažšie ich ducha. Ale v každom prípade ťažšie je hovoriť novými slovami o nových činoch. Lebo tie vznikajú na hrane zápasov a rizík, bez flaše, papierov a kamarátskych ústupkov zhora dole. Maska musí z nás spadnúť obnažujúco a definitívne. Až potom sa čin stane očistou i nenahraditeľnou nevyhnutnosťou. V poslednom čase chodí bez tváre - čaká, ako sa všetko vykryštalizuje.“

To, že sme v podtitule Brieždenie uviedli: Stretnutie s umením, ktoré sa zastalo človeka, nebude len patetickou hrou slov. Súčasné sovietske umenie - v celej svojej komplexnosti - literatúra, film, výtvarné umenie i hudba, to skutočne robia. Nemlčia k nespravodlivosti, pretože mlčať k nespravodlivosti, je to isté, ako nespravodlivosť schvaľovať.

Príliš dlho rozhodovali o závažných veciach ľudia bez odborných a osobnostných kvalít, a tak vznikla reťazová reakcia: obmedzený riadiaci pracovník si takmer nikdy nevybral múdreho zástupcu. A tak to išlo nižšie a čoraz horšie. Aby človek zniesol vedľa seba aspoň rovnocenného partnera, na to treba veľkorysosť, tolerantnosť, múdrosť i dobrotu srdca. Ničoho z toho sa nedostávalo. Práve po tom volá súčasné sovietske umenie. Preto uvádzame verše Voznesenského, Roždestvenského, Gamzatova (Aktívne svedomie). Popravisko Ajtmatova, Žena mojich snov B. Okudžavu, publicistické články Dudinceva a i. Preto pripomíname film Pokánie a upozorňujeme na novú krásnu apoteózu stavania mostov medzi ľuďmi v rockovej opere Juno a Avos, z ktorej Ing. M. Šafr vybral hudbu na predstavenie. Obdobie, ktoré je (dúfam) za nami, uznávalo len jeden výtvarný smer, zabúdalo na umelecké výboje 20-tych rokov. Preto sa vraciame k výtvarnej avantgarde (o ktorej T. Janovic vtipne v Literárnom týždenníku poznamenal: „Treba avantgarde stále robiť garde“ a Chagallovými a Kandinského diapozitívami ozdobujeme naše Brieždenie.

Ešte ani jeden náš večer sme nepripravovali tak dlho. Spoločne sme uvažovali nad tým, ako komponovať jednotlivé scény, aby to základné poslanstvo: „V ďalekom, blízkom, v sebe samom uchráňme ľudí človeka“ oslovilo nášho diváka. Na večere bude prítomných 100 vysokoškolských a stredoškolských pedagógov z celého Slovenska, riaditelia pražskej a bratislavskej pobočky Inštitútu A. S. Puškina, pracovníci pedagogických ústavov. Členovia Divadielka poézie z celého srdca pozývajú hlavne svojich priaznivcov, v ktorých sme aj po minulé roky našli svojich pozorných a vnímavých poslucháčov.

Oravský Tesláč, 1988, č. 48

Pokračovanie v ďalšom čísle novín

Tomanóczyho ulica

Tomanóczyho ulica v minulosti

Po dlhoročnom zbieraní historických záznamov a fotodokumentácie o Nižnej som sa začiatkom roka 2025 nečakane dostal k tomuto unikátnemu záberu. Fotografia pochádza z rodinného albumu pani Anny Džuganovej, r. Žuffovej a jej vznik datujem do roku 1926. Je vzácna tým, že zachytáva pôvodnú ľudovú architektúru v obci, ktorá sa rýchlym tempom menila hlavne po 2. svetovej vojne, obchod rodiny Zlattnerovej, majiteľov obchodu a deti z okolia. Z ľavej strany môžeme vidieť časť kamenného domu Valentína Tomanóczyho, malý drevený dom manželov Poláčikovcov, dom Zlattnerovcov a ich obchod

Hviezdoslavova ulica č. 159

Tomanóczyho ulica - z rovnakého pohľadu dnes

s miešaným tovarom. Ani jeden z týchto drevených objektov už dnes nejestvuje. Na Veľký Piatok v roku 1944 pri požiari, spôsobenom postupujúcou ruskou armádou, lahli popolom. Na ich mieste neskôr vznikol začiatok Štúrovej ulice. Typickou architektúrou 19. storočia boli v našej obci drevené zrubové domy so sedlovou strechou s ozdobným stĺpikom a v prednej časti lomeným štítom, pod ktorým boli dva dymníky. Tie splňali funkciu komínov na únik dymu z povaly, ktorý sa tam dostal

z izieb cez kamenné piecky, zachytávajúce iskry na povale. Takýto typ domu môžeme vidieť na Hviezdoslavovej ulici č. 159. Z postáv na fotografii viem identifikovať majiteľa obchodu Mórica Zlattnera s manželkou Adelou r. Scheimannovou, ktorí stoja pred dverami obchodu, ich dcéru Alicu, sediacu na zábradlí a tesne pod nimi stojacich synov Eugena a Oskara. Pred ich domom v záhrade za plotom stojí Adelina matka Mína Scheimannová.

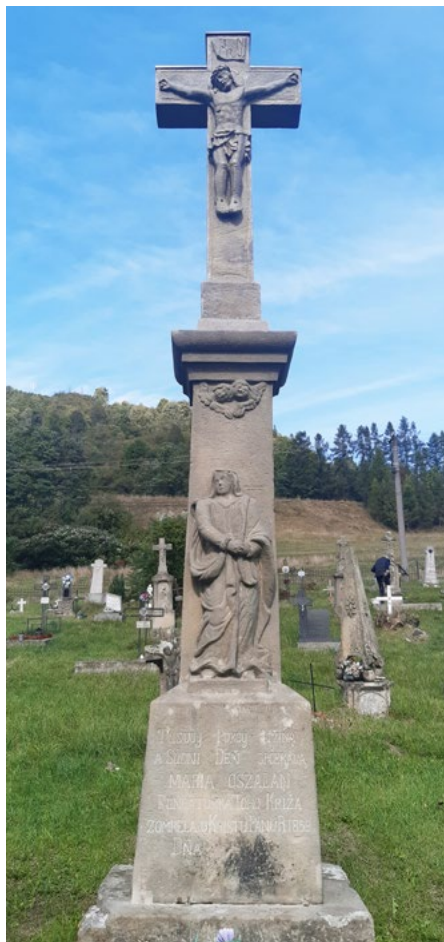
Mgr. Marek Regulý

Záchrana dominanty cintorína

Pri návšteve miestneho cintorína, ktorý je za kostolom, neunikne nášmu pohľadu veľký kamenný kríž. Tento kríž sa už niekoľko rokov označuje ako hlavný, no nie vždy tak tomu bolo. V podstate ide o náhrobný kameň, ktorý mal svojho majiteľa. Tieto náhrobné kamene z pieskovca, označované ako plastiky, máme vo väčšom množstve možnosť vidieť aj na cintorínoch v okolí. Ide o diela známych kamenárskych majstrov z Nižnej (Džúr) a z Oravského Bieleho Potoka (Belopotocký). Konkrétna plastika z nášho cintorína vyšla z dielne Belopotockých, čo dokladujú iniciály na zadnej strane.

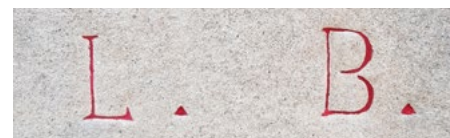
Kríž dala postaviť, pravdepodobne na mieste posledného odpočinku svojho manžela, Mária Oszadan, ktorá tam bola tiež pochovaná. Mária patrila k majetnejšej vrstve obyvateľstva, čo sa tradovalo aj ústnym podaním. Z jej života máme len pár informácií. Narodila sa v Nižnej r. 1794. Nevieme presne, v ktorom roku sa vydala, no pri zázname o jej úmrtí v roku 1859 sa uvádza, že bývala v dome č. 21, dožila sa 65 rokov a jej manželstvo trvalo 40 rokov.

Zub času a poveternostné podmienky sa podpísali aj pod toto ľudové dielo, a preto bolo potrebné čo najrýchlejšie konať. Za finančnej podpory obce Nižná sa ujal záchrany miestni dobrovoľníci.

Stav plastiky bol dôkladne preskúmaný a zdokumentovaný. Zvetraný kameň bol odborným spôsobom zakonzervovaný, vyčistený a chýbajúce časti citlivo doplnené. Po dlhšom bádani v spolupráci so Štátnym archívom v Bytči sa podarilo doplniť aj chýbajúci text. Veríme, že postupne sa nám podarí zachrániť ďalšie skvosty nášho cintorína.

Mgr. Marek Reguly

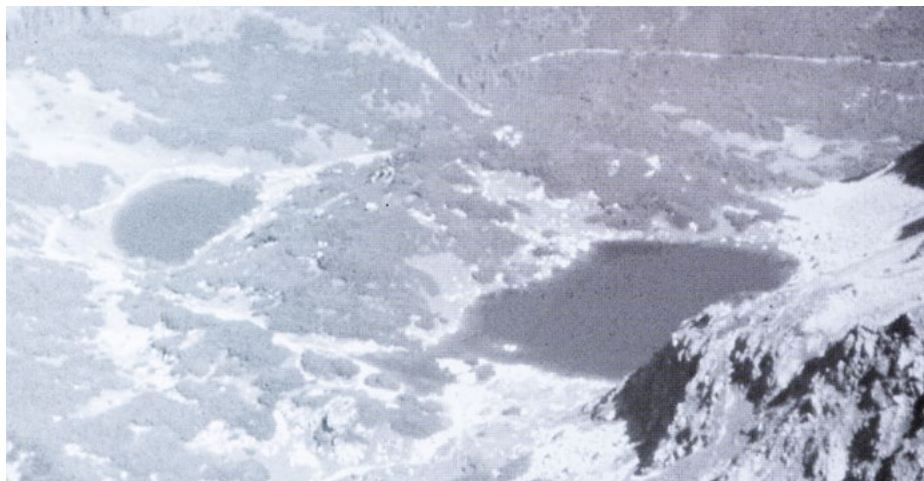
Roháče a Zemianska Dedina

V tomto roku si Zemianska Dedina pripomenie 670. výročie prvej písomnej zmienky. Z monografie vydanéj v roku 2005 vyberáme informácie o vzťahu obce k Roháčom.

Ako došla obec k užívaniu polí vo vrchoch Západných Tatier

Roháče, slovo, ktoré pre mnohých ľudí znamená krásnu, takmer panenskú oblasť Západných Tatier. Ťažko povedať, koľko tisícok turistov z rôznych kútov Slovenska, ba určite oveľa viac zahraničných, prešlo po ich vyznačených i nevyznačených turistických chodníkoch bez toho, aby poznalo aj ich hlbšie historické zázemie. Minulosť Roháčov či ich prítomnosť si zaslúži rovnakú pozornosť, ako aj krásy roháčskej prírody.

Roháčsku krajinu, presnejšie povedané jej časť, využívali občania Zemianskej Dediny na poľnohospodárske účely. Pásli sa tam mladé junce, ťažné voľy i pekné stádo oviec. Obyvateľov často zaujímala minulosť, akým spôsobom naši predkovia k tomuto územiu prišli. Je veľmi ťažké vysloviť jednoznačne časové obdobie i situáciu, ktorá vznikla v minulosti a spôsobila, že sa im táto

oblasť dostala do užívania. Zatiaľ sa nenašli žiadne dôveryhodné pramene, ktoré by uvádzali, kedy presne k tomu došlo. Z ústneho podania najstarších ľudí sa možno do-

zvedieť len toľko, že oblasť Roháčov dostali naši predkovia do prenájmu od Oravského panstva. Starí ľudia spomínajú, že to bolo

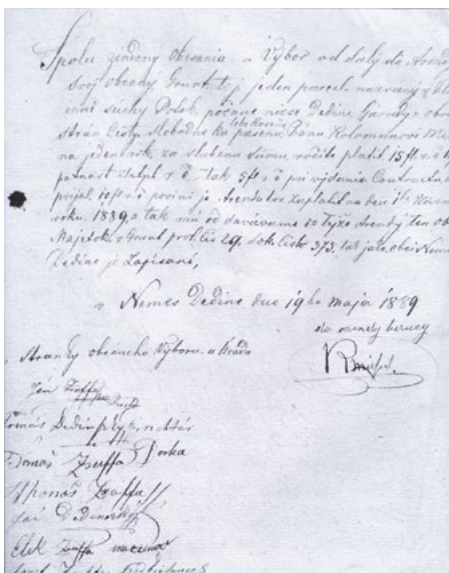
Pokračovanie na str. 40

Dokončenie zo str. 39

pravdepodobne za panovania kráľovnej Rakúsko-Uhorska Márie Terézie, ktorá vládla v rokoch 1740-1780. Spomínaná panovníčka zaviedla v roku 1767 Urbár, ktorým sa urobil zjednotený zápis všetkých majetkov a povinností poddaných, vtedy ešte nevoľníkov. Nie je celkom jasné, ako sa toto opatrenie dotklo našich predkov, lebo boli zemianskeho pôvodu a urbárske nariadenia sa na nich sotva vzťahovali. Existujú aj také názory, že ešte za panstva Thurzovcov dostali niektoré dediny do užívania isté územia Oravského panstva. Jedna staršia žijúca obyvateľka hovorí, že tak dostala Nižná časť Oravskej Magury, Krásna Hôrka vrch Javorový, Tvrdošíň dostal Oravice a Zemianska Dedina Roháč.

Tieto názory sú nepodloženou pamätihodnosťou starších, pretože napríklad Tvrdošíň dostal Oravice od M. Terézie až v 18. storočí a Nižná mala v 17. stor. v Roháčoch vrch Osobitá. V tomto prípade sa jedná hlavne o obdobie 16. a prelomu 17. stor., pretože hovoríme o panstve Thurzovcov. Neskoršie súvislosti však už možno dokladovať písomnosťami, ktoré sa zachovali.

Užívanie hole Roháč nebolo zadarmo. Na prenájom sa skladali podľa majetkovej výmery, ktorá sa vtedy viedla v katastrálnych jutrách (pravdepodobne uhorských jutrách), pretože v zachovaných záznamoch sa na viacerých miestach možno stretnúť so slovom „júgrov“ či „júgerov“. Je to pravdepodobne skomolený názov od slova „uhorský“ alebo „Uhrov“. Uhorské jutro je menšie ako katastrálne jutro (1 uhorské jutro bolo 0,75 katastrálneho jutra). Iným spôsobom vyjadrené platilo, že katastrálne jutro malo 1600 štvorcových siah a uhorské len 1200 štvorcových siah. Po prevedení na dnes platiace miery: 1 katastrálne jutro má veľkosť 0,5754 ha a uhorské jutro 0,4316 ha. Kronika obce uvádza, že už v roku 1836 i v ďalších rokoch tento nájom existoval. Našli sa doklady, ktoré sú podpísané vtedajšími richtármi o platení nájomného až do roku 1922.

Časť fotokópie vlastníkov Roháčov

Zachoval sa tiež zápis o pasení v Roháčoch. V richtárskej knihe je takýto zápis: „Roku 1904 Dňa 11-ho Júni Voli Do Hole odišli do menovanej Roháče.“ Za zápisom je uvedené: „Poznačil Ján Dedinszky – richtár.“ Je to jeden z ďalších dôkazov, že sa tam dobytok z dediny pásol už za Rakúsko-Uhorska.

Hole Roháčov ako vlastníctvo obce

Koncom roka 1922 došlo vo vzťahu k holi Roháč k významnej zmene. Z našich dejín vieme toľko, že po 1. svetovej vojne sa rozpadlo Rakúsko-Uhorsko a okrem iných štátov vznikla aj Československá republika. Pomery sa veľmi zmenili a tie neobišli ani vlastníctvo k pôde. Začali sa riešiť rôzne problémy a jedným z nich bol aj problém Oravského panstva. Ťažko povedať, od koho a kedy vyšiel prvý podnet tento problém riešiť. Správny úsudok si z nasledovného hodnoverného odpisu – kópie zápisnice musí urobiť každý sám:

„Zápisnica napísaná pri Okresnom súde v Námestove, dňa 19. decembra 1922, v záležitosti bývalých urbarialistov obce Jasenica a spoločníkov, zavedenej pod č. 26/1920 a t.d. pre postúpenie pôdy do vlastníctva za vynáhradu oproti Oravskému panstvu.“ Zo záhlavia zápisnice teda vyznieva, že z Oravskej Jasenice vyšiel podnet už v roku 1920, aby sa spoločne za celú Oravu riešili vzťahy medzi obcami a Oravským panstvom. Zápisnica potom uvádza prítomných na pojednávaní. Za Oravské panstvo tam bol predseda správnej rady Oravského panstva Ferko Skyčák. Žiadateľov za okres Námestovo a Trstená zastupoval Dr. Hugo Lasslauer a za okres Dolný Kubín Dr. Ján Pollák. Zo zápisnice v bode I. vyplýva, že žiadatelia postupovali v zmysle zákona zo dňa 27. 5. 1919, číslo 318 zb. zákonov a nariadení. Zápisnica obsahuje desať strojom písaných veľkých A4 strán a má XVIII článkov (bodov). Bolo by veľmi rozsiahle uvádzať, čo jednotlivé body obsahujú, no treba sa dotknúť bodu VI., ktorý hovorí o vynáhrade za postúpené pozemky. Vynáhrada, uvádza článok VI., bude stanovená súdnym znalcom do 8 dní od tohto súdneho rozhodnutia. Za okres Námestovo a Trstená bol toto poverený urobiť Ing. Alexander Vorák z Tvrdošíňa. V článku VI. sa

tiež hovorí, že podpísaní žiadatelia stanovenú vynáhradu môžu vyplatiť v celom obnose do 60 dní alebo v určených splátkach. Do zápisnice sa teda nedostala celková suma za holu, ktorá podľa iných prameňov bola stanovená na 12 tisíc Kč (korún československých). Pre úplnosť treba poznamenať, že išlo o nehnuteľnosť pod názvom Roháč o výmere 542 „katastrálnych jutár“. V zápisnici sa noví vlastníci uvádzajú ako „Bývalí urbarialisti obce Zemianska Dedina.“ Vlastníci – obyvatelia Zemianskej Dediny sa rozhodli vynáhradu za odkúpenú lokalitu vyplatiť v stanovených splátkach. Dosvedčujú to zachované záznamy z richtárskych kníh. Prvú splátku začali inkasovať hneď pár týždňov po kúpe, a to 5. januára 1923. Záhlavný text prvej splátky znie doslova: „Lajster na vyberaňa prvej splátky za odkúpenú holu Roháč. Má sa vyberať a jeden Júger 12 Kč. Uzavretvo v Zemanskej Dedine dňa 5/1. 1923.“

„Lajster“ uvádza zoznam mien, počet júgrov, sumu a poznámku, kto sumu vyplatil. Záznam o druhej splátke sa nezachoval. Tretia splátka sa vyberala 5. apríla 1936 vo výške 2 Kč 50 hal. za júger. Štvrtá splátka bola hneď v roku 1937 po jednej korune za júger. „Lajster na inkasovanie poslednej splátky Holi Roháč, Jazera a Zelený. Má sa inkasovať za katastrálne jutro jednu korunu a 70 halierov.“ V zápise chýba dátum, kedy k tejto poslednej splátke došlo. Po dôkladnejšej kontrole záznamov o jednotlivých splátkach možno s väčšou pravdepodobnosťou tvrdiť, ba vysloviť aj presvedčenie, že júgre spomínané viackrát v záznamoch boli katastrálne jutrá a nie uhorské jutrá. Svedčia o tom údaje u niektorých vlastníkov, kde sa uvádzajú júgre a vedľa aj siah a tie sú u niektorých vyššie ako 1200, čo znamená, že to nemôžu byť uhorské jutrá, ktoré majú iba 1200 štvorcových siah. V takom prípade je otázne, prečo naši predkovia, dokonca aj niektorí starší žijúci si vytvorili na jutro pomenovanie júger. Podľa chotárnych názvov pri spomínanej kúpe išlo o lokality Volovec, Roháč, Roháčske jazerá, Spálená, Predný Zábrat, Zadný Zábrat a Zelené.

Zdroj: Zemianska Dedina, 650. výročie, 2005
Pokračovanie v ďalšom čísle novín

PIATOK
6. APRÍLA
1990

14

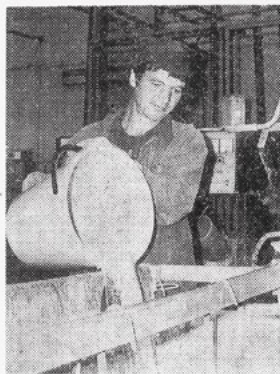
ROČNÍK 40
CENA 50 HAL.

TÝŽDENNÍK PRACUJÚCICH ŠTÁTNEHO PODNIKU TESLA ORAVA NIŽNÁ

Za vyššiu bezpečnosť práce

Podľa doteraz záväzných predpisov je povinnosťou každej organizácie (podniku) v súčasnosti s odborovou organizáciou, prípadne inými spoločenskými organizáciami organizovať najmenej raz v roku previerky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na všetkých pracoviskách a zariadeniach. Zistené nedostatky odstránovať a potrebné opatrenia, ktoré si vyžadujú dlhodobý charakter riešenia treba zaradiť do investičných plánov, kolektívnych zmlúv alebo plánov personálneho a sociálneho rozvoja.

Medzi dielne podniku, ktoré si vyžadujú zvýšenú ochranu zdravia a bezpečnosti pri práci patrí aj galvanizovňa. Pri povrchovej úprave vidíme Jozefa Staseľa. Foto: (an)

Odborné previerky sú organizované od roku 1972 v mesiaci apríli, v mesiaci, ktorý je zároveň vyhlásený ako mesiac bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Všetky akcie v tomto období majú smerovať k zvýšeniu záujmu všetkých pracovníkov na zlepšenie pracovných podmienok a pracovísk — za radostnú a bezpečnú prácu. Táto akcia by sa nemala v podniku uskutočňovať ako jednorázová akcia, ale ako štart do celoročného intenzívneho boja za vyššiu bezpečnosť pri práci a ochranu zdravia pracujúcich. Boj za bezpečnosť pri práci, znižovanie škodlivín v pracovnom prostredí, riziká vzniku pracovného úrazu v tomto období je veľmi aktuálny, keď doposiaľ v tomto roku bolo zaregistrovaných podstatne viac pracovných úrazov ako v predchádzajúcich rokoch v rovnakom období.

Verejné previerky sú zamerané na technický stav pracovísk, strojov a zariadení, poskytovanie OOPP, stav hygienických, zdravotníckych zariadení, výchova pracovníkov, zoznámenie sa s príčinami, zdrojmi a vývojom pracovnej úrazovosti, plnenie a odstraňovanie opatrení z predchádzajúcich previerok stav vo vykonávaní 3-stupňovej kontroly, znižovanie škodlivín v pracovnom prostredí a rizikových pracovísk atď.

Zodpovedne vykonané previerky vo všetkých závodoch, ale následne prijaté účinné opatrenia v časovo dostupnom termíne zrealizované budú zárukou toho, v čom je ich poslanie a zámer.

Jozef Mikulášek

Konkurz

Riaditeľ Štátneho podniku TESLA Orava vypisuje konkurz na funkciu vedúci odboru RSR — rozvoj systémov riadenia

Kvalifikačné predpoklady: — VŠ vzdelanie strojárského, elektrotechnického, resp. ekonomického smeru

— prax minimálne 6 rokov
— prax v oblasti výpočtovej techniky vítaná

Ďalšie predpoklady: — znalosť problematiky tvorby organizačných štruktúr

— znalosť problematiky ASR

Nástup možný od 1. 5. 1990. Prihlášky doložené dokladmi o kvalifikácii, životopisom a prehľadom doterajšej praxe odovzdať na ÚPPaSS najneskôr do 15. 4. 1990. (dg)

Koncert pre zdravie

Dňa 28. marca 1990 sa v Dolnom Kubíne poriadal program pod názvom „Koncert pre zdravie“, ktorý zorganizovala ČSU a v ktorom účinkoval aj náš folklórny súbor ORAVAN. Výťažok tohto koncertu bol venovaný na pomoc pre zdravotne ťažko chorých. Všetky záujemné telesá sa zriekli honorára za účinkovanie.

Folklórny súbor ORAVAN najbližšie účinkuje na Medzinárodnom veľtrhu v Brne pre domácie a zahraničné účastníkov. (gs)

Veľká noc

Veľkú noc oslavujeme prvú nedeľu po prvom jarnom, mesačnom splne. Keď prvý jarný spln pripadne na nedeľu, oslavujeme Veľkú noc nasledujúcu nedeľu. Podľa tohto dátumu sa potom regulujú ďalšie katolícke sviatky — tzv. pohyblivé. Podľa overenej skutočnosti môže Veľká noc pripadnúť na časový interval od 22. 3. do 25. 4. Ďalšie sviatky — turečské (česky Letnice) od 27. 5. do 3. 6.

Tieto pre nás významné dni sú spájané s mnohými pranostikami a porekadlami. Na sv. Juraja sa vraj rodi blato (24. 4), ale sa tiež hovorí, že vyliezuť „hady a štúry“. Tiež sa rodí jar, ktorá napr. na Záhorí už dávno bola. Poslednú tretinu apríla považujeme za začiatok jari. Podľa starých ľudí, profesorov-meteorológov sa od 9. 4. do 21. 4. z 50 % úspešnosťou predpovedí prejavuje návrst zimy. Presnejšie od 16. do 25. apríla teplota výrazne poklesne — tak som vypravozoval. Mám znalosti od kolegov z Čiech, napr. Žďár nad Sázavou má 24. 5. ešte mráz. Tak ako na Orave. Cykloturisti „Okolo Tatier“ vedia svoje. Často bývala zima.

Radosť z Veľkej noci prevládne nad počasím. Budeme sláviť sviatok nášho Pána — najväčší. Zomrel a vstal z mŕtvych. Vstal kvôli Otcovi a kvôli nám — obetoval sa za nás — hriešnikov. Veľké zadosťučinenie a sebaobetovanie za nás všetkých na Zemi, aj za Teba. Priateľ môj! Nezabudnime sa poďakovať, aspoň vo „veľkom týždni“, o to väčšia bude naša radosť.

(lch)

PLNENIE PLÁNU

Zo zasadnutia odborovej organizácie

Dve dôležité oblasti

V piatok 30. marca 1990 za účasti predsedov DV OZ uskutočnilo sa mimoriadne zasadnutie ZV OZ. V súvislosti s programom boli prizvaní: ekonomický námestník, Ing. Štefan Poláčik, ved. ekonomiky práce Jozef Kozubík, ved. všeobecnej učtarne Marta Martauzová, ved. odd. sociálneho rozvoja RNDr. Alojz Poláčik a riaditeľ Závodného klubu OZ Ján Lacko.

Na programe bolo prerokovanie prémieho poriadku na rok 1990, ktorý bol pripomienkovaný členskou základňou, a následne mzdovú komisiu pri ZV OZ. Odborový orgán prémieho poriadku schválil s 5 pripomienkami. Prémieho poriadok je platný od 1. 4. 1990.

Vzhľadom na to, že piatkové zasadnutie malo na programe prerokovanie návrhu kolektívnej zmluvy, snahou odborového orgánu je všestranná informovanosť členstva, ale tiež kolektívne rozhodovanie vo veciach závažných, pozval na zasadnutie aj predsedov DV OZ. Ekonomický námestník, p. Ing. Poláčik zoznámil prítomných s druhou kapitolou pripravovanej kolektívnej zmluvy, týkajúcej sa hmotnej zainteresovanosti, ktorá spolu so zásadami čerpania rozpočtu z FKSP, poskytovania pôžičiek a sociálnej pomoci, rekreácie i kúpeľnej liečby posúdia a pripomienkujú členovia DV v jednotlivých úsekoch do štvrtka 12. 4.

1990. Následne sa k nim vrátil ZV OZ na svojom zasadnutí v piatok dňa 13. 4. 1990.

Závodný výbor potom odsúhlasil rozpočet FKSP a rozpočty základnej organizácie i závodného klubu OZ a doporučil ich schváliť pripravovanej štvrtročnej konferencii.

Na programe zasadnutia boli tiež i ďalšie otázky. (lá)

Opäť na linky

Štrnásteho februára sme prestali vyrábať farebné prenosné televízne prijímače. V utorok 3. apríla opäť nabehol na linky v hale M4 na treťom poschodí prenosný FTVP Color 4332 s diaľkovým ovládaním a napäťovou syntézou. Vyrábať sa bude kapacitou 2x130 kusov denne.

(jh)

Krytá plaváreň Nižná

15. týžď. od 9. 4. do 15. 4. 1990

	6 — 8	12 — 14	14 — 16	16 — 18	18 — 20
P	Verejnosť	Verejnosť	SOU E+TJ	SOU SS	ŠM Námest.
U	Verejnosť	Verejnosť	SOU E+TJ	Tesla s deťmi	JRD Dr. Polh.
S	Verejnosť	Verejnosť	SOU SS	ZTS Námest.	Verejnosť
Š	Verejnosť	Verejnosť	Verejnosť	Verejnosť	Tesla bez deťi
P	Verejnosť	Verejnosť	TJ	ZVT Námest.	Verejnosť
S	—	—	Verejnosť	Verejnosť	Verejnosť
N	—	—	—	—	—

Prac. podniku od 6. do 8. a od 12 do 14. hod. po predložení záv. preukazu zdarma!

V čase od 8.00—12.00 hod. po celý rok prebieha výcvik žiakov ZŠ.

Vyhlásenie NAJ športovcov roka 2024

V piatok, 24. januára 2025, sa pod záštitou obce, komisie športu a komisie kultúry uskutočnilo v kinosále Domu kultúry v Nižnej slávnostné podujatie s názvom Športovec roka 2024, ktoré bolo oslavou úsilia a talentu miestnych športovcov. Večer patril tým, ktorí svojimi výkonmi, disciplínou a oddanosťou reprezentujú našu obec, svoje oddiely a sú inšpiráciou nielen pre športovú komunitu.

Na galavečere bolo ocenených 32 nominovaných športovcov, pričom sa vyhlásili aj výsledky verejnej ankety TOP Športovec roka 2024. Táto anketa, ktorú sme úspešne spustili minulý rok po prvýkrát, opäť umožnila verejnosti hlasovať za svojich obľúbených športovcov. Tento rok sa do hlasovania zapojilo až 1136 hlasujúcich, ktorí spolu odovzdali 1785 hlasov. Okrem ocenenia najlepších jednotlivcov si TOP 10 športovcov odnieslo aj pamätný list. Všetky nominácie nám zaslali športové kluby a oddiely, za čo im ďakujeme.

Z hlasovania vzišla aj TOP trojica najlepších športovcov, ktorí získali najvyššiu podporu verejnosti:

TOP 1 – Filip Kakačka (202 hlasov: florbal – mladší žiaci)

TOP 2 – Dario Greštiak Buckley (173 hlasov: futbal – prípravka U7)

TOP 3 – Michal Tuka (169 hlasov: horský beh, skialpinizmus)

Ďalšími nominovanými športovcami boli: Marko Šeling (futbal – prípravka U9), Timotej Horniak (futbal – prípravka U11), Tobias Kuboš (futbal – mladší žiaci U13), Benjamín Vasek (futbal – starší žiaci U15), Matej Tuka (futbal – dorast U19), Samuel Belopotčan (futbal – muži), Jozef Latka

TOP 3 športovci roka 2024

(futbal – internacionáli), Sofia Stankovenová (florbal – U9), Filip Ferulík (florbal – U9), Marko Žuffa (florbal – U10), Tomáš Tekel (florbal – starší žiaci), Dominik Schelling (florbal – dorast), Matej Záhora (florbal – juniori), Martin Latka (florbal – muži extraliga), Miriam Domagalová (bedminton – U13), Maroš Medveď (tenis – dorast), Juraj Bača (tenis – muži), Zara Remiazová (stolný tenis – žiačky), Maxim Remiaz (stolný tenis – žiaci), Kevin Drbiak (stolný tenis – dorast), Tomáš Staš (stolný tenis – muži), Ján Trnka (stolný tenis – seniori), Miroslav Bednár (stolný tenis – tréner), Ján Záborský (cyklistika – aktívny člen), Samuel

Tuka (cyklistika – muži elite), Gregor Scott (ŠK ORAVAMAN – žiaci), Miloš Franko (ŠK ORAVAMAN – muži), Filip Kristofčák (motokros – mx 65), Michal Žuffa (plavecká nádejj).

Slávnostné odovzdávanie cien viedol predseda športovej komisie, Andrej Brčák, spolu so zástupkyňou obecného zastupiteľstva, Agátou Ličkovou. Celým večerom hostí sprevádzala moderátorka, Daniela Štecová, ktorá podujatiu dodala príjemnú atmosféru. Večer bol spestrený vystúpeniami tanečného odboru ZUŠ pod vedením Miroslavy Malatinkovej, ktoré pridali podujatiu dynamiku a umelecký rozmer. Po oficiálnej časti nasledoval malý raut pre ocenených, kde si športovci mohli spoločne užiť úspech a zdieľať svoje dojmy z večera. Organizátori vyjadrili poďakovanie všetkým, ktorí sa podieľali na príprave tejto výnimočnej udalosti, ako aj divákovi za ich účasť a podporu. Podujatie Športovec roka 2024 opäť potvrdilo, že v Nižnej vyrastajú skvelé športové talenty, ktoré si zaslúžia uznanie a podporu celej našej komunity.

V neposlednom rade patrí poďakovanie aj ich rodinám a trénerom, ktorí ich podporujú, motivujú a stoja pri nich na každom kroku ich športovej cesty. Gratulujeme všetkým 32 nominovaným, ktorí si právom zaslúžili svoje ocenenia. Špeciálna gratulácia patrí aj TOP 3 športovcom, ktorých si vybrala naša verejnosť. Všetkým prajeme, nech sú ich úspechy motiváciou pre ďalších športovcov a dôkazom, že vytrvalosť, disciplína a nadšenie pre šport prinášajú zaslúžené ovocie. Tento večer bol nielen poďakovaním za ich úsilie, ale aj povzbudením do ďalších výziev a športových cieľov.

Daniela Štecová

Graf – Anketa TOP 10 Športovec roka 2024 obce Nižná

Gymnastika na Orave

Gymnastický klub Bojovníci v Dolnom Kubíne vznikol v roku 2017. Vede ho Marek Dobias, ktorý sa spolu s ďalšími desiatimi trénermi venuje gymnastickým talentom a pripravuje ich na súťaže Slovenskej gymnastickej federácie. Gymnastika je najlepším základom pre akýkoľvek šport či pohybovú zdatnosť. Učí nielen pevnej sebadisciplíny, ale aj koncentráciu.

Športová gymnastika, ktorá je súťažnou disciplínou, funguje na Orave výhradne v Dolnom Kubíne, pretože je náročná na vybavenie telocvične. „Skutočná“ športová gymnastika sa najlepšie robí v špecializovanej gymnastickej telocvični, ktorú však na Orave nemáme. Keďže je považovaná za metodicky najnáročnejší šport, jej nevyhnutnou súčasťou sú tiež kvalifikovaní tréneri, ktorých je veľmi málo. Rodičia, ktorí by chceli mať zo svojich detí vrcholových špor-

tovcov, by mali deti prihlásiť práve na športovú gymnastiku, pretože ak zvládnu jej základy, posunie ich to určite aj v inom športe.

Kondičnú gymnastiku, ktorá je nesúťažným variantom, klub momentálne poskytuje okrem Dolného Kubína vo viacerých telocvičniach, konkrétne v Ružomberku, Hruštíne, Ťapešove, Námestove, Trstenej, Tvrdošíne, Zuberici, Habovke a Dlhej nad Oravou.

Z našej obce Nižná reprezentuje klub na súťažiach len Soňa Boďová, ktorá trénuje dvakrát týždenne v celkovom objeme päť hodín. Samozrejme, bolo by potrebné trénovať oveľa viac, avšak telocvičňa, v ktorej sa nachádza potrebné náradie, je rezervovaná aj pre iné športy. Z toho dôvodu musí Soňa trénovať aj doma, inak by nebola konkuren-

cieschopná. Úlohou jej trénera je prispôbiť tréningový proces daným tréningovým podmienkam. Marek Dobias jej pripravil špeciálny domáci tréningový plán, ktorý zaberá cca ďalšie štyri až päť hodín týždenne a jej progres sleduje pomocou testov. V apríli tohto roku sa Soňa podrobí kvalifikačným testom, ktoré ak splní (v poslednom testovaní jej chýbalo šesť bodov), zúčastní sa na troch Slovenských pohároch. Je teda ešte otázne, či sa kvalifikuje aj na majstrovstvá Slovenska. Takmer dvanásťročnú ambicióznú slečnu najviac podporujú jej rodičia. Gymnastika je totiž veľká drina, avšak po každej drine raz príde víťazstvo.

Ing. Zuzana Floreková

Byť športovcom nielen výsledkami, ale aj životným štýlom!

Byť športovcom telom aj duchom je dôležité aj pre okolie, v ktorom žijeme. Má to priamy vplyv pre našu budúcnosť, teda mládež a deti. Ak sa prezentujem ako vrcholový športovec alebo aj športovec pre zdravie, mal by som tomu prispôbiť aj životný štýl a šírenie pozitívnych účinkov na organizmus človeka a samotnou radosťou z pohybu vyžarovať energiu do sveta.

Som unavený zo športovcov, ktorí prezentujú tento životný štýl ako hojdačku, v ktorej sa pohybujú polovicu času pri pohybe a druhú polovicu vysedávaním v krčmách a požívaním alkoholických nápojov či fajčení cigariet. My, športovci, nechceme predsa posúvať takúto zlú vlnu na ďalšie pokolenia! Našou úlohou je šíriť aktivnosť, radosť z pohybu, zdravie, a to na zákla-

Pokračovanie na str. 44

Dokončenie zo str. 43

de systematického tréningu. Dôležité je dosahovať lepšie a kvalitnejšie výkony, motivovať sa v napredovaní a, samozrejme, vyhýbať sa škodlivým látkam, ktoré sú v dnešnej dobe na dennej báze už súčasťou života staršieho školského veku, z čoho mi je úprimne zle a pýtam sa: „Chceme dnešnú situáciu napraviť, alebo to nechávame zapadnúť prachom?“ Sme tu dnes a musíme konať hneď, musíme šíriť okoliu tie krajšie

aktivity v živote, z ktorých sa vieme skutočne tešiť a prinášajú nám reálne zážitky, ktoré môžeme raz prezentovať svojim deťom. Súčasťou života športovca je dôležitosť regenerácie, spojenie úplného a kvalitného spánku, hydratácia, a tiež aktívna fáza pri nízkom objeme aktivity.

My, ktorí máme radi pohyb, šport, hry, aktívny a zdravý životný štýl, by sme to mali prezentovať nielen na ihriskách, v horách, na štadiónoch a v posilňovniach, ale aj životom a skutkami, ktoré budú našim naj-

menším ukazovať tú správnu cestu v živote. Nech sú naše činy motiváciou pre zlepšenie budúcnosti našich pokolení, nech je viac pohybu, zdravia, radosti z maličkostí, zlepšenie výkonnostných štandardov a vyhýbanie sa všetkému negatívnemu, čo nám viac berie, ako dáva.

Prajem si aktívnejší svet, čistý, jednoduchý a pritom tak krásny. Užívajte si dary, ktoré máme a rozvíjajte svoje talenty.

Mgr. Michal Tuka

Späť ku koreňom správneho pohybu a držania tela

Naša nižnianska športová hviezda, Michal Tuka, má za sebou mnoho súťaží (beh do vrchu, skialpinizmus) a vyniká vedomosťami o ľudskom tele a správnom pohybe. Kondičnému trénerstvu sa venuje už 6 rokov, a to predovšetkým individuálnym, ale aj skupinovým tréningom detí i dospelých. Svojim klientom (bežným ľuďom i športovcom) pomáha odstraňovať nesprávne pohybové stereotypy, vylepšiť si fyzickú kondíciu (tzn. rýchlosť, silu, vytrvalosť i koordináciu) a prirodzeným spôsobom zredukovať telesnú hmotnosť. Podľa neho je najdôležitejším a zároveň najťažším nástrojom ľudské telo, a práve preto počas tréningov rád využíva cvičenie s vlastným telom a s náradím, ktoré tomu dopomáha (ako sú kettlebells, TRX, hrazdy, expandery, gumené činky a pod.). Najradšej však spolupracuje s ľuďmi, ktorí majú skutočný záujem porozumieť princípom prirodzeného fungovania ľudského tela a chcú sa pohybovo zlepšovať.

Podľa Michala je základom vitality zdravý životný štýl, no vníma, že mnoho ľudí nerozumie, čo to znamená. Z toho dôvodu zorganizoval prednášku s názvom „Späť ku koreňom správneho pohybu a držania tela“, ktorá sa konala v nedeľu 23. februára v kinosále v Nižnej. S pomocou dob-

rovoľníkov bolo pre verejnosť pripravené občerstvenie, nápoje, letáky, ako aj ukážky jednoduchých cvičení a správneho držania tela.

Michal, čo by sme mali dodržiavať v rámci prevencie zranení v každom veku?

Od mladšieho školského veku, kedy by sa mali detičky učiť základné pohybové vzory, až do jesene nášho života, by mali ľudia venovať čas všeobecnej silovej pripravenosti, ktorú zahŕňajú jednoduché cvičenia podporujúce posturálne svaly.

Keď už niektorí bojujú s bolesťami chrbtice a kĺbov, čo by si im odporučil? Máš nejaké tipy, triky?

Bolesť v oblasti drierkovej chrbtice je asi najčastejšia, z čoho vyplýva mnoho funkčných porúch. Naopak, mnoho funkčných porúch vzniknutých zlým pohybom vedie k bolesti nielen drierkovej chrbtice, ale aj bolesti kĺbov, a tiež k svalovej disbalancii. Príčiny bolestí v týchto oblastiach sú individuálne. Najčastejšou chybou je nulová kompenzácia jednostranného zaťaženia či už pri športe, alebo aj pracovných záležitostiach, pričom vzniká svalová nerovnováha. Ďalej je to slabý stred tela, nazývaný aj core, teda dysfunkcia svalov hlbokého stabilizačného systému. Veľmi dôležitá je funkcia

bránice (hlavný dýchací sval) a medzirebrové svaly. Bolesť drierku môže spôsobovať aj slabá mobilita bedrových kĺbov a hrudnej chrbtice. Čo sa týka kĺbových spojení, tam vidím problém v slabej silovej pripravenosti a zlej technike, čo i len chôdza.

V akej forme je atletika a gymnastika súčasťou nášho každodenného života?

So samotnými disciplínami atletiky a gymnastiky sa stretáva každý človek deň čo deň, bez toho, aby o tom vedel. Čím skôr naučíme deti základy atletiky a gymnastiky, tým skôr predídeme rôznym zraneniam, a to v každom veku! Napríklad veľmi veľa ľudí v staršom veku nevie robiť kotúle ani premety bokom – nemusíme byť však vrcholovými športovcami, aby sme to dokázali; stačí sa len zamyslieť, čo môže spôsobiť samotný pád na zem.

Ako by mala vyzeráť rovnováha medzi výkonom a regeneráciou?

Celý náš čas funguje ľudské telo a nervový systém v dvoch režimoch. Jeden režim sa zapína v momente, keď prichádza stresová situácia, na ktorú nie je človek adaptovaný (napríklad útek pred medvedom), a tá spúšťa tvorbu kortizolu, ktorý vypína imunitný systém. Druhým režimom je útlm, napríklad po obede alebo počas režimu pokoja. V tomto parasympatickom režime by sme mali fungovať viac času ako v tom, ktorý nám prináša stres. Avšak prečo je dôležitá pravidelná pohybová aktivita a šport? Každou pohybovou aktivitou alebo športom zväčšujeme základnú toleranciu na stresové situácie, a teda aj pri rôznych nechcených stresových situáciách ostaneme v režime pokojného priebehu.

Keby si si mal vybrať len jeden cvik, ktorému by si sa venoval každý deň, ktorý by to bol a prečo?

Jedno cvičenie je málo, ale ak by som si mal vybrať len jedno, najlepšie by bolo najkomplexnejšie a viackĺbové. To znamená zapojenie viacerých svalových skupín cez viacero kĺbov, ako napríklad mŕtvy ťah.

Pokračovanie na str. 45

Dokončenie zo str. 44

Pri tomto cviku vedome zapneme svaly hlbokého stabilizačného systému, prechádzame cez viaceré kĺby od členku až po tie bedrové. Každé jedno cvičenie je dôležité, ak človek vie, z akého dôvodu ho robí, čo ním chce docieľiť, a teda tomu prispôsobí viaceré parametre počas tréningu. Cvičenie pre svojich klientov vyberám podľa individuálnych požiadaviek a potrieb.

Čo by si poradil ľuďom, aby vytrvali pri každodennom pohybe?

Je potrebné si pohyb užívať, tešiť sa z neho, využívať všetko krásne okolo nás, pri čom môžeme uplatniť viac pohybových aktivít. Je dôležité dať si viac krátkodobých cieľov, až kým nedosiahneme tie veľké. Sta-

noviť si hneď veľký cieľ, pracovať na ňom mesiac a očakávať úrodu je trochu smiešne. Ľudia nevydržia cvičiť dlhší čas alebo sa ani nedostanú k tréningu z dôvodu, že nemajú s kým cvičiť alebo sa inak hýbať. To však nie je správne! Nikdy sa na nikoho netreba spoliehať. Pracujme na svojich cieľoch a snoch okamžite, bez akýchkoľvek výhovoriek a obmedzovania sa skrz niekoho ďalšieho!

Ďakujem Michalovi za úprimné odpovede a prajem mu pevné zdravie, aby sa mohol venovať nielen svojim športovým záľubám, ale aj odovzdávaniu skúseností iným vo forme ďalších poučných prednášok a silového i vytrvalostného tréningu.

Ing. Zuzana Floreková, Mgr. Michal Tuka

TJ STO Nižná znovu potvrdila dominanciu na Orave

Už po desaťročia sa každý rok v januári konajú tradičné Majstrovstvá Oravy v stolnom tenise. Po 19 rokoch sa znova hralo v Dolnom Kubíne (v športovej hale Gymnázia Pavla Országha Hviezdoslava), ktorý prebral organizáciu od Rabče. O prestížnych Majstrovstvách Oravy je známe, že oplývajú vysokým štandardom a ani tieto neboli výnimkou. Zúčastnilo sa ich 120 hráčov, či už zo Slovenskej extraligy, 1. ligy, ale aj z ostatných nižších súťaží.

Veľkú dominanciu znovu po roku potvrdila Nižná, keď získala väčšinu medailí. Majstrom Oravy v kategórii ELIT sa stal po skvelom výkone Tibor Bednár, ktorý si najprv v semifinále poradil s favoritom na titul a hráčom extraligového Ružomberka, Andrejom Kaššayom z Námestova 3:0 a potom vo finále s ďalším ružomberským hráčom, Marekom Tuturom z Dolného Kubína 3:1. Nižná totálne dominovala v štvorhrách, keď brala všetky kovy. Kuriozitou bolo, že všetky páry boli rodinné. Titul získali otec so synom, Zdeno a Kevin Drbiakovci, ktorí vo finále porazili prvých

nasadených, a to otca so synom, Miroslava a Tibora Bednárovcov. Bronz nakoniec získali bratia Tomáš a Milan Stašovci. V kategórii Orava Open (hráči od 5. ligy nadol) získal striebro hráč Nižnej, Ervín Dedinský.

Viaceré zápasy mali veľmi dobrú úroveň (hlavne v kategórii ELIT), diváci a prítomní hráči odmenili veľa výmen potleskom. Veľmi kvalitné zápasy už boli od štvrtfinále a vrcholom majstrovstiev boli zápasy semifinále a finále. Semifinalisti už hrali odviazane a odzrkadlilo sa to na krásnych a dlhých výmenách pripomínajúcich exhibíciu.

Výsledky: Kategória ELIT: 1. Tibor Bednár, 2. Marek Tutura, 3. Andrej Kaššay, 4. Dalibor Diko. Kategória Štvorhra: 1. Zdeno a Kevin Drbiakovci, 2. Miroslav a Tibor Bednárovci, 3. Tomáš a Milan Stašovci. Kategória Orava Open: 1. Jacek Brozek, 2. Ervín Dedinský, 3. Marek Grobarčík. Kategória Veterán: 1. Karol Sklárčík, 2. Ján Zrnčík, 3. Ivan Kováč.

Kolektív TJ STO Nižná

Štefanský halový turnaj vo štvorhrách

Dňa 26. decembra sa uskutočnil v Tvrdošíne 16. ročník halového tenisového turnaja vo štvorhrách, ktorého sa zúčastnilo pätnásť párov. Hralo sa na jeden vyhratý set v troch skupinách. Z každej skupiny postupovali dva najlepšie páry a dva páry z tretích miest. Turnaj sme so spoluhráčom Marošom Medvedom vyhrali.

Výsledky:

Bača/Medved – Jakubjak/Kuchtiak: 6/3

Bača/Medved – Zajac/Knap: 6/1

Bača/Medved – Ferenčík/Hujo: 6/1

Bača/Medved – Tarčák ml./Čakloš: 6/1

Štvrtfinále:

Bača/Medved – Ferianc/Komačka: 6/1

Semifinále:

Bača/Medved – Capko/Tropek: 6/0

Finále:

Bača/Medved – Zrnčík/Michel: 6/1

Juraj Bača

Decembrový 12-hodinový spinning maratón

Dňa 27. decembra 2024 sa od 8. hodiny začal v priestoroch Cykloklubu Nižná už 5. ročník spinning maratónu, tentoraz ako 12-hodinovka. Odštartovali ho členovia Cykloklubu Nižná, ktorí po 60 minútach odovzdali štafetu ďalším účastníkom tohto maratónu. Počas 12 hodín sa vystriedalo 22 nadšencov cyklistiky, ktorí na dvoch stacionárnych bi-

cykloch a dvoch SMART trenažéroch prešli spolu viac ako 698 km. Priemerná rýchlosť bola nameraná cez 28 km/h, čím sme prekonalí vlahajších 27 km/h. Niektorí cyklisti absolvovali svoju 60-minútovú jazdu aj dvakrát. O občerstvenie a pitný režim bolo dostatočne postarané. Na bicykloch sa striedali rôzne výkonnosti, ročníky narodenia, ženy, muži

a aj deti. Veľké poďakovanie patrí servisnému podpornému tímu v zložení Edo Križo, Daniel Sitek, a to pod vedením predsedu Miloša Kuboša, ktorí sa postarali o príjemné športové prostredie. Všetkým účastníkom ďakujeme a veríme, že budúci rok nás bude zas o niečo viac, pretože to bola veľmi úspešná akcia.

Miloš Kuboš

V posledný deň roku 2024 sme mali naplánovanú poslednú tohtoročnú akciu s poradovým číslom 36. Pešia trasa nás zaviedla do blízkeho okolia, k susedom do Podbiela, a to po cyklotrase okolo rieky Orava. Najskôr sme sa pristavili pri športovej hale, kde začala obecná zabíjačka. Potom nás naše nohy už viedli do kopca nad Podbiel – na všetkým dobre známu Červenú skalu, kde už dlhé roky podbielanskí cyklisti a hokejisti pripravujú pre širokú verejnosť skvelú silvestrovskú kapustnicu. Takto posilnení sme sa vybrali po lúčach a lesoch na našu dominantu nad Nižnou – kopec Ostražica.

Ďakujeme všetkým aktívnym členom za účasť na akciách plánovaných Cykloklubom Nižná. V budúcom roku si prajeme hlavne zdravie, všetko ostatné si vieme zabezpečiť.

Ivan Opát

Silvestrovský výstup

Mladí bedmintonisti začali sezónu 2025

Bedmintonistky z Nižnej začali novú sezónu 2025 na troch turnajoch – v Žiline sa uskutočnili turnaje kategórií U13, v Dolnom Kubíne U11, U13 a U15. Turnaja Grand Prix C U13 sa 22. februára v žilinskej športovej hale zúčastnili traja hráči nášho klubu. V kategórii dievčat sa najlepšie umiestnila Miriam Domagalová, keď v dvojhre obsadila 7. miesto. Mladšia hráčka, Margaréta Gabaríková, obsadila konečné 14. miesto. Reprezentoval nás aj jeden chlapec, Adrián Mucha, ktorý obsadil taktiež pekné 7. miesto.

O deň neskôr si na ďalšom turnaji v telocvični ZŠ Janka Matúšku v Dolnom Kubíne

Pokračovanie na str. 47

Dokončenie zo str. 46

na Grand Prix C U11 a U15 zahralo 5 hráčov z nášho klubu. Pre našu najmladšiu trojicu do 11 rokov to bol prvý bedmintonový turnaj. Tobias Buček obsadil v dvojhre 7. miesto a najmladší Adam Kajan skončil na 8. mieste. Medzi dievčatami sa na 9. mieste umiestnila Elizabeth Kubošová. Adam

a Tobias spolu v štvorhre obsadili pekné 3. miesto. V kategórii chlapcov U15 sa veľmi darilo Martinovi Kristofčákovi, ktorý na svojom prvom turnaji obsadil prekvapujúce 7. – 8. miesto. Daniel Kristofčák mal horšie rozlosovanie a celkovo obsadil 11. – 12. miesto. O týždeň neskôr v Dolnom Kubíne získala v kategórii U13 Miriam Domagalová iba

po jednej prehre výborné 5. – 8. miesto, a to v konkurencii 25 dievčat. Tentokrát sa darilo aj Adriánovi Muchovi, keď obsadil krásne 3. miesto. Všetkým bedmintonistom ďakujeme za reprezentáciu klubu a obce a želáme im veľa športových úspechov v sezóne 2025. Rodičom ďakujeme za podporu a sprevádzanie.

Novoročný bedmintonový turnaj detí

V sobotu, 18. januára, členovia bedmintonového oddielu v spolupráci so ZŠ s MŠ Nižná zorganizovali novoročný bedmintonový turnaj žiakov v telocvični základnej školy. Turnaja sa zúčastnilo 18 mladých bedmintonistov súťažiacich v troch kategóriách a pre mnohých to bol ich prvý bedmintonový turnaj. Na troch ihriskách boli chlapci a dievčatá rozdelení do piatich skupín, z ktorých sa hrali ešte zápasy o celkové poradie.

V najmladšej kategórii 2. – 4. ročník bola skupina štyroch chlapcov veľmi vyrovnaná. V peknom zápase o 3. miesto vyhral Adam Kajan nad Tobiasom Bučekom 2:1 na sety. Aj finále bolo veľmi vyrovnané, v ktorom, prekvapujúco, po bojovnom výkone vyhral Dušan Zubek, ktorý porazil šikovného Samuela Cvoliga, víťaza skupiny. Pri dievčatách na 3. mieste skončila Elizabeth Kubošová, keď vyhrala nad Eliškou Kubošovou.

Kategória 2. – 4. ročník		
	chlapci	dievčatá
1.	Dušan Zubek	Ráchel Cvoligová
2.	Samuel Cvoliga	Damiána Zatková
3.	Adam Kajan	Elizabeth Kubošová
4.	Tobias Buček	Eliška Kubošová
Kategória 5. – 6. ročník		
1.	Adrián Mucha	Margaréta Gabaríková
2.	Matúš Mlynarčík	Vanesa Hlubinová
3.	Lukáš Gonda	Lara Škovránková
4.	Dávid Brunčák	Terézia Stopiaková
Kategória 7. – 8. ročník		
1.		Miriám Domagalová
2.		Tatiana Žuffová
3.		Viktória Vaseková

Bez straty setu na turnaji získala 1. miesto zodpovedná Ráchel Cvoligová, a to v peknom finálovom zápase na „velkom ihrisku“ nad šikovnou Damiánou Zatkovou.

U chlapcov v kategórii 5. – 6. ročník sa na 3. mieste umiestnil obetavý Lukáš Gonda, keď vrátil porážku zo skupiny Dávidovi Brunčákovi. Po bojovných výkonoch obsadil druhé miesto Matúš Mlynarčík. Jednoznačným víťazom bez jedinej straty setu na turnaji sa stal Adrián Mucha. Medzi dievčatami na 4. mieste skončila Terézia Stopiaková, ktorú porazila Lara Škovránková. Finálový zápas dievčat bol veľmi vyrovnaný. Viac športového šťastia mala šikovná Margaréta Gabaríková, keď po prehre v skupine porazila vo finále talentovanú Vanesu Hlubinovú, ktorá však ako odvážna štvrtáčka súťažila vo vyššej kategórii.

Najstaršia kategória 7. – 9. ročník bola obsadená najslabšie. V kategórii dievčat sa na 3. mieste umiestnila obetavá Viktória Vaseková, na druhom mieste šikovná Tatiana Žuffová. Víťazkou sa stala, podľa očakávania, talentovaná reprezentantka Nižnej, Miriám Domagalová.

Veľké poďakovanie za spoluorganizáciu si zaslúži zapisovateľka Lívia a pán L. Domagala. Príjemne nás potešila aj veľká účasť rodičov, ktorí si našli čas a prišli povzbudiť svoje šikovné deti. Turnaj finančne podporila obec Nižná. Všetkým účastníkom turnaja ďakujeme za účasť a tešíme sa na ďalšie turnaje.

Mgr. Jaroslav Suchánek

Bedmintonový turnaj O putovný pohár starostu obce. Poradie: 1. Šimon Záborský; 2. Marek Argaláš; 3. – 4. Peter Chromek, Juraj Bača.

Olympijský odznak všestrannosti

Žiačky 5. – 9. ročníka ZŠ s MŠ Nižná sa po prvýkrát zapojili do celoslovenského testovania, ktoré je pod záštitou Slovenského olympijského a športového výboru. Dievčatá mali možnosť otestovať svoje pohybové schopnosti a zároveň si ich porovnať so svojimi rovesníkmi z iných škôl po celom Slovensku. Súťažilo sa v šiestich disciplínach: skok do diaľky z miesta znožmo, ľah-sed za 30 sekúnd, vytrvalostný člnkový beh, hod plnou loptou (2 kg), výdrž

v zhybe nadhmatom, člnkový beh 10 x 5 m.

Otestovaných bolo 104 cvičiacich dievčat, výkony sme nahrali do systému a netrepezlivo čakali na výsledky. Naša škola získala krásnych 14 olympijských odznakov, z toho bolo 10 bronzových, 3 strieborné a 1 zlatý.

Oceneným dievčatám gratulujeme a pevne veríme, že budúci školský rok opäť predvedú výborné výkony a budú jedným z motivujúcich článkov posunúť ostatné

dievčatá vo svojich triedach vpred v pohybových schopnostiach a predovšetkým k pozitívnym návykom ku športu.

Bronzový odznak: Simona Čierna, Daniela Kubániková (5. ročník); Vivien Zimáni (6. ročník); Sofia Chrenková, Viktória Melníková, Natália Pavčová (7. ročník); Zoe Domiňáková, Ema Halúsková, Amy Škovránková (8. ročník); Lea Malatinková (9. ročník). **Strieborný odznak:** Soňa Bodová (6. ročník); Linda Sroková (7. ročník); Anežka Mačňáková (9. ročník). **Zlatý odznak:** Patrícia Rentková (7. ročník).

Mgr. Martin Latka

Najvšestrannejší športovec 2024

ZŠ s MŠ Nižná usporiadala v piatok 13. decembra 2. ročník súťaže Najvšestrannejší športovec 2024. Zúčastnilo sa jej 89

Najlepšie výkony v jednotlivých disciplínach:

Disciplína	chlapci	dievčatá
Skok do diaľky z miesta	Patrik Mesiar 259 cm	Anežka Mačňáková 205 cm
Hod plnou loptou 2 kg	Patrik Kuboš 980 cm	Stela Hradská 650 cm
Ľah-sedy za minútu	Patrik Kuboš 75 opakovaní	Patrícia Rentková 64 opakovaní
Člnkový beh 4 x 10 m	Patrik Mesiar 9,90 s	Anežka Mačňáková 10,40 s
Beep test	Lukáš Mikulovský 98 úsekov	Patrícia Rentková 64 úsekov

športovcov, ktorí súťažili v piatich disciplínach: skok do diaľky z miesta, hod plnou loptou, ľah-sedy, člnkový beh a beep test.

Celkovými víťazmi sa stali: 1. Filip Zaťko a Simona Čierna, 2. Daniel Kristofčák a Patrícia Rentková, 3. Michal Žuffa a Soňa Bodová. Poďakovanie patrí všetkým žiakom za predvedené výkony, pomocníkom z 9. A, obci Nižná a RZ pri ZŠ s MŠ Nižná za finančnú podporu na ocenenia a sladkosti, ako aj hlavným organizátorom – Mariánovi Klimčíkovi a Martinovi Latkovi.

Mgr. Marián Klimčík

Florbalisti opäť medzinárodne

V sobotu, 15. novembra 2024, sme sa s našimi najmladšími žiakmi z EDM florbalovej akadémie pri ZŠ s MŠ Nižná zúčastnili medzinárodného turnaja v Novom Targu. Po odohraní piatich zápasov sme nakoniec obsadili krásne 2. miesto. Bolo príjemné opäť sa stretnúť s priateľmi z Poľska. Poďakovanie patrí všetkým hráčom za predvedené výkony a rodičom za priamu pomoc počas turnaja.

Turnaja sa zúčastnili: Ujmiak Marek, Ferulík Filip, Kuloštiak Sebastián Ján, Stan-kovenová Sofia, Žuffa Michal, Žuffa Marko a tréner Marián Klimčík.

Florbalisti nadviazali ďalšiu spoluprácu

Dňa 26. novembra 2024 sa uskutočnil priateľský zápas EDM florbalovej akadémie pri ZŠ s MŠ Nižná so ZŠ R. Dilonga, ktorý dopadol na jednotku. Odohrali sme zápas 3 x 20 min s výsledkom 17:6 (5:1, 5:2, 7:3). Zahrali sme si, zabavili sme sa a dohodli ďalšiu spoluprácu. Poďakovanie patrí rozhodcom Adriánovi Žuffovi a Lukášovi Putskovi, ako aj žiakom oboch družstiev za predvedené výkony. Sme radi, že sme okrem škôl v Zákamennom, Dolnom Kubíne, Ludźmierzi a Nowom Targu nadviazali novú športovú spoluprácu s ďalšou školou z Trstenej. Tešíme sa na ďalšiu spoluprácu a stretnutia pri športe medzi našimi školami.

Mgr. Marián Klimčík

Školské vianočné florbalové turnaje

Žiaci a žiačky odohrali v pondelok 16. decembra (2. – 4. ročník) a v utorok 17. decembra (5. – 9. ročník) školský vianočný florbalový turnaj, kde nešlo o víťazstvá, ale o spoločné záverečné stretnutie

a ukončenie tréningového procesu v roku 2024. Poďakovanie za finančnú podporu tohto turnaja patrí MK Šport Nižná a RZ pri ZŠ s MŠ Nižná. Poďakovanie za celoročnú podporu a vytváranie tréningových

podmienok patrí firme EDM, pánovi riaditeľovi ZŠ s MŠ Nižná, Ľubomírovi Ivanovi, ako aj trénerom Mariánovi Klimčíkovi a Martinovi Latkovi.

Mgr. Marián Klimčík, Mgr. Martin Latka

Kategórie U9 a U11 zbierali skúsenosti na OUT Cup

Počas roka 2024 sa nám už druhýkrát podarilo vycestovať do Bratislavy a Stupavy, tentokrát s kategóriami U9 a U11, a to na dva kvalitné turnaje pod hlavičkou organizátorov turnajov s názvom OUT Cup. V nedeľu, 17. novembra, sme sa v skorých ranných hodinách vydali na futbalové dobrodružstvo. Hlavným cieľom turnajov bolo, aby všetci hráči dostali priestor, odohrali čo najviac minút a odniesli si okrem zážitkov aj skúsenosti.

Staršia kategória U11 sa predstavila na umelej trávě v Stupave s dvomi družstvami, FK Nižná – akadémia biela a FK Nižná – akadémia zelená, kde narazila na súperov zvučných mien ako FŠM NutriAchievers „A“, MFK Skalica, FC Spartak Trnava U10, SC Neusiedl am See 1919 (Rakúsko), ŠK Svätý Jur, NŠK 1922 Bratislava, FK Dúbravka, FKM Stupava, Lokomotíva Devínska Nová Ves, FK Holice, FŠM NutriAchievers „B“, FC Slovan Galanta. Za najlepšieho hráča FK Nižná – akadémia biela bol vyhlásený Tomáš Nemček, ktorý zaznamenal aj gól do siete FC Spartak Trnava a za najlepšieho hráča FK Nižná – akadémia zelená bola vyhlásená Nela Michtalíková. Tento turnaj sa niesol v znamení kvality. Hlavné zápasy proti FŠM NutriAchievers „A“ a FC Spartak Trnava U10 nám ukázali priestor na neustále sa zlepšovanie.

Mladšia kategória U9 sa predstavila

na umelej trávě na Mladej Garde taktiež s dvomi družstvami, FK Nižná – akadémia biela a FK Nižná – akadémia modrá, kde podobne ako ich staršia kategória, narazila na kvalitu zvučných mien ako FC Spartak Trnava, FŠM NutriAchievers, SC/ESV Parnsdorf 1919 (Rakúsko), MFK Skalica, Gödi SE (Maďarsko), MŠK Senec, TJ Slovan Šaštín Stráže, ŠK Svätý Jur, SK Obřany „2“ (Česko), NŠK 1922 Bratislava, FC Hlohovec, SK Obřany „1“ (Česko). Aj v tejto kategórii boli ocenení najlepší hráči, a to Matúš Ferenčík (FK Nižná – akadémia biela) a Marko Šeling (FK Nižná – akadémia zelená). Hráči kategórie U9 svojimi predvedenými výkonmi ukázali potenciál do budúcnosti.

Po odohraní turnajov na nás čakala spoločná večera v SPORT PUB U Belasých a cesta domov na Oravu. Obidvom kategóriám patrí pochvala za vzornú reprezentáciu klubu na oboch turnajoch.

FK Nižná – akadémia biela (kategória U9)

Horný rad zľava: Ľubomír Žuffa – tréner, Milan Michtalík, Samuel Mrazek, Oskar Kuráň, Marko Štrnák, Ján Ferenčík – tréner. Dolný rad zľava: Šimon Roman Ištók, Samuel Drgáň, Matúš Ferenčík, Jaroslav Hradský, Milan Grobarčík.

FK Nižná – akadémia modrá (kategória U9)

Horný rad zľava: Marko Šeling, Kristián Žuffa, Teo Piták, Samuel Belopotčan – tréner, Mateo Rosito, Richard Ferenčík. Dolný rad zľava: Oliver Maňto, Benjamín Kulošťák, Oliver Salviak, Samuel Ferenčík.

FK Nižná – akadémia biela (kategória U11)

Horný rad zľava: Samuel Chorvát, Sandro Ballek, Tomáš Ferenčík, Filip Ferulík, Jaroslav Florek – tréner. Dolný rad zľava: Ladislav Ivanko, Marko Žuffa, Jozef Vrabček, Tadeáš Ivanisko, Tomáš Nemček.

FK Nižná – akadémia zelená (kategória U11)

Horný rad zľava: Nela Michtalíková, Matej Kravský, Viliam Branislav Smith, Viktória Medvecká, Filip Mravec – tréner. Dolný rad zľava: Matúš Tekel, Alžbeta Kachút, Jakub Holubčík, Sebastián Ján Kulošťák, Tobias Šmidl.

Turnaje OUT Cup kategórií U13 a U15

Do tretice sa v roku 2024 v hlavnom meste, v Stupave, ale aj v Národnom tréningovom centre v Senci (miesto, ktoré využíva na zrazy slovenská reprezentácia) predstavili kategórie U13 a U15. V dvojdnovom nahustenom programe s množstvami

presunov mali obidve kategórie v programe odohrať jeden turnajový deň a jeden deň na umelej trávě v NTC Senec, kde si zmierali sily s MŠK Senec a Školou futbalu Veľký Biel. Zo soboty na nedeľu sme boli ubytovaní v kultúrnom dome v Kostolišti a aj touto cestou by sme sa chceli poďakovať pánovi starostovi, Mgr. Hubertovi Danihelovi, ktorý

nám vyšiel v ústrety a umožnil našej nemalej výprave prespať a pripraviť sa tak na ďalší deň. Veľké poďakovanie patrí aj ďalšiemu sponzorovi Štefan ŠVARC - a spol., s.r.o. za chutné raňajky v podobe sladkého pečiva pre našich futbalistov.

Pokračovanie na str. 51

Dokončenie zo str. 50

Katégória U13 sa predstavila v sobotu 7. decembra na umelej trávě na Mladej Garde s dvomi družstvami, FK Nižná – akadémia biela a FK Nižná – akadémia modrá, kde narazili na súperov ako FK Inter Bratislava, Mészöly Football Club Budapest White (Maďarsko), SSC Fénix Nové Zámky, NŠK 1922 Bratislava, FK Dúbravka, SFC Kalinkovo, Mészöly Football Club Budapest Blue (Maďarsko), FC Zohor, Lokomotíva Devínska Nová Ves. Za najlepšieho hráča FK Nižná – akadémia biela bol vyhlásený Andrej Murcin, ktorý privádzal svojimi zákrokmi súperov do zúfalstva. Za najlepšieho hráča FK Nižná – akadémia modrá bol vyhlásený Tomáš Ferenčík, ktorý musel netradične zasahovať v bránke a patril medzi opory družstva vzhľadom na to, že ročníkovo patrí do kategórie U11. Tento turnaj sa niesol opäť v znamení kvality, najmä zápasy proti FK Inter Bratislava, Mészöly Football Club Budapest White (Maďarsko) a SSC Fénix Nové Zámky. Z turnaja si hráči odniesli hlavne cenné skúsenosti a mali možnosť sa porovnať so svojimi rovesníkmi. Na druhý deň, v nedeľu 8. decembra, sa predstavila kategória U13 na umelej trávě v národnom tréningovom centre v Senci, kde si zmerali sily najskôr s MŠK Senec U12 a hneď na to s MŠK Senec U13. V oboch zápasoch bola kvalita na strane domácich hráčov. Cieľom bolo dať priestor všetkým hráčom, ktorí mali možnosť vyskúšať si aj veľký futbal v hre 11 na 11.

Staršia kategória U15 sa predstavila v sobotu 7. decembra na umelej trávě v NTC Senec, kde si hráči zmerali sily najskôr s MŠK Senec U14, kde prehrali v pomere 0:5 a v druhom zápase nastúpili proti Škole futbalu Veľký Biel, v ktorom zvíťazili 1:2. V prvom zápase sme nezachyteli začiatok. Kvalitný súper zo Senca nás preveril v každej oblasti a poukázal na naše nedostatky. Naši chlapci nastúpili až s príliš veľkým rešpektom k súperovi, a preto sa báli vymyslieť niečo konštruktívne a veľmi jednoducho sa zbavovali lôpt, čo ich následne stálo veľa síl pri bránení a získavaní stratených lôpt naspäť. V druhom pol-

Spoločná fotografia: MŠK Senec a FK Nižná U13

čase sme sa už osmelili viac a pohrozili sme aj my súperovi. Žiaľ, so všetkými náznakmi si súper dokázal poradiť, a preto sme si odniesli z tohto zápasu prehru 5:0. V druhom zápase sa naši osmelili ešte viac, keď zistili, že proti nim stojí vyrovnanjší súper. Do zápasu sme vstúpili mierne unavení a uzimení a po krátkej chvíli sme prehrávali 1:0. Nakoniec sa nám podarilo priebeh tohto zápasu úplne otočiť. Spolu s vypracovanými šancami prišli aj dva zaslúžené góly, ktorými sme si napravili chuť a zápas tak dotiahli do víťazného konca. Strelcami gólov boli Benjamín Vasek a Patrik Vraštiak. V nedeľu 8. decembra cestovala kategória U15 pre zmenu na umeľú trávu do Stupavy odohrať turnaj OUT Cup U15, kde sme sa predstavili medzi súpermi ako: NŠK 1922 Bratislava, FKM Stupava, FK Dúbravka „1“, FA Matúšova zem Horné Saliby „1“, TJ Smržice (Česko), FC Slovan Hlo-

hovec „1“, FK Dúbravka „2“, FA Matúšova zem Horné Saliby „2“, TJ Jakubov, FC Slovan Hlohovec „2“, FK Slovan Most pri Bratislave, FK Cerová. Za najlepšieho hráča FK Nižná – akadémia U15 bol vyhlásený Benjamín Vasek, ktorý svojou bojovnosťou inšpiroval celý tím a v každom zápase sa snažil kreatívne vytvárať šance pre seba a svojich spoluhráčov. Keď sa nedarilo, práve bojovnosť zdobila jeho výkon a aj napriek nabitému programu zápasov ukázal naozaj silný charakter a správny postoj ku akémukoľvek výsledku v zápasoch.

Po dvoch dňoch a odohraní množstva zápasov na nás čakala spoločná večera v Lahôdkach u Lili v Senci a cesta domov na Oravu. Aj keď unavení, ale s dobrým pocitom a dobrou náladou sme si tak spoločne užili koniec roka 2024. Aj po tomto víkende patrí obidvom kategóriám a ich trénerom pochvala za vzornú reprezentáciu klubu.

FK Nižná – akadémia (kategória U15)

TopFit Cup 2025

Napínavý futbalový turnaj U7 a U9

Počas víkendu 1. – 2. februára 2025 sa v športovej hale v Tvrdošíne konal už tradičný halový futbalový turnaj kategórií U7 a U9 s názvom TopFit Cup 2025, ktorý bol organizovaný našim klubom. V sobotu odštartovali svoje zápasy najmenší, a to v kategórii U7 za účasti šiestich družstiev. Hralo sa systémom každý s každým 1 x 13 minút. Celkovo sa odohralo 15 zápasov. Po prvýkrát sme zvolili hru so štyrmi malými brámkami. Táto metóda rozvíja priestorové vnímanie u hráčov a zároveň padá veľa gólov. O pekné futbalové momenty nebola núdza, hlavne radosť po strelení každého gólu bola veľká. Najviac víťaz-

stiev zaznamenalo družstvo TJ Tatran Klin spolu s Oravan Oravská Jasenica a za nimi nasledovala FK Nižná 1. Víťazmi nakoniec boli všetci zúčastnení a každý si odniesol pamätnú medailu a pohár za účasť. Tréneri taktiež vybrali najlepšieho hráča každého družstva. Motto celého turnaja opäť bolo: „Radosť z hry je dôležitejšia ako výsledky.“

Účastníci turnaja U7 a mená najlepších hráčov: 1. TJ Tatran Klin: najlepší hráč Mia Laššáková, 2. Oravan Oravská Jasenica: najlepší hráč Patrik Feranec, 3. FK Nižná 1: najlepší hráč Martin Ferenčík, 4. FK Nižná 2: najlepší hráč Dario Buckley Greštiak, 5. TJ Tatran Zázrivá: najlepší hráč Alex Ko-

lev, 6. FK Nižná 3: najlepší hráč Samuel Gracák.

V nedeľu pokračoval turnaj kategórie U9, ktorý priniesol veľa dramatických momentov. Hralo sa v dvoch skupinách, hrací čas jedného zápasu bol 17 minút. Divákky záujem bol nad očakávanie. Nechýbali napínavé zápasy a družstvá futbalistov do 9 rokov predvádzali oduševnené výkony podporované úžasným publikom, ktoré tvorili najmä rodičia. Emócie sa striedali – radosť z víťazstiev, ale aj slzy porazených. Pre všetkých zúčastnených to bol veľký zážitok.

Pokračovanie na str. 52

Dokončenie zo str. 51

Konečné poradie v základných skupinách: Skupina A: 1. TJ Družstevník Mútne, 2. TJ Sokol Liesek, 3. OŠK Babín, 4. FK Nižná – biela. Skupina B: 1. FK Nižná – modrá, 2. TJ Slávia Rabčice, 3. TJ Družstevník Dlhá

nad Oravou, 4. TJ Fatran Zázrivá. V konečných súbojoch o tretie miesto vyhral TJ Sokol Liesek nad TJ Slávia Rabčice v pomere 3:2. Na finálový zápas nastúpili proti sebe FK Nižná – modrá a TJ Družstevník Mútne. Zápas skončil v riadnom hracom čase

nerozhodne, a tak sa po penaltovej dráme stal víťazom turnaja TJ Družstevník Mútne. Diváci videli v nedeľu spolu 17 zápasov a 38 gólov. Najlepším strelcom sa stal Martin Bublák z TJ Slávia Rabčice so 6 gólmi. Za najlepšieho brankára bol vyhlásený Miroslav Poláček z TJ Sokol Liesek. Ocenení boli tiež najlepší hráči z každého družstva. Aj v tomto prípade mottom celého turnaja bolo: „Radosť z hry je dôležitejšia ako výsledky.“

Konečné poradie turnaja U9 a mená najlepších hráčov: 1. TJ Družstevník Mútne: najlepší hráč Jonáš Krišš, 2. FK Nižná – modrá: najlepší hráč Marko Šeling, 3. TJ Sokol Liesek: najlepší hráč Karolína Hubjaková, 4. TJ Slávia Rabčice: najlepší hráč Martin Bublák 5. OŠK Babín: najlepší hráč Tobias Pjenteck, 6. TJ Družstevník Dlhá nad Oravou: najlepší hráč Michal Kubas, 7. TJ Fatran Zázrivá: najlepší hráč Lukáš Drenubiak, 8. FK Nižná – biela: najlepší hráč Samuel Ferenčík.

Na záver patrí veľké podakovanie hlavnému podporovateľovi turnaja: TopFit, dakujeme!

U7 – TopFit Cup 2025

U9 – TopFit Cup 2025 (FK Nižná – modrá)

U9 – TopFit Cup 2025 (FK Nižná – biela)

Topsauna Cup 2025

Kvalitný turnaj futbalových nádejí U7 a U11

U11 – Topsauna Cup 2025 (FK Nižná – modrá a biela)

Posledný februárový víkend 22. – 23. februára 2025 sa konal tretí ročník turnaja s názvom Topsauna Cup 2025. Tretieho ročníka halového turnaja kategórie U7 a U11 sa zúčastnilo celkovo 18 družstiev, z toho 14 z Oravy a 4 z Liptova. Pozvanie do obidvoch kategórií prijal aj MFK Ružomberok a kvalitu v kategórii U11 potvrdil MŠK Námestovo. Ku kvalitným zápasom, ktoré zdobili celý turnaj, však prispeli svojimi výkonmi všetky družstvá.

V sobotu sa v kategórii U11 predstavilo 10 družstiev, ktoré boli rozdelené do 2 skupín a hrací čas 1 zápasu bol 13 minút. V dvoch základných skupinách sa odohralo 20 zápasov a hneď prišli na rad boje o celkové umiestnenie. MFK Ružomberok U10 porazil v boji o 3. miesto TJ Fatran Zázrivá.

Pokračovanie na str. 53

Dokončenie zo str. 52

zrivú, a to s výsledkom 5:1. Vo finále porazil MŠK Námestovo U11 svojich mladších rovesníkov z MŠK Námestovo U10 v pomere 3:0. Najlepším strelcom turnaja sa stal s 5 gólmi Adrián Kubáni z MŠK Námestovo U11 a najlepším brankárom sa stal Filip Špireng z MFK Ružomberok U10. Najlepších hráčov turnaja z každého družstva vybrali tréneri jednotlivých družstiev. Motto celého turnaja bolo opäť: „Radosť z hry je dôležitejšia ako výsledky.“

Konečné poradie v základných skupinách: Skupina A: 1. MŠK Námestovo U11, 2. TJ Fatran Zázrivá, 3. FK Nižná – biela, 4. TJ Roháče Zuberec, 5. Oravan Oravská Jasenica U10. Skupina B: 1. MŠK Námestovo U10, 2. MFK Ružomberok U10, 3. FK Nižná – modrá, 4. Oravan Oravská Jasenica U11, 5. TJ Družstevník Dlhá nad Oravou.

Konečné poradie turnaja U11 a mená najlepších hráčov: 1. MŠK Námestovo U11:

najlepší hráč Matteo Vrábel, 2. MŠK Námestovo U10: najlepší hráč Thomas Vitá-novec, 3. MFK Ružomberok U10: najlepší hráč Mathias Kutlík, 4. TJ Fatran Zázrivá: najlepší hráč Lukas Obšivan, 5. FK Nižná – modrá: najlepší hráč Ladislav Ivanko, 6. FK Nižná – biela: najlepší hráč Viliam Branislav Smith, 7. Oravan Oravská Jasenica U11: najlepší hráč Martin Pavč, 8. TJ Roháče Zuberec: najlepší hráč Maroš Harmata, 9. TJ Družstevník Dlhá nad Oravou: najlepší hráč Michal Osadský, 10. Oravan Oravská Jasenica U10: najlepší hráč Ondrej Láclavík

V nedeľu mali svoj turnaj naši najmenší futbalisti, a to v kategórii U7 za účasti až ôsmich družstiev. Hralo sa systémom každý s každým 1 x 13 minút súčasne na dvoch ihriskách a aj tentokrát sme zvolili hru so štyrmi malými brámkami. Najväčšiu radosť mali hráči najmä po strelení každého gólu, kedy neraz napodobňovali rôznymi kreáciami radosť ako ich vzory zo svetové-

ho futbalu. Najviac víťazstiev zaznamenali družstvá MFK Ružomberok 2 a TJ Poľana Hubová. Opäť ale boli víťazmi všetci zúčastnení a každý si odniesol pamätnú medailu a pohár za účasť. Tréneri taktiež vybrali najlepšieho hráča každého družstva.

Účastníci turnaja U7 podľa víťazných zápasov a mená najlepších hráčov: 1. MFK Ružomberok 2: najlepší hráč Bruno Halaš, 2. TJ Poľana Hubová: najlepší hráč Jakub Šalena, 3. TJ Slovan Magura Vavrečka: najlepší hráč Lukáš Pjentek, 4. FK Nižná 2: najlepší hráč Michael Holubčík, 5. Oravan Oravská Jasenica: najlepší hráč Mateo Lacek, 6. MFK Ružomberok 1: najlepší hráč Jakub Púček, 7. FK Nižná 1: najlepší hráč Lukáš Florek, 8. FK Nižná 3: najlepší hráč Dario Buckley Greštiak.

Na záver patrí veľké poďakovanie hlavnému podporovateľovi turnaja: Topsisuna, ďakujeme!

Andrej Brčák

U7 - Topsisuna Cup 2025

Omladení muži v sezóne 2024/2025 s očakávaným pomalším rozbehom

Mužský tím FBK Nižná v septembri 2024 odštartoval už svoju 11. sezónu vo florbalovej extralige a otvoril tak novú dekádu v najvyššej súťaži. Po prvotných solídnych výkonoch a dvoch výhrach v troch zápasoch prišlo hneď vo štvrtom vytriezvenie a prehra na pôde najsľabšieho tímu ligy z Prešova, ktorá odštartovala azda naše najtemnejšie obdobie v lige za posledných 9 rokov.

Chlapci zo začiatku evidentne len využili prekvapených súperov z toho, že na nich „vyleteli“ a ťažili z perfektnej letnej prípravy, no keď sa súper dotiahli, realita bola viac než krutá. Neskúsení hráči potrebovali čas pochopiť, že toto nie je dedinská liga proti podguráženým starším pánom, ale

extraliga, kde rok čo rok prichádzajú lepší hráči a tímy sa týždeň čo týždeň zlepšujú. Od spomenutého štvrtého zápasu na konci septembra Nižná vyhrala v deviatich zápasoch po sebe iba dvakrát (raz za 3 body, raz po predĺžení) a získala tak 5 bodov

Pokračovanie na str. 54

Dokončenie zo str. 53

z 27 možných, čo bolo viac, než žalostné. Nehovoriac o tom, že prehry boli ponižujúce, ako napríklad 15:8. S omladeným kádrom sa síce základy a hra o titul neočakávali, no vypadnúť neprichádzalo do úvahy. Obava o najhorší scenár v podobe boja o záchranu nenechala vedenie klubu chladnou a po ich krízovom stretnutí došlo aj na 4-hodinové sedenie a rozpravu s hráčmi a trénermi v salóniku Hotela Arman. To sa udialo 5. decembra 2024, teda počas ligovej prestávky cez majstrovstvá sveta. Tento ťah sa ukázal byť ako kľúčový, nakoľko sa odvtedy zmenil nielen prístup, ale v desiatich zvyšných zápasoch základnej časti prišlo šesť výhier a 19 bodov z 30 možných. Navyše, prehry už neboli „výpraskami“, ale tesnými súbojmi, kedy nižňanskí borci, napríklad proti majstrovi z Lida u nich doma, celý zápas viedli a prehrali až minútu pred koncom o jediný gól.

Teraz FBK Nižná chystá znovu výpravu do Bratislavy k úradujúcemu šampiónovi. Zlepšenie výkonnosti totiž prinieslo postup do play-off zo 7. priečky v tabuľke a vo štvrtfinále narazí družina spod Ostražice práve na ŠK Lido. Nikoho sa však nebojíme, práve naopak, veľmi sa tešíme a vyradovacie boje si ideme naplno užít.

Mladší žiaci opäť so šancou dostať sa na majstrovstvá Slovenska

Po minuloročnom úspechu, keď chlapci ročníkov 2011/2012 pripomenuli, že deti v Nižnej stále chcú hrať florbal a v sezóne skončili na 4. mieste z celého Slovenska, sa očakávania presunuli do nového ročníka. Starších chlapcov v kategórii nahradili mladší, no partiu si vytvorili úžasnú. V stredoslovenskom regióne sa prihlásilo do súťaže dvanásť družstiev, z ktorých päť najlepších postúpi na záverečný turnaj,

kde sa pobijú o titul majstra Slovenska. Naši chlapci dokazujú, že sú odhodlaní zopakovať účasť na záverečnom turnaji a z jedenástich odohraných zápasov dokázali zvíťaziť osemkrát. Zatiaľ si držia 3. miesto v lige, ktoré sa budú snažiť vylepšiť v druhej polovici sezóny, no účasť medzi slovenskou elitou v tejto kategórii by nám utiecť nemala.

Kolektív FBK Nižná

Mladší žiaci 2011-2012 chcú hrať florbal

Rozlúčka so snehom

V sobotu 8. marca, na MDŽ, zorganizovali majitelia lyžiarskeho vleku Ski Centrum Uhľská rozlúčku so snehom. Pomaly prichádzajúca jar spôsobila, že lyžiarska sezóna sa tento rok priblížila k svojmu záveru a na príjemné chvíle strávené na svahu si milovníci tohto športu budú musieť počkať do budúcej zimy. Rozlúčkové lyžiarske preteky v príjemnej atmosfére či už pretekárov alebo divákov sprevádzalo príjemné slnečné počasie.

(dg)

Mgr. Mária Ďurecová získala vo svojej kategórii 1. miesto

Podakovanie

Milí naši pravidelní dopisovatelia,

Mgr. Tomáš Lieskovský, Mgr. Ján Garaj, Mgr. Margita Kucháčková, Jozef Virostko, Ing. Andrej Bodi, Mgr. Marek Reguly, Mgr. Eduard Tomaga, Tomáš Lajmon, Agáta Ličková, Božena Žuffová, Mgr. Mária Ďurecová, Alena Mereššová, Ing. Jozef Žuffa, Ján Homola, Daniela Štecová, Alena Bolibruchová, Ing. Lucia Žuffová, Lucia Žuffová MBA, MvDr. Ladislav Ďuroška, Jozef Judiak, Veronika Záhorcová, Marta Morávková, Mário Chrenka, Ivan Opát, Mgr. Marián Klimčík, Mgr. Martin Latka, Mgr. Juraj Bača, Matúš Staroň, Tibor Bednár, Mgr. Michal Tuka, Mgr. Jaroslav Suchánek, Andrej Brčák, Mgr. Dana Plevová, kolektív učiteľov ZŠ s MŠ, ZUŠ a Spojenej školy Nižná,

dovoľte nám, aby sme sa vám týmto spôsobom poďakovali za spoluprácu pri tvorbe našich obecných novín. Vaše príspevky sú pre nás veľmi cenné, pretože tvoria súčasť informácií, ktoré prinášame našim čitateľom. Sú jedinečným priblížením príbehov a diania v našej obci. Ešte raz ďakujeme a tešíme sa na nové zaujímavé príbehy.

(red)

Vydáva: Obecný úrad Nižná, Nová doba 506, 027 43 Nižná. IČO: 00314684. ISSN 1339-2166. EV 3250/09. Poradové číslo 1/2025.

Dátum vydania: 2. apríl 2025. **Šéfredaktor:** Bc. Daniela Gondová (dg). **Kontakt:** sefredaktor@nizna.sk.

Redakčná rada (red): Mgr. Anna Čelková (ač), Mgr. art. Eva Rakovanová Jandurová (ejr), Ing. Zuzana Floreková (zf).

Jazyková úprava: Mgr. Iveta Brezovská. **Grafická úprava:** Be Story – Terézia Drozdová. **Zdroj fotografií:** Archív NIO.

Tlač: Alfa print s.r.o., Martin. Vychádza ako občasník v náklade 1450 ks. Samostatne nepredajné.

Spoločenská rubrika občanov Nižnej a Zemianskej Dediny od 1. decembra 2024 do 31. marca 2025

ÚMRTIE

Bolibruchovej Mária – 74-ročná
Horský Miroslav, Ing. – 79-ročný
Hulej František – 68-ročný
Chladný Alojz – 72-ročný
Kajan Anton – 79-ročný
Kontrová Mária – 90-ročná
Kubeš Ladislav – 83-ročný
Kubincová Janka – 58-ročná
Kuniaková Janka – 72-ročná
Labdíková Anna – 53-ročná

Lukáčik Eduard – 88-ročný
Matiašová Jana – 56-ročná
Mikulaj Jozef – 38-ročný
Mišíková Daniela – 62-ročná
Nákačka František – 77-ročný
Pažitka Metod – 90-ročný
Trnka Jozef, Ing. – 90-ročný
Valašteková Mária – 76-ročná
Žuffová Dušana – 42-ročná

NARODENÉ DETI

Gášper Jakub
Hvolka Teo
Kičin Jakub
Ondreják Nathanael
Prišegen Richard
Reguly Rudy
Regulyová Ema
Regulyová Terézia
Sitáriková Mária
Skuban Matej
Stašová Jessica
Tuka Matúš
Zemančík Peter

SOBÁŠE

Rudolf Cvacho - Simona Kurčinová

JUBILANTI

60-roční

Bačová Daniela
Bahor Admir
Buloň Jozef
Čulenová Marianna
Dedinská Radka
Feriancová Darina
Habo Ľubomír, Ing.
Hajdúch František
Hájek Peter, PharmDr.
Jurinová Marta
Kašková Blanka
Kováčik Milan
Kubíčková Edita
Kubinec Štefan
Malovaníková Anna
Margeťáková Zuzana
Sagan Peter
Toningerová Katarína

65-roční

Čuchor Štefan
Ferianc Miroslav
Gavlák Ivan
Jurči František
Kokavcová Viola
Letašiová Jarmila, PhDr. Mgr.
Poláčik Peter, RNDr.

Vasekova Mária
Vraštiaková Anna

70-roční

Fučeková Mária
Chorvátová Jana
Jendrušáková Vlasta
Katrenčík Milan
Kocoňová Veronika
Maškarová Anna
Medvedová Anna, Ing.
Nákačka Jozef
Šurin František
Vrzguľa Ján
Žuffa Anton
Žuffová Mária

75-roční

Bečková Danka
Dedinský Cyril, MVDr.
Gonda Alojz
Kajan Daniel
Kánová Mária
Koma Ján
Letašiová Helena
Mlynarčíková Ludmila
Paškajová Valéria
Pazúrik Daniel, Bc.

Prišegenová Marianna
Regulyová Zdenka
Sestreneková Oľga
Schelingová Ema
Staňáková Božena
Šelingová Júlia
Vojtek Ján
Zimániová Mária
Žuffová Antónia
Žuffová Danka
Žuffová Marie
Žuffová Marta

80-roční

Belopotčan Ján
Durecová Mária, Mgr.
Glutová Marta
Hrabovský Július
Jurinová Františka
Križanová Hyacinta
Kulošťaková Terézia
Mahútová Viktória
Staššáková Štefánia
Šelingová Irena
Vasková Bernardína
Zvarová Anna, Mgr.

85-roční

Marciňák František, Ing.
Žuffová Mária

90-roční

Kamodyová Františka
Kubošová Anna
Lešňovský Jozef
Smiechová Mária
Tomaga Tomáš
Záhora Ignác

91-ročné

Toningerová Marta
Turčáková Regina

93-ročné

Ballaschová Ema
Šišková Cecília

96-ročná

Žuffová Štefánia

Poznámka redakcie:

Vzhľadom na nariadenie EÚ o osobných údajoch – GDPR sa bližšie údaje k jednotlivým osobám neuvádzajú. Údaje sú prevzaté z oddelenia evidencie obyvateľstva. Kto chce svoje údaje, uložené na matrike, pozmeniť či doplniť, alebo si neželá byť uverejnený v Spoločenskej rubrike, nech to oznámi na Matričnom úrade v Nižnej na oddelení evidencie obyvateľov. Za prípadné nezrovnalosti redakcia nezodpovedá. Ďakujeme.

KRÍŽOVKA PRE ČITATEĽOV NIŽNIANSKYCH OZVIEN

Autor: Juraj Lukáč	2	ovlažovanie	oslovoval som zámenom oni	turecké jedlo	vhodná na sadenie	juh	fáza mesiaca	patriace malému Ábelovi	1	real. limita	Original Equipment Manuact.	Bratisl. nár. akad. kníh	oprávnená požiadavka	okýdá (detsky, nár.)	ceruzka, nárečovo	hrdlá	veľkosť batérií
uspojená malá Drobnota																	
tóny, anglicky						kura v obale											
dôkaz o nevine						fúkaj (vietor) spojka				marihuana, slang. m. meno							
hrad pri Ružomberku							lakto-bacil				aley, štvorsteny afric. slon						zvernice
taliánske mesto blízko Vezuvu							pohrebne kvety					býv. ŠPZ Kežmarku Alena, dom.				predložka obidva	
Automatic Volume Limiter				čes. predl. skratka nitu			prebrala sa zbiera ovocie						čitosl. zivania len		ruská rieka MPZ Rakúska		
lyžiarske stredisko pod Chopkom						Okr. výstav. družstvo dá za peniaze				Olina, dom. snili si, český				alebo meno speváčky Sumac			
knôt, po česky					chem. zn. olova zrnzravné vtáky			a po maď. ECV Dol. Kubina			spojka čes. výrobca kuch. potreb				ajom. reality Medz. org. pre normalizáciu		
rimavský (skr.)				vec pár								Atletická medzinár. inštitúcia				ypsilon stávala som sa vyššou	
jednotka astronóm. dĺžky			robí diery síra									Pomoc: Amra, Ape, DMS, esse	Asociácia stavebných podnikat.				prejavili súhlas
V tajničke je výrok Marka Twaina	JŠ	dá dole, český kužel						slov. hud. skupina nečinne sa potlika				nočný klub v Trnave	černošský kmeň	oblast. rada priemyslu Akad. muz. umení			
koncovka zdobnelin			diely reťaze združ. remes. majstrov				vzlykala, plākala predložka								ekum. rada očistil si kosť		
sila				ytrium síra		plávalo po mori fosfor											
v tento deň						zbavujeme prachu olep							zahas byv. slov. krásokorču-liar (Karol)				
čuch				kyslík American academy of neurologie		elektronic. pokladňa bičí hud. nástroj						MPZ Nemecka žiaľ, český		lohnsteuer (skr). predstavy			
symetrála			Asea Brown Boveri draslík			prirad. spojka predpona choreografie					3 dusík						
hmotnosť vo fyzike		poľský spevák braz. lekár s inic. mena					uhlík obytná miestnosť, čes.			často nevidel ide domov, český							
symbol ochranej známky			nezvádzaj boj neodovzdal								jazykom čistili orol, po nemecky						
nie dnu				uspora-dúva tal. ostrov								čes. odev. firma Verdiho opera					koniec, anglicky
posledný izraelský kráľ					nezbedník Occupat. eglish test								jem, nem druh bielej krvinky				
potrava					pribytok, miesto na bývanie iniciály herca Kramára									ión, český vápnik			
hrniem hrabľami						Am. sports org. European dest. of other cont. zač. abecedy									materská dovolenka bór		
oblátka							púštny zámok na Arab. poloostrove						značka kozmetiky			Pomoc: adler, ae, Ape, és, ISO, jizba, Kaluch, LKA, MozerP, Nila, Ozee, Teskoma	

Vylúštenie krížovky zasielajte na sefredaktor@nizna.sk.

Do správy uveďte svoje meno a adresu. Výherca obdrží od OcÚ vecnú odmenu.

Vylúštenie krížovky z čísla 3/2024: **Daj každému dňu šancu aby sa stal najkrajším dňom tvojho života.**

Mark Twain. Výherkyňou sa stáva Marta Domagalová, Nižná.

www.nizna.sk

FB: @Obec Nižná / @Obec Nižná - diskusné fórum

